

Dziennik Bałtycki

Nakład 56 997 egz.
nr 77 (18 365)
indeks: 350028
Rok wydawania 60
cena 1 zł 30 gr

sobota, niedziela 2, 3 kwietnia 2005 r.

*„Jan Paweł II gaśnie pogodnie”
- powiedział w piątek w Watykanie
kardynał Andrzej Maria Deskur,
przyjaciół Papieża.
Opiekun polskich pielgrzymów
przybywających do Watykanu,
ojciec Konrad Hejmo, dodaje,
że Ojciec Święty „jest spokojny
i gotów do odejścia”.*

Kompleta

Dlaczego do ostatniej chwili chwytały się nadziei, choć ta jest już jak pajęczyna? Bo dobrze jest mieć świadomość, że istnieje ktoś, na czyje barki można złożyć wszystkie swoje słabości. Bo bez Niego będzie nam dużo, dużo trudniej. Przecież musi jakoś być.

Z czym do nas pierwszy raz przyjechał? Ze słynnym „Nie lekajcie się!”. Zastał nas słabych, zostawi – da Bóg jak najpóźniej – wzmocnionych swym pontyfikatem. A mimo to lekamy się. Ludzie małej wiary.

Był i jest człowiekiem modlitwy. Modlitwa zawsze nieopieję Go wzmacniała. Spróbujmy, przynajmniej spróbujmy wzmacniać się modlitwą. Może, gdy znów się wybudzi, zapyta, jak wtedy, w maju 1981 roku: „czy odprawiałem komplety?”

Odprawiles, Janie Pawle. I zacytujemy to, coś powiedział w dwudziestopięciolecie Swego pontyfikatu: „Będę pełnił swoją służbę dla Kościoła dopóki Bóg zechce”.

Tadeusz Skutnicki

Podtrzymujemy atmosferę nadziei

Ks. Wiesław Niewęglowski
duszpasterz środowisk twórczych

Media zdają teraz bardzo trudny egzamin z wrażliwości i delikatności. Niedopuszczalne jest, by prezentacja choroby Papieża była zbyt nachalna, żeby formułowane pytania i odpowiedzi pozostawiały daleko poza granicami zwyczajnej przyzwyczajoności. Relacjonując to, co dzieje się z Papieżem, powinniśmy zastosować pewne kryterium etyczne. Potraktujmy Ojca Świętego jak kogoś nam najbliższego, tak jak byśmy się zachowali wobec własnych, ciężko chorych rodziców. Powinniśmy być współczujący i pełni taktu, bo trzeba pamiętać, że wśród osób, które przeżywają tę tragedię są też dzieci. To są wyznaczniki ludzkie. W tym trudnym momencie powinniśmy bardziej skupić się na tym, co się dzieje i podtrzymywać atmosferę nadziei. Powinniśmy też pokazywać tę niezwykłą reakcję ludzi, którzy się modlą, jakby szturmuje niebo.

(APP)

PH. KAPU

Papież przechodzi z życia do życia

Dr Dariusz Kowalczyk
o. jezuita

Proponowałbym przeczytać list Ojca Świętego adresowany do osób w wieku podeszłym. Tam jest taki piękny fragment. Ojciec Święty mówi, że kocha życie, lubi się nim cieszyć, ale z wielkim spokojem oczekuje tej chwili, kiedy Pan Bóg wezwie go do siebie. Przejdzie – jak to określił sam Jan Paweł II – z życia do życia. Takie jego słowa dają nam nadzieję, jednak smutku nie likwidują. Tak to jest z tym chrześcijańskim przeżywaniem cierpienia i śmierci, że możemy i powinniśmy mieć nadzieję, wierzymy, że kołom wszystkim nie jest cmentarna cisza. Nie można powiedzieć, że nie należy się smucić, bo to jest przecież ludzkie. Powinniśmy mieć nadzieję i wierzyć w zmartwychwstanie, ufać w to, że każda śmierć przynosi jakieś dobro. To jest tak, że my boimy się pustki, która nastanie, bo ona przyjdzie. Dla całego pokolenia ludzi Jan Paweł II zawsze był, wychował się ono na jego naukach. Nawet niewierzący się przyzwyczaili, że on jest i że przyjdzie, mówi i błogosławi. Jest częścią naszego życia. To, że cierpi, że gaśnie, no bo gaśnie, to tworzy w nas jakąś pustkę. Ale możemy ją wypełnić z nadzieją, że Boża Opatrzność wyprowadzi z tego jakieś dobro.

(APP)

PH. ARCH

Wyjątkowy dla judaizmu

Piotr Kadlick, przewodniczący Zarządu Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich

Nie było chyba w historii Kościoła Papieża, który by tak dużo zrobił dla dialogu między chrześcijaństwem a judaizmem. Mówił wyraźnie, że antysemityzm jest grzechem, określał nas jako starszych braci w wierze. Już przez sam ten fakt jest dla wyznawców judaizmu osobą wyjątkową. Polskim Żydom jest szczególnie bliski. Tak jak wszyscy Polacy odczuwaliśmy dumę, kiedy został wybrany na Papieża. Dlatego jesteśmy z nim, gorliwie modlimy się o jego zdrowie, o ulgę w cierpieniu.

(APP)

Jesteśmy z Ojcem Świętym

Watykan. Ojciec Święty w obliczu śmierci

Już dotyka Pana

Watykan wczoraj wieczorem zaprzeczył, że Papież umarł. Włoskie media

przekazywały wcześniej sprzeczne doniesienia o stanie zdrowia Ojca Świętego. Z niektórych wynikało, że Papież zmarł.

Stan zdrowia Papieża bardziej się pogorszył. Wystąpiła niewydolność serca, krążenia i nerek, spadło ciśnienie krwi, oddech stał się płytki – poinformował Joaquín Navarro-Valls wczoraj o godz. 19.

Rzecznik podkreślił, że Papież świadomie uczestniczy w modlitwie, którą odmawiają towarzyszące mu osoby.

Dzień sierpnia

Przez cały dzień Ojciec Święty był w ciężkim stanie, jednak zachowywał przytomność i kontaktował się z otoczeniem. Cierpienie znosił pogodnie, w atmosferze modlitwy.

Papież cierpi i ma kłopoty z oddychaniem oraz zmieniającym się ciśnieniem, jest całkowicie przytomny i zachowuje spokój. Ojciec Święty modli się, słucha lektury Pisma Świętego i przyjął kilku swych współpracowników – mówił wczoraj po południu Joaquín Navarro-Valls, rzecznik Watykanu.

Informował, że stan Papieża jest ciężki, ale wydaje się być stabilny.

Rzecznik Watykanu czytał komunikat wyraźnie wzruszony. Ostatnie zdania o tym, że Papież jest przytomny i spokojny, wypowiedział płacząc.

– Męczę się... – mówił kilka dni temu Papież do opiekujących się nim osób. Słowa Ojca Świętego przekazał nam polski ksiądz z Watykanu.

Gaśnie

Jan Paweł II gaśnie pogodnie – mówił wczoraj w Watykanie kardynał Andrzej Maria Deskur, przyjaciel Papieża.

Papież jest pogodzony, gotowy do drogi – powiedział ojciec Konrad Hejmo, opiekun polskich pielgrzymów w Rzymie.

Stan zdrowia papieża Jana Pawła II w piątek rano pogorszył się i jest bardzo ciężki – podał rano rzecznik watykański Joaquín Navarro-Valls.

Przed południem media włoskie podały, że Jan Paweł II zapadł w śpiączkę. Informacja ta została jednak zdementowana przez Watykan.

Rzecznik potwierdził, że w czwartek wieczorem Papieżowi udzielono sakramentu namaszczenia chorych. Papież przyjął także wiatyk, czyli komunie świętą udzielaną w obliczu śmierci.

Plac św. Piotra wypełnił tłum modlących się wiernych.

Pierwszy zawal

W czwartek Ojciec Święty dostał wysokiej gorączki z powodu infekcji dróg moczowych. Doszło do zakażenia krwi. Papieżowi podano antybiotyki i wydawało się, że jego organizm dobrze zareagował na tę terapię, ale wkrótce nastąpił kryzys kardiologiczny, czyli zawal serca.

Ojcu Świętemu natychmiastowej pomocy udzieliła ekipa medyczna, znajdująca się w apartamentach papiejskich. Uszanosowano wolę Ojca Świętego, który chciał pozostać w swych apartamentach – powiedział Navarro-Valls.

Papież po zabiegu tracheotomii, schudł 19 kilogramów. Mimo optymistycznych komunikatów, z nieoficjalnych, ale wiarygodnych źródeł wiadomości, że Jan Paweł II słabł każdego dnia i od wyjścia ze szpitala stan jego zdrowia się nie poprawiał.

Al Papież miał mocne serce. Dlatego jego otoczenie miało nadzieję, że Papież przezwycięży tę ciężką chorobę.

Rzecznik prasowy potwierdził, że w czwartek wie-

czorem Papieżowi udzielono sakramentu namaszczenia chorych. Ojciec Święty przyjął także wiatyk, czyli komunie świętą udzielaną w obliczu śmierci.

Cały czas Jan Paweł II był przytomny i spokojny, miał jasny umysł. Mimo swego stanu, o godzinie 6.00 rano w piątek odprawił mszę świętą.

Około 7.15, między innymi w mojej obecności, pamiętając, że jest piątek, dzień, w którym zalecają Ojciec Święty odprawił drogę krzyżową, poprosił, by odczytano mu 14 stacji tego nabożeństwa. Z uwagą śledził lekturę, czyniąc znak krzyża przy każdej stacji. Wkrótce po zakończeniu nabożeństwa wyraził życzenie odmówienia brewiarza, a konkretnie modlitwy przedpołudniowej – opowiadał Navarro-Valls.

Przy Papieżu czuwają jego osobisty lekarz Renato Buzzonetti oraz dwóch specjalistów od reanimacji i dwaj pielęgniarki.

Mimo grypy, do pokoju Papieża powrócił abp Stanisław Dziwisz, osobisty sekretarz.

Chciał pozostać w domu

Watykański rzecznik, pytany, dlaczego Jan Paweł II nie chciał w nocy pojechać do kliniki Gemelli, powiedział, że ponieważ w Apostolskim zapewniono niezbędną opiekę medyczną, zdecydował się pozostać w domu. Papież miał w czwartek, czy przewozić go do szpitala jest konieczne i otrzymał odpowiedź, że nie ma takiej bezwzględnej potrzeby.

– To, że nie wrócił do tala, świadczy o tym, że godą dźwiga krzyż i jest gotów na śmierć – skomentował John Cloney, Magister landzki biskup.

Do południa Jana Pawła II odwiedziła między innymi watykański sekretarz stanu kardynał Angelo Scola oraz kardynałowie Józef Ratzinger i Camillo Ruini, arcybiskup Leonardo Scola, a także gubernator Watykańskiego kardynał Edmund Szoka oraz arcybiskup sekretariatu stanu, d. Lajolo i Sardi.

Papieża

Fot. PAP/PA

Do Watykanu przybył piątek rano papieski wika-
rzsza dla diecezji Rzymu kar-
nał Camillo Ruini. To on
powiadomił lud rzymski
śmierci Papieża Ruini po-
formował, że stan zdrowia
na Pawła II „się pogarsza”
wezwał Włochów do mo-
tyw za Papieża.

Z całego świata do Rzymu
przybywają kardynałowie, by
miejsca śledzić przebieg
żyzu zdrowotnego Papie-
Purpuraci nie zostali ofi-
alnie wezwani, ale przyjeź-
dali z własnej inicjatywy.

Łumy na placu

Na placu św. Piotra z go-
na na godzinę rosła liczba
odających się wiernych. Przy
Viale della Conciliazio-
jest mnóstwo wozów trans-
syjnych. Wszystkie liczące
stacje telewizyjne oraz
głośno radiowe rozpoczą-
swoje doniesienia od ob-
pynych informacji o stanie
rowia Papieża – relacjono-
nam Stanisław Tasiemski
Radio Watykańskiego.

Tysiące osób zebranych na
placu kierowało oczy w stronę

zamkniętego okna na trzecim
piętrze Pałacu Apostolskiego.

Wśród modlących znalazła
się także delegacja wspólnoty
żydowskiej Wiecznego Miasta.

– Przybyliśmy na plac mo-
dlić się, aby dać wyraz współ-
czuciu z naszymi braćmi
i wdzięczności wobec Papieża
za to, co zrobił – stwierdził na-
czelny rabin Rzymu, Riccardo
Di Segni.

Na Placu Świętego Piotra
nie brakowało także Polaków.

Odwolano wyborcze spotkania

Z szacunku dla Papieża
włoskie partie odwołały serię
spotkań zaplanowanych
w Rzymie przed lokalnymi
wyborami w niedzielę i ponie-
dzialek. Duchową jedność
z Papieżem wyraził burmistrz
Wiecznego Miasta Walter Vel-
troni.

– Cały Rzym jest z Janem
Pawłem II – oświadczył włoski
polityk związany z przeszło-
ści z postkomunistyczną lewica.

Do Watykanu napływają
z różnych stron świata wyrazy
współczucia i solidarności.

Wśród nich znalazło się prze-
słanie od rządu Chińskiej Re-
publiki Ludowej, który od po-
nad pół wieku nie utrzymuje
relacji ze Stolicą Apostolską.

Dotyka Boga

W intencji Papieża o godz.
19 została odprawiona spe-
cjalna msza w bazylice late-
rańskiej.

– Już widzi i dotyka Pana –
mówił w homilii kardynał
Ruini. We mszy uczestniczyli
prezydent Carlo Azeglio
Ciampi i premier Silvio Ber-
lusconi.

Za Papieża modlono się o
17. w polskim kościele św.
Stanisława. We mszy uczest-
niczył korpus dyplomatyczny.
Była to inicjatywa Hanny
Suchockiej, polskiej ambasa-
dor przy Watykanie.

Barbara
Madajczyk-Krasowska,
Radio Watykańskie, PAP

W serwisie internetowym
NaszeMiasto.pl aktualne
informacje dotyczące stanu
zdrowia Papieża oraz więcej o
pontyfikacie Jana Pawła II.

Zajrzyj na:
<http://pomorze.naszemiasto.pl/>
I/jan_pawel_II

Polska. Modlimy się za Jana Pawła II Serca w stronę Watykanu

Fot. PAP/PA, Grogel

Od wczoraj oczy wszystkich Polaków zwrócone są
w kierunku Watykanu. Miliony rodaków pierw-
szego Papieża – Polaka czekały na wiadomości
o jego stanie zdrowia. W całym kraju we wszystkich kościo-
łach są tłumy wiernych, którzy swoją modlitwą postanowili
wspierać Jana Pawła II. W wielu miastach zorganizowane
zostały specjalne msze święte w intencji Ojca Świętego. Pa-
rafię w całym kraju już w nocy z czwartku na piątek były
pełne wiernych, którzy do świtu uczestniczyli w modlitew-
nych czuwaniach w intencji Jana Pawła II.

W Lublinie w ciągu jednego dnia zorganizowana została
nawet specjalna wystawa fotograficzna, upamiętniająca wi-
zytę Karola Wojtyły w Legnicy w 1997 roku. Zdjęcia można
oglądać od dziś.

(vir, PAP)

Modlimy się za Papieża

■ Górale i turyści modlili się i modlą nadal w Sanktuarium Matki
Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach w Zakopanem o „cud zdrowia”
dla Jana Pawła II. Droga do sanktuarium udekorowana jest flagami
papieskimi. Do świątyni wciąż przybywają wierni. Od czasu do cza-
su na Krzeptówkę podjeżdżają autokary z wycieczkami.

■ Spontanicznie zorganizowana masowa modlitwa odbyła się
w Poznaniu na placu Mickiewicza. Uczestniczyło w niej ponad 100
osób. Zorganizował ją Stanisław Grzesiek, który dwukrotnie pro-
jektował ołtarze na papieskie msze w tym mieście.

■ Bez przerwy trwa modlitwa za zdrowie Ojca Świętego na Jasnej
Górze w Częstochowie. Oprócz przybywających do klasztoru ojców
paulinów wiernych, w intencji Papieża proszą do Boga składają
także zakonnicy.

■ W Sanktuarium Matki Bożej Cierpliwie Słuchającej w Rokietnie
(Lubuskie) wierni od wczorajszego rana modlą się o zdrowie pa-
pieża. O godzinie 18 odbyła się tam msza święta w intencji Jana
Pawła II.

■ Wczoraj po południu w katedrze na Wawelu odbyła się msza
święta w intencji Papieża. W jego intencji została odprawiona tak-
że wszystkie dziesięć msz.

■ Od wczoraj trwają modlitwy w bazylice Ofiarowania Najświęt-
szej Marii Panny w Wadowicach, gdzie Ojciec Święty został
ochrzczony i przyjął Pierwszą Komunię Świętą.

■ W języku polskim i litewskim modlono się za Papieża w Puńsku
(Podlaskie). Wczoraj wieczorem odprawiono tam mszę w tych ję-
zykach.

■ W kościele parafialnym w Niegowici (Małopolskie), w którym
w latach 1948-49 wykrył mył błąd Karol Wojtyła, młodzież
szkolna spontanicznie przyszła na wczorajszą przedpołudniową
mszę świętą. Po południu do kościoła zaczęli przybywać starsi pa-
rafianie.

■ W intencji zdrowia Jana Pawła II modlili się wczoraj także wierni
w sanktuarium Bożego Miłosierdzia w krakowskich Łagiewnikach,
które Papież konsekrował 17 sierpnia 2002 roku. Mszę odprawił
metropolita krakowski kard. Franciszek Macharski.

■ Pod oknem krakowskiego Pałacu Arcybiskupów, w którym Jan
Paweł II pojawiał się podczas swoich pielgrzymek do kraju, trwały
wczoraj modlitwy za zdrowie papieża. Uczestniczyło w nich kilka-
set osób.

WASZE GŁOSY

Czym dla Ciebie jest pontyfi-
kat Jana Pawła II?
Jak rozumiesz homilie Ojca
Świętego? Co wniosły w Two-
je życie słowa Papieża?
A może miałeś zaszczyt spo-
tkać się z Nim osobiście? Po-
dziel się z nami refleksją.
Czekamy w sobotę i niedzielę
pod numerem bezpłatnej info-
linii 0 800 15 00 39 – od
godz. 10 do 19. Adres poczty
internetowej: opinie@prasabalt.gda.pl
Wszystkie głosy naszych Czy-
telników opublikujemy na ta-
mach „Dziennika”.

opinie@prasabalt.gda.pl

Bezpłatna infolinia
0 800 1500 39

Redakcja
„Dziennika Bałtyckiego”
80-894 Gdańsk
Targ Drzewny 9/11

■ Jego słowa... W 1987 roku
uczestniczyłam w spotkaniu Jana
Pawła II z młodzieżą na Wester-
platte. W mojej parafii, do której
należy Westerplatte – Gdańsk
Nowy Port – w kościele jest ta-
blica upamiętniająca to spotka-
nie, a na niej wyryte znamienne
słowa wypowiedziane wówczas
do młodych: „Każdy z Was ma
swoje własne Westerplatte...”
Niech te słowa na zawsze pozos-
tają w naszych sercach i będą
drogowskazem, jak iść przez ży-
cie, zaufać Bogu i znosić w po-
korze cierpienia. Bóg nigdy nie
zostawia człowieka samego, tyl-
ko człowiek nie zawsze chce Bo-
ga przyjąć do swojego życia.
Niech Ojciec Święty pozostanie
dla nas wzorem.

internauta H. E. W.

■ Składam hold. Nie potrafię się
modlić – ale nigdy nie zapomnę
o Karolu Wojtyśle – największym
wśród Polaków, największym au-
torytecie mojego życia. Łączę się
w żal i nadziei z ludźmi wierzą-
cymi.

Jacek – ateista

■ Jesteś potrzebny. Ukochany
Ojciec Święty, jesteś potrzebny
światu, Polsce, jesteś potrzebny
mi – grzesznikowi. Kocham Cię
jak ojca!

internauta Jomik

■ Z nadzieją. Wierzę, że stanie
się cud! Nie może być inaczej,
kiedy tylu ludzi proszą...

Gdańszczanin

■ Kochany Ojciec... W nas jest
ból, żal i cierpienie. I Ty cierpisz,
ale myślę że jesteś teraz naj-
szczęśliwszym z ludzi. Wiesz, że
już niedługo spotkasz się z Pa-
nem. Przecież po to żyjemy, by
w końcu stanąć przed Bogiem...
Kocham Cię.

Malwina

■ Bądź silny! Potrzebujemy Cię
Ojciec Święty...

internauta Tajny

■ Do końca pozostaje wiernym.
To jest niezwykły i wielki nie tyl-
ko duchowny, ale przede wszyst-
kim człowiek. Nawet w tak trud-
nych chwilach pozostaje spoko-
jny, całkowicie ufny w Boga Mi-
łosierdzie i gotowy na spełnienie
się woli Bożej.

Evita

■ Prośba o cud. Może nie je-
stem zbyt gorliwym katolikiem,
ale z całego serca proszę Boga
o cud...

internauta Uki

Będę się modlił

Lech Wałęsa, były prezydent RP

Fot. Adam Warzawa

Nie wyobrażam sobie świata bez Jana Pawła II. Tak bardzo jest nam potrzebny. Dlatego dopóki żyje, będę się modlił i nie chce nawet myśleć o tym co będzie gdy go zabraknie. Tak wiele mu zawdzięczamy, tak wiele dla nas wszystkich znaczy... W tej chwili musimy być z nim całym sercem. Ktoś mnie dzisiaj zapytał, czy jadę do Rzymu? Oczywiście mogę to zrobić, tylko co ja zrobię oprócz bałaganu, który spowoduje swoją obecność?

Modlić się za Papieża mogę w każdym miejscu. Za Papieża, który był dla nas, członków Solidarności wielkim prezentem. Nigdy nie zapomnę Jego słów: Nie bójcie się, zmieniającie oblicza ziemi. Te słowa dodały nam siły. Naszym obowiązkiem jest teraz mądre zagospodarowanie dzieła, które nam pozostawia. Dla mnie Jan Paweł II jest drugim Chrystusem na ziemi i zawsze takim pozostanie w moim sercu.

(kw)

Jesteśmy z Ojcem Świętym Nie wstydzmy się łez

Z arcybiskupem
Tadeuszem Gocłowskim,
metropolitą gdańskim
rozmawia Barbara Szczepuła

— W takim momencie lepiej milczeć i modlić się, ale chcemy rozmawiać, bo właśnie teraz potrzebujemy wsparcia.

— Jan Paweł II przez dwadzieścia siedem lat był z nami na co dzień. Wiedzieliśmy, że Ojciec Święty nie tylko nieustannie o nas myśli, ale i modli się za nas. Teraz stajemy wobec zagrożenia, więc nasz niepokój wzrasta i modlimy się bardziej gorliwie w jego intencji. Gdy tylko ogłosiliśmy w mediach, że w katedrze oliwskiej odprawiona zostanie msza święta w intencji Papieża, kościół wypełnił się po brzegi, niemal jak podczas rezurekcyj.

— Modlimy się „Bądź wola Twoja”, ale podświadomie chcemy na tę boską wolę wpływać, bo prosimy Boga, żeby Ojciec Święty wyzdrowiał.

— Nie bójmy się tego sforsowania i tego typu skoja-

rzeń. Wprawdzie Pan Jezus każe nam mówić „Bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi”, ale przecież modlimy się do Boga, który jest naszym Ojcem. A dzieci mają prawo do tego, by ojcu mówić o swoich niepokojach, tęsknotach, prosić go o coś. Modlić się za Ojca Świętego modlimy się za Kościół, modlić się za Kościół — modlimy się za całą rodzinę ludzką. Proszę zauważyć jak bardzo ludzie zjednoczyli się w modlitwie za Papieża. Byłem wzruszony, gdy usłyszałem w rad-
dio, jak jeden z rabinów opowiadał o Janie Pawle II i o tym, jakie to ważne, by był dalej wśród nas.

— Widzimy, jak bardzo cierpi. Boimy się najgorszego i zadajemy sobie pytanie: czym jest cierpienie, czym jest śmierć?

Czego uczy nas cierpienie Papieża?

— Ojciec Święty ten mat podejmował wielokrotnie. Jednym z piękniejszych tekstów teologicznych, który jest też do poetycki zaraz jest list Jana Pawła Salviciti Dolci o zbawczej waleści cierpienia. Cierpienie pewno pozostanie tajemnicą. Nie potrafimy odpowiedzieć na pytanie: Dlaczego tyle bólu? Dlaczego cierpienie niewinnych? Dlaczego odchodząscy nam ludzie? Ale jeśli zastanawiamy się, czym jest cierpienie, to musimy przede wszystkim pamiętać o tym, że Chrystus przeżył cierpienie do-

Fot. Grzegorz Michalski

Gdańsk. Nowy biskup pomocniczy Konsekracja

Książd pralat Ryszard Kasyna dziś o godz. 11 przyjmie sakrę biskupią — zostanie tym samym biskupem pomocniczym archidiecezji gdańskiej. Ceremonie zaplanowano w bazylice Mariackiej. Mają jej przewodniczyć dostojnicy polskiego Kościoła — nuncjusz apostolski arcybiskup Józef Kowalczyk, sekretarz Konferencji Episkopatu Polski biskup Piotr Libera, a także arcybiskup Tadeusz Gocłowski, metropolita gdański. Warto dodać, że podobna uroczystość odbyła się ostatnio w Gdańsku ponad 20 lat temu.

Biskup Ryszard Kasyna ma 48 lat. Jest doktorem obojga praw, cywilnego i ka-

Fot. Robert Kwiatk

nonicznego. Przez ostatnie lata pełnił funkcję oficjale Gdańskiego Trybunału Metropolitalnego, czyli szefa sądu kościelnego w Gdańsku.

(m. ż.)

Cierpienie jest częścią doli człowieczej

Z księdzem biskupem
Janem Bernardem Szlagą,
ordynariuszem diecezji
pelplińskiej rozmawia
Marcin Pacyno.

— Przeżywamy teraz wszystkie ciężkie chwile. Jak to wszystko odbiera ksiądz biskup?

— Sytuacja bardzo trudna, ponieważ z odejściem Papieża zakończy się pewien etap w życiu Kościoła.

— Jaki był pontyfikat Jana Pawła II?

— Ojciec Święty połączył kościoły wszystkich kontynentów. Począwszy od starej Europy, przez Afrykę, Amerykę, Australię i Azję. Jednak z odejściem Jana Pawła II Ko-

ściół nie przestanie istnieć. Jego następcę czeka ogromne wyzwanie, związane z przejęciem tego wszystkiego co zbudował Ojciec Święty.

Pontyfikat Jana Pawła II to także cierpienie, począwszy od dnia zamachu na jego życie. Jednak on sam cały czas pokazywał nam, że cierpienie jest częścią życia i nawet gdy człowiek jest ułomny, chory i stary może wiele zdziałać. Z pewnością dzień odejścia naszego Ojca Świętego jest dla nas smutnym i przynębiającym dniem. Jan Paweł II jest jednym z nas. Taka sytuacja może się nie powtórzyć już nigdy. My wszystkie pisma papieskie otrzymywaliśmy od razu w języku polskim, pisane

Fot. Wojciech Jakubowski

Kartka z biskupem

Naprawdę uroczystości poświęcenia pierwszego biskupa z Seminarium Gdańskiego ks. pralata Ryszarda Kasynę, Poczta Polska wydała kartkę oraz przygotowała stemple z jego wizerunkiem i herbem Pomorskich Sądów.

Okręgu Pomorskiego Polskiego Związku Filatelistów, Dyrekcja Okręgu Poczty w Gdańsku oraz gdańska grupa klubu Św. Gabriel.

Kartkę z okolicznościowym datownikiem można nabyć przy wyjściu z bazyliki Mariackiej.

(JG)

Papież między ludźmi

Z biskupem Kazimierzem Nyczem, ordynariuszem Kurii Kołobrzesko-Koszalińskiej rozmawia Marcin Kamiński

— Był ksiądz zawsze bardzo blisko Papieża organizując wielokrotnie w Polsce jego pielgrzymki.

— Powiem tylko tyle, że jeszcze nie tak dawno, bo w grudniu, to wydawało mi się, że realną sprawą będzie przygotowanie jeszcze jednej pielgrzymki. Widać było, że Ojciec Święty miał zamiar przyjechać do Polski. Jednak jego choroba zaskoczyła nas, wszystko stało się tak szybko. Jego pielgrzymki, nie tylko do Polski, to główny wymiar jego pontyfikatu. Pielgrzymki do Polski były ważne dla nas

wszystkich ze względów historycznych, politycznych, społecznych, ale przede wszystkim ze względów religijnych.

— Papież zawsze przyciąga do siebie tłumy ludzi. To tysiące, setki tysięcy, miliony wiernych.

— Wydawało się zawsze nieprawdopodobną rzeczą, czy to w Krakowie, czy Warszawie, że ktokolwiek może zgromadzić w jednym miejscu ponad dwa miliony ludzi. To się stało przy pierwszej pielgrzymce i podobna liczba wiernych z niewielkimi wahnięciami była przy kolejnych: drugiej, trzeciej, czwartej, piątej, szóstej... a przy tej ostatniej

Katedra oliwska

Trwajmy na modlitwie

Wszyscy jesteśmy wielkimi dłużnikami Ojca Świętego – mówił arcybiskup Tadeusz Gocłowski, metropolita gdański w czasie mszy świętej, jaką odprawił w katedrze oliwskiej.

Wczoraj o godz. 15 rozpoczęło się specjalne nabożeństwo. Mimo że msza nie była planowana wcześniej, a o jej odprawieniu zdecydowano niemal w ostatnim momencie, katedra oliwska wypełniła się niemal do ostatniego miejsca.

– To nasz obowiązek. Musimy modlić się za naszego Papieża – tłumaczyła pani Kasia, która do katedry przysłała z mężem i dwójką dzieci. O modlitwie za Jana Pawła II apelował również arcybiskup Tadeusz Gocłowski.

– Trwajmy na modlitwie! – wołał. – Ojciec Święty wygląda dziś do nas wielkie prze-

Fot. Robert Kwiatkiewicz

stanie. Nie robi tego słowami, ale cierpieniem.

– Wspominamy, co mówił na Zaspie: „Nie ma wolności bez Solidarności”, a później, na sopockim hipodromie, kiedy mieliśmy już wolność,

uzupełniał: „Nie ma solidarności bez miłości”.

Arcybiskup Gocłowski wspominał również spotkanie z chorymi.

– Jesteśmy szczególnie wdzięczni za spotkanie

z cierpiącymi w bazylice Mariackiej. Mam cały czas w pamięci jego postać pochylającą się nad chorymi. Dziś widzimy, jak on sam leży na łożu boleści.

(m. ż.)

Kościół św. Mikołaja

Za zdrowie i siłę

Punktualnie o godz. 12 w kościele św. Mikołaja w Gdańsku rozpoczęła się msza święta. Kilka osób prosiło o jedno – zdrowie dla Jana Pawła II.

– To rzeczywiście normalny dzień pracy, ale poprosiłam sześcioletnią córeczkę, żeby przyszedł do kościoła – mówiła Krystyna Karol.

– Chcemy modlić się o zdrowie i siłę dla naszego Papieża – dodała Karolina Smółka, 76-letnia mieszkanka Gdańska.

– On tyle zrobił dla nas, dla naszej ojczyzny i dla całego świata. Nie mogę patrzeć, jak teraz cierpi.

– To wielka lekcja dla wszystkich ludzi – przekonywał Mariusz, student politolo-

gii. – Wielka lekcja cierpienia. Godność, z jaką Papież znosi swój ból i cierpienie, powinniśmy być dla nas wzorem człowieczeństwa. Jego postawa ma wielką wymowę, szczególnie dzisiaj, kiedy w Ameryce zgodnie z prawem zagłodzono człowieka.

Kościół Ojców Dominikanów wypełnił się wiernymi po brzegi. Niektórzy dostawali nawet dodatkowe krzesła. Większość osób przysłała na całą mszę. Byli jednak i tacy, którzy odwiedzali kościół tylko na chwilę. – Chciałem po prostu przykleknąć i zmówić krótką modlitwę – powiedział pan Michał.

Przy konfesjonale ustawiły się długie kolejki.

– Chcę, żeby moja modlitwa była pełna. Dlatego muszę

Fot. Robert Kwiatkiewicz

przystąpić do spowiedzi, a potem do komunii. Mam nadzieję, że Papież poczuje się lepiej. Nie będzie cierpiał – mówiła ze łzami w oczach Marta Kowal-

ska. Wzruszenia nie kryło wiele osób. Niektórzy płakali. Inni chowali twarz w dłoniach. Wszyscy modlili się o zdrowie dla Papieża.

(m. ż.)

Modlitwa w meczecie

Podał nam rękę

Gdańscy muzułmanie nie mniej boleśnie od katolików przeżywają wieści o pogarszającym się stanie zdrowia Papieża. Wczoraj, podczas popołudniowej modlitwy świątecznej – Dżuma Namaz, ich myśli stały towarzyszyć Ojcu Świętemu. Wyznawcy Allaha nie chcą mówić o swoim bólu związanym z lękiem o Papieża.

– Są inni, których prawo do cierpienia jest większe niż nasze – powiedział nam jeden z wiernych. – To jest tak jak w rodzinie. Im bliżsi krewni, tym większa rozpacz. My jesteśmy zaledwie braćmi w wierze. Nie chce-

my odbierać chrześcijanom, katolikom ich pierwszeństwa do przeżywania bólu z powodu pogarszającego się stanu zdrowia Ojca Świętego.

Rozpacz na twarzach modlących się była jednak równie wielka, jak na twarzach tych, dla których Jan Paweł II jest Ojcem Kościoła.

– Przeżywamy tę sytuację, gdyż dobry oddany innym, zawsze gotowy do niesienia pomocy człowiek, jest bardzo chory – mówili muzułmanie.

Podkreślali wielką otwartość Ojca Świętego na inne wyznania. Przypominali, że to właśnie on wyciągnął rękę

Fot. Robert Kwiatkiewicz

do muzułmanów i rozpoczął z nimi prawdziwy dialog.

– W tej chwili możemy tylko w modlitwie współtowa-

rzyszyć mu w jego męczącej, pełnej cierpienia drodze ku wieczności – podsumowali wierni.

(mag)

odkupienia świata. I choć lękamy się cierpienia, to ta zbawcza wartość cierpienia, którą ukazał Papież w tym liście apostołskim jest wielką sprawą.

Cierpienie Papieża mobilizuje dziś wszystkich ludzi na świecie do refleksji nad wielkością człowieczeństwa i nad odpowiedzialnością.

– My, chrześcijanie wierzymy, że nie umieramy, tylko rodzimy się do nowego, lepszego życia. A jednak płaczemy.

– Śmierć jest rozdzieleniem jednostki ludzkiej, i dlatego człowiek płacze, gdy widzi odchodzących od siebie najbliższych. Chrystus też płakał nad śmiercią Łazarza, bo go kochał. Nie wstydźmy się łez.

– Ojciec Święty, mimo że stan jego zdrowia jest ciężki, odprawił mszę świętą, słucha lektury Pisma Świętego, jest podobno pogodny.

– Daje świadectwo wielkiej siły ducha. Jest przeciwieństwem głębokiej wiary i wie, że życie zmienia się, ale się nie kończy. Wie, że za progiem jest Ten, który wybrał go na Piotra naszych czasów i który opieko-

wał się nim. Ale równocześnie – jak sądzę – lęka się o nas. Tak jak niepokoi się matka – gdy odchodzi i zostawia dzieci same. Niepokoi się choć wie, że Pan Bóg ich nie opuści. Ojciec Święty chce być z nami, ale równocześnie chce, by wobec niego realizował się Boży plan. I to jest wielka katecheza, którą Papież wygłasza do nas w tych dniach.

– Gdy Ojciec Święty pojawił się kilka dni temu w oknie pałacu apostolskiego, chciał nam coś powiedzieć i nie mógł. Mielimy wrażenie, że chciał się z nami pożegnać.

– Mielimy nadzieję, że jeszcze nie. Jeden z biskupów powiedział, że dziś byłibyśmy szczęśliwi, nawet gdyby Ojciec Święty nic nie mówił, ale był z nami. To tak jak w rodzinie, gdy mówimy: tato, nie odchodzi! Chciałoby się więc powiedzieć: Ojciec Święty zostań z nami, nawet gdybyś nie mógł mówić. Twoja obecność nam wystarczy. Tyle nam już przecież powiedziałeś. Mamy nad czym myśleć, nad czym się zastanawiać.

ekę Ojca Świętego. Jan Paweł II jest Papieżem przełomu tyfajki. Papieżem, którego wiat nigdy nie zapomni. On mienił świat. Można tutaj wspomnieć choćby czas upadku komunizmu.

Mając 18 lat przeżyłem śmierć Piusa XII. W tym dniu wysłałem, że skończył się Kościół. Teraz jednak wiem, że chwilą odejścia Jana Pawła II Kościół będzie trwał nadal. Siły i wielki, ale na jego następę będzie spoczywał duży obowiązek prowadzenia go tak, by przetrwał.

– Jak książkę wspomina chwile spotkań z Ojcem Świętym?

– Najmilej wspominam dzień, w którym Jan Paweł II

odwiedził naszą diecezję. Początkowo nie wierzyłem, że przyjął zaproszenie. Razem modliliśmy się w kaplicy. Był również u mnie w domu na obiedzie. Mówiono wtedy, że jak uda nam się na mszę świętą zgromadzić 30 tysięcy ludzi to będzie sukces. Na mszy było jednak ponad 300 tysięcy wiernych. Wizyta Ojca Świętego w Pelplinie była jedyną i może się już nigdy nie powtórzyć.

– Jak w tej sytuacji powinni zachować się wierni?

– Wczoraj z Papieżem połączył się w modlitwie cały świat. Jest to piękne i pokazuje, że Jan Paweł II jest Papieżem wszystkich, bez względu na wyznanie. Módlmy się, to najlepsze co możemy zrobić.

w 2002 roku, kiedy nagłaśniałmy prawie pół Kopca Kościuszkę, to było ponad dwa i pół, trzy miliony ludzi. Tylko Papież to potrafił zrobić. Żadnemu najsłabszemu zespołowi rockowemu nie udało się tylu ludzi zgromadzić w jednym miejscu. Tkwi w nim jakaś siła duchowa, bo ludzie przychodzili nie tylko wtedy, kiedy był młodym, sprawnym człowiekiem, mówiącym pięknie i pięknym głosem, ale przecież przychodzili również wtedy, kiedy mówił już niewyraźnie. A nawet modlili się na Błoniach krakowskich, kiedy w 1999 roku z powodu choroby nie mógł tam być obecny.

– Dziś Ojciec Święty jest ciężko chory.

– Żyzy towarzyszą ludzom od roku 1981 roku, kiedy Ojciec Święty został postrzelony w zamachu. Po tym strale życie Jana Pawła II wisi na włosku. Jednak – jak powiedział sam Papież – „ktoś prowadził tę kulę”. I stał się cud. Wbrew przypuszczeniom przeżył.

Dzisiaj Ojciec Święty znów bardzo cierpi. Chciałbym ufać i wierzyć, że ta modlitwa świata, modlitwa Polaków sprawi, że Ojciec Święty zostanie nam dany przez Pana Boga jeszcze na jakiś czas, aby jak najdłużej. Nawet niechby był milczącym świadkiem, tak jak był przez te święta. Dla wielu ludzi to potężne świadectwo.

Świat modli się za Jana Pawła II

Słońce gaśnie pogodnie

Wierni na Filipinach w modlitwie łączyli się z Ojcem Świętym.

Fot. PAP/AP

Cala świat z niepokojem czeka na kolejne komunikaty o stanie zdrowia Jana Pawła II, które napływają z Watykanu. Cały świat modli się także w intencji Ojca Świętego. Pogorszenie się stanu zdrowia Papieża stało się głównym tematem rozmów i głównym tematem, jakie poruszają od piątku wszystkie media. Do Watykanu płyną tysiące listów z wyrazami troski i nadzieją na to, że Jan Paweł II przezwycięży jednak chorobę.

Nie tylko Europa

Miliony mieszkańców Azji, Afryki, Australii i obu Ameryk z niepokojem słuchają doniesień z Watykanu. W większości kościołów katolickich na tych kontynentach odprawiane są msze święte w intencji Ojca Świętego.

W Australii, gdzie jest pięć milionów katolików, ludzie

zbiegali się w świątyniach przez cały piątek. Sytuacja wyglądała identycznie w państwach obu Ameryk. Mieszkańcy tych kontynentów uczestniczyli we wspólnych modlitwach za Papieża. W mediach trwały także debaty na temat stanu zdrowia Ojca Świętego.

Amerykańskie gazety spekulują także, kto zajmie miejsce Jana Pawła II. Zdaniem „Washington Times” nowym pastorem Kościoła katolickiego zostanie któryś z trójki kardynałów – Christoph Schönborn z Austrii, Godfried Danneels z Belgii i Francis Arinze z Nigerii.

Tak daleko w przyszłość nie wybiegają mieszkańcy Azji. Koncentrują się oni na modlitwie.

– Stan Papieża pogarsza się. Musimy przyjąć to do wiadomości – powiedział ksiądz Rey Caluba z kościoła w Manili, sto-

licy Filipin. – Modlimy się o zdrowie dla niego, ale jesteśmy przygotowani na najgorsze.

– Wszyscy bardzo się smucimy jego złym stanem zdrowia – dodała prezydent Filipin Gloria Macapagal Arroyo. – Jesteśmy naprawdę bardzo wdzięczni Bogu, że dał naszemu Kościołowi na tyle lat tak wspaniałego pasterza. W czasie specjalnych mszy odczytano też postanie filipińskich biskupów, którzy zawierzili Bogu zdrowie Papieża. Ojciec Surachai Chumsriphan, sekretarz archidiecezji Bangkoku, powiedział, że 300 tysięcy katolików w przeważnie buddyjskiej Tajlandii podzielił niepokój współwyznawców na całym świecie.

Również w komunistycznym Wietnamie wielu z ośmiu milionów wiernych, którzy stanowią po Filipinach drugą największą społeczność katolicką w Azji, pilnie śledzi wiadomości o chorobie Papieża.

– Wyzywamy naszych chrześcijan, by modlili się za niego – powiedział arcybiskup Joseph Ngo Quang Ket z archidiecezji Hanoi.

Chiny mimo napiętych stosunków z Watykanem również wyraziły niepokój o stan zdrowia Papieża, ale rzecznik chińskiego MSZ uchylił się od odpowiedzi na pytanie, czy władze pozwolą odprawić msze za Jana Pawła II.

– Mam nadzieję, że Papież wkrótce wyzdrowieje – powiedział rzecznik MSZ Liu Jianchao. – Styszałem, że jego stan jest w tej chwili stabilny, mam więc nadzieję, iż niedługo dojdzie do zdrowia.

Nie tylko katolicy

Oprócz bułgarskich katolików, także wyznawcy prawosławia modlą się w intencji Jana Pawła II.

– Modlimy się za Papieża. Zwracamy się w swoich modlitwach o zdrowie dla wszystkich chrześcijan – poinformował wczoraj przedstawiciel Świętego Synodu Bułgarskiej Cerkwi prawosławnej.

Pełne wiernych są także cerkwie w Grecji i Rosji. Rosyjska Cerkiew prawosławna skrytykowała wczoraj czynim niektórych komentatorów, którzy w związku ze złym stanem zdrowia Jana Pawła II rozważają, kto będzie następcą Papieża.

– To zadziwiające i pożałowania godne, że w chwili gdy Papież cierpi walcząc z ciężką chorobą, niektórzy dziennikarze i eksperci publicznie dyskutują o jego następcy – oświadczył rzecznik moskiewskiego patriarchatu Wsiewołod Czaplin.

Za zdrowie Ojca Świętego modlą się także fraccyści muzułmanie. Ich przywódca Dalil Boubakeur nazwał Ojca Świętego „człowiekiem pokoju”, który swoją postawą przyczynił się do wielu zmian na całym świecie.

– To rzecz całkowicie normalna modlić się za takiego człowieka. Człowieka, który swoją postawą, wiedzą i autorytetem wywierał wpływ na wielkie zmiany na całym świecie. Dla nas, muzułmanów Papież jest człowiekiem Boga, człowiekiem, który chce służyć Bogu, poprzez służenie ludzkości – wyjaśnia Dalil Boubakeur

Piszą na świecie

■ – Papież jest świadomy, że zbliża się kres jego życia – źródło „Berlingske Tidende” – Dania

■ – Katolicy na całym świecie modlą się teraz za zdrowie Jana Pawła II – „El Pais”, Hiszpania

■ – Do Watykanu przyjechał kardynał Camillo Ruini. Gdy Papież umrze, to on ogłosi jego śmierć – „CruzeiroNet Internacional” – Brazylia

■ – Lekarze z Watykanu przez całą ubiegłą noc walczyli o życie Papieża – „The Guardian”, Wielka Brytania

■ – Papież przyjął sakrament ostatniego namaszczenia od polskiego arcybiskupa Stanisława Dziwisza, który jest osobistym sekretarzem Ojca Świętego – „La Repubblica”

■ – Proszę wszystkich, aby połączyli się dziś ze mną w modlitwie za Papieża, aby z godnością i spokojem spędził ostatnie godziny, dni swojego życia. Jan Paweł II jest „moralnym głosem” całego świata. Papieństwo i to co ono sobą reprezentuje, nigdy wcześniej nie odgrywało tak ważnej roli w świecie – arcybiskup Westminsteru, kardynał Cormac Murphy-O'Connor – źródło „The Guardian”

■ – Papież walczy ze śmiercią – „Frankfurter Allgemeine” – Niemcy

■ – „Papież zbliża się do kresu swojego życia” – powiedział wiedeński kardynał Christoph Schönborn – źródło „Gazeta Prawda”, Słowacja

■ – Kardynał Christoph Schönborn z Austrii, kardynał Godfried Danneels z Belgii i kardynał Francis Arinze z Nigerii to, zdaniem jezuity Thomasa J. Reesa najpoważniejsi kandydaci do sukcesji tronu papieskiego

– „Washington Times”

■ – Od polskich robotników, po mnichów w Norwegii i parafian na Filipinach – wszyscy modlą się za Papieża Jana Pawła II – „Philippine Headline News”

■ – Tęgo rodzaju infekcje nie zagrażają z reguły życiu. W wypadku Papieża, biorąc pod uwagę jego wiek i stan zdrowia, może być inaczej. Gorączka nie spadnie od razu. To może trwać dzień – powiedział dr Harry Fisch, profesor w klinice urologii w centrum medycznym Uniwersytetu Columbia w Nowym Jorku – źródło „New York Times”

■ – Papież będzie miał wreszcie spokój – powiedział „New York Timesowi” James Butler, jeden ze studentów z Dublinu, którzy odwiedzili Rzym

■ – Z Papieżem jest bardzo źle, jego otoczenie obawia się, że to już koniec – „Le Monde”, Francja

■ – Według niektórych współpracowników Jan Paweł II wyraził życzenie pochowania go w rodzinnych Wadowicach. Sprawa zostanie ostatecznie zdecydowana po ujawnieniu testamentu Papieża – „Le Figaro”.

(vir)

Sprawa zamachu na Ojca Świętego

Bulgaria uważa kwestię tzw. bułgarskiego śladu w zamachu na Jana Pawła II w 1981 roku za zamkniętą jeszcze w roku 1986 – oświadczyła wczoraj Gergana Gryncharowa, wiceminister spraw zagranicznych tego kraju. Jej zdaniem, problem został rozwiązany w marcu 1986 roku, kiedy to uprzątnięto się wyrok włoskiego sądu, ulewinniający Sergeja Antonowa – w 1981 roku szefa bułgarskich linii lotniczych w Rzymie – z zarzutu udziału w przygotowaniach do zamachu. Według wiceminister Gryncharowej, sam Jan Paweł II w maju 2002 roku zamknął ten temat oświadczeniem, że nigdy nie wierzył w tzw. ślad bułgarski.

Władze Bułgarii zapewniają jednocześnie, że są gotowe udostępnić wszelkie informacje dotyczące zamachu z 13 maja 1981 roku, którymi dysponują.

– Jedynie co możemy obecnie uczynić, to współpracować z władzami włoskimi, lecz dotychczas nikt nie zwracał się o udostępnienie tych informacji – wyjaśnia Cveti Markowa, kierująca komisją przechowującą dokumenty komunistycznej służby bezpieczeństwa. Bułgarzy przyznają jednocześnie, że nie są zainteresowani ponownym podnoszeniem kwestii bułgarskiego śladu.

W cierpieniu z Janem Pawłem II łączą się także hiszpańscy muzułmanie.

Przewodniczący Związku Wspólnot Islamskich w Hiszpanii, Riay Tatar, powiedział, że pontyfikat Jan Paweł II otworzył drzwi dla dialogu między religiami.

– Odejście Papieża byłoby wielką stratą – powiedział Tatar.

Europa płacze

Także hiszpańscy katolicy, podobnie zresztą jak w innych państwach europejskich, podążają do kościołów, aby prosić Boga o zdrowie dla Ojca Świętego. We Włoszech na wieść o złym stanie zdrowia Papieża partie polityczne odwołują zaplanowane na najbliższe dni manifestacje przed wyborami samorządowymi, które odbędą się w 14 regionach kraju trzeciego i czwartego kwietnia. W południe

w gmachu włoskiej Izby Deputowanych parlamentarzyści, na czele z przewodniczącym izby Pier Ferdinando Casinim, modlili się o zdrowie dla Jana Pawła II.

Papieżowi poświęcono wczorajsze południowe nabożeństwo w katedrze w Kolonii. Modły za jego zdrowie odprawiano również w innych niemieckich kościołach katolickich. Wierni zbiegali się także w Austrii. Hierarchowie kościelni z Litwy, Rosji, Bułgarii, Francji i wielu innych państw Starego Kontynentu nawołują do skupienia i modlitwy w intencji Jana Pawła II. Niepokój z powodu stanu zdrowia Papieża wyraził także Wiktor Juszczenko, prezydent Ukrainy.

– Pozostaje mieć nadzieję. Wszyscy modlimy się o zdrowie dla Papieża – powiedział Juszczenko.

Maciej Pawlikowski, (PAP)

Śladami Papieża. Niegówic odwdzięcza się Ojcu Świętemu za to, co robi dla świata

Tam gdzie się wszystko zaczęło

Soltys Niegówic Jan Kasprzyk przez cały dzień słuchał wczoraj radia. Z niepokojem czekał na kolejne wiadomości o stanie zdrowia Jana Pawła II. – Tu w Niegówic martwimy się o Papieża podwójnie. Dlatego, że dla nas jest on nie tylko Głową Kościoła, ale także po prostu naszym byłym wikarym – wyjaśnia.

Niegówic to niewielka, licząca nieco ponad 400 mieszkańców miejscowość, położona niedaleko Bochni, około 50 km od Krakowa. To właśnie w tutejszej parafii przyszedł na świat Jan Paweł II, rozpoczął swoją kapłańską posługę.

Odnazgać się dobrocią

Ks. Karol Wojtyła trafił do niegówickiej parafii w lipcu 1948 roku. Miał wtedy 28 lat i był świeżo po studiach w Rzymie. Decyzję o wysłaniu tam młodego duchownego podjął osobiście jego ówczesny przełożony, arcybiskup krakowski kardynał Adam Sapieha. Chciał go nieco oderwać od ksiązek, aby poznać życie w zwykłej, wiejskiej parafii. Jak się później okazało, był to znakomity pomysł. Z niegówickich doświadczeń Wojtyła czerpał bowiem przez całe życie. Podobno to właśnie tutaj narodził się jego sławny na cały świat gest całowania ziemi. Miał on bowiem uczcić w ten sposób pierwszy kontakt z niegówicką parafią.

Ksiądz Wojtyła pracował w Niegówic do marca 1949 roku. Parafia obejmowała wtedy 13 biednych wiosek. Był jednym z dwóch pracujących tam wikarych.

Od samego początku narzucił sobie surowy rygor. Wstawał codziennie o piętej rano, odprawiał mszę i ruszał na objazd parafii. Robił to wozem lub piechotą. Wśród parafian spędzał większość czasu. Nie zaniedbywał jednak także pracy naukowej. W czasie pobytu w Niegówic zadebiutował też na łamach „Tygodnika Powszechnego”, z którego środowiskiem związał się potem na stałe.

W czasie siedmiu miesięcy kapłańskiej posługi w Niegówic ksiądz Wojtyła udzielił 13 ślubów i ochrzcił 48 dzieci. Szczególnie dużo czasu poświęcił pracy z młodzieżą. To właśnie tam rozpoczął, słynne później na całą Polskę, wycieczki krajoznawcze z młodymi ludźmi i założył amatorski zespół teatralny. Jedną z jej członkiń była 77-letnia dzisiaj, ciągle mieszkająca w Niegówic Józefa Wachel. Ks. Wojtyła udzielił jej ślubu i był obecny na weselu.

– Od samego początku było wiadomo, że to niezwykle człowiek – opowiada wzruszona. – To, co najbardziej rzucało się w oczy, to była ta jego wielka dobroć.

Modlitewna odpowiedź

Także Janowi Kasprzykowi zapadła w pamięć ta cecha ks. Wojtyły. Obecny soltys Niegówic nie zdążył go co

prawda poznać jako wikarego, ale już jako biskup Wojtyła udzielił mu sakramentu bierzmowania.

– Bardzo się baliśmy ostrego odpływania z religii – wspomina. – Tymczasem on w ogóle z tego zrezygnował.

Kasprzyk przez cały wczorajszy dzień uważnie śledził wiadomości płynące ze Stolicy Apostolskiej. Robili to także inni mieszkańcy wsi, na czele z obecnym proboszczem niegówickiej parafii ks. Pawłem Sukiennikiem.

– Jedyną odpowiedzią, jakiej możemy udzielić na wieści docierające do nas ze Stolicy Apostolskiej, to modlitwa – mówi duchowny. – Odprawiliśmy dwie msze w intencji Ojca Świętego. Będziemy też czuwać, jeśli zajdzie taka potrzeba, nawet do rana. Kościół parafialny cały czas stoi otworem dla wiernych.

Ks. Sukiennik podkreśla, że w świątyni parafianie spontanicznie gromadzili się wczoraj już od samego rana. Na jednej z msz pojawiły się także dzieci z miejscowych szkół: podstawowej, noszącej im. Jana Pawła II, i gimnazjum im. ks. Karola Wojtyły.

– To bardzo szczególny czas. Papież potrzebuje naszego duchowego wsparcia – wyjaśnia Leszek Rajtarski, dyrektor niegówickiego gimnazjum. – Dzieci straciły co prawda jedną czy dwie lekcje, ale zyskały znacznie więcej, bo możliwość modlitewnego odwdzięczenia się Ojcu Świętemu za to, co robi dla świata.

Tomasz Falba

Mieszkańcy Niegówic składają kwiaty pod pomnikiem Jana Pawła II.

Fot. PAP/Paweł Bednarczyk

Mieszkańcy rodzinnego miasta Jana Pawła II nie przestają się modlić

Wadowice modlą się

Tutaj się urodził, tutaj spędził dzieciństwo i zdał maturę, po której chorzył z przyjaciółmi na kremówkę. Wadowice nie tracili wczoraj nadziei na poprawę stanu zdrowia Papieża.

Wadowiczanie od wczesnego rana gromadzili się w bazylice Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny i modlili przed wizerunkiem Matki Bożej Nieustającej Pomocy. To właśnie tam Karol Wojtyła został ochrzczony i przyjął Pierwszą Komunię Świętą. Przez cały dzień kłóciło nie pustosz ani na chwilę, zaplanowano też nocne czuwanie.

– Jest ciągle wystawienie Najświętszego Sakramentu oraz nieustanny różaniec, nieustanne błaganie, żeby wola Boża jak najdoskonalej spełniła się w życiu Ojca Świętego – mówi ks. Jakub Gil, proboszcz parafii Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny. – W tej modlitwie jest i smutek, i nadzieja. Z nadzieją czekamy na wiadomości z Watykanu, ale my tu, w Wadowicach, ufamy, że Bóg kieruje losami

Ojca Świętego, i Matka Najświętsza, której tak bardzo zaufała.

W podobny sposób wyrażali się wierni zgromadzeni w kościele.

– Musimy się przede wszystkim żarliwie modlić i mieć nadzieję – mówi Anna Jucha, mieszkanka Wadowic. – Codziennie modłę się za Papieża, a dziś robię to w szczególnie sposób.

Wśród modlących się w bazylice była także młodzież, która w towarzysztwie katechetów grupami przychodziła do kościoła. Młodzi ludzie szczególnie go wypelnili w południe, kiedy została dla nich odprawiona specjalna msza w intencji Papieża. Obecni na liturgii nauczyciele podkreślali, że stało się to z inicjatywy samych uczniów.

– Papież prosił nas przecież o modlitwę i wsparcie i nie zapomnieliśmy o tym – tłumaczy pomysł uczennica piątej klasy wadowickiego technikum hotelarskiego Monika Dziewońska.

Przed południem mszę w bazylice odprawił przebywający akurat w Wadowicach metropolita Zagrze-

bia kardynał Józef Bozanić wraz z grupą chorwackich księży.

Ludzie gromadzili się także na wadowickim rynku. W całym mieście można było odczuć napięcie wynikające z oczekiwań na kolejne komunikaty o stanie zdrowia Ojca Świętego. Na budynku wadowickiego magistratu, gdzie mieściła się przed wojną szkoła powszechna, do której uczęszczał przyszedł Papież, zawisło z kolei ogromne płótno w żółto-niebieskich barwach. Wymalowano na nim postać Karola Wojtyły jako niemowlęcia z matką Emilią, gimnazjalistę i młodego kapłana.

– W takim dniu trudno jest pracować – mówi burmistrz Wadowic Ewa Filipiak. – Nikomu nie przychodzi do głowy nawet, by tej pracy wymagać. Jeżeli się nie da, to po prostu nie pracujemy. Idźmy do kościoła i pomódlmy się. Każdego to tak bardzo poruszyło. Lepiej, żeby teraz ludzie się modlili.

Tomasz Falba, (PAP)

W Wadowicach zamarło życie. Wszyscy z niepokojem czekali na wieści z Watykanu.

Fot. PAP/A. Grygiel

Gdańsk. Wierni cierpliwie towarzyszyli Ojcu Świętemu

Noc smutnego czuwania

Gdańskie kościoły były dziś otwarte przez całą noc. Wierni modlili się o cud ozdrowienia, chcieli poprzez modlitwę towarzyszyć Ojcu Świętemu w ostatniej drodze.

Światelka nadziei zapłonęły pod pomnikiem Jana Pawła II na gdańskiej Zaspie. Wiele z tych, którzy wczorajszej nocy poszli zapalić świeczkę w intencji Papieża, w tym samym miejscu radowało się spotkaniem z Ojcem Kościoła podczas jego pielgrzymki w 87 roku.

Na kolanach

W katedrze oliwskiej podczas wieczornego odmawiania różańca zebrali się dziesiątki wiernych.

– Nie modlę się dla siebie – powiedziała jedna z kobiet uczestniczących w modlitwie – I tak niedługo spotkam się z Papieżem już po tamtej stronie. Modlę się dla wnuków. Jak będzie wyglądał ich świat, jeśli jego na nim zabraknie?

Wiele gdańszczyzan tej nocy w kościołach szukało pocieszenia. Nie było też ani hysterii. Spokój, skupienie i żarliwa modlitwa.

– Czuję, że dzisiejszej nocy zegniam się z Ojcem Świętym – westchnęła Anna Lewandowska. – Jestem katoliczką i muszę wierzyć, że to Pan wyzywa Papieża do siebie. Jednak w takich chwilach jak ta, kiedy właściwie nie ma już nadziei, bardzo trudno jest wytrwać w wierze. Musiałam przyjść do kościoła, żeby łatwiej pogodzić się z tym, co się dzieje, i przypomnieć sobie, że śmierć jest początkiem nowego, lepszego życia.

– Uważam, że nikt tak jak on nie jest gotowy do tego, żeby stanąć przed obliczem Pana – dodał Marcin Lewandowski. – Jeśli stanie się cud i Papież wyzdrowieje, będzie to najpiękniejsza chwila mojego życia. Jednak myślę, że Ojciec Święty już rozpoczął swoją wędrówkę do Boga. Mam nadzieję, że czuję, iż miliony wiernych na całym świecie mu w niej towarzyszą.

Nie wierzyli

Nie wszyscy jednak do końca pogodzili się z naphyjącymi z Watykanu informacjami. Wiele osób mówiło, że choć stan zdrowia Papieża jest bardzo zły, do końca będą wierzyć w polepszenie i modlić się w tej intencji. Gdańszczanie nie kryli, że boją się przyszłości. Boją się świata bez Jana Pawła II.

– Wierzę, że śmierć jest początkiem nowego życia, ale nie potrafię wyobrazić sobie tego świata bez Karola Wojtyły – wyznała jedna z kobiet, która piątkową noc spędziła w katedrze oliwskiej. – Mam wrażenie, że jego odejście będzie

końcem czegoś naprawdę ważnego. Dla wielu ludzi, nawet niewierzących, jest on absolutnym autorytetem moralnym. Co będzie, gdy tego autorytetu zabraknie?

Papież – wyrocznia

Co będzie dalej? To pytanie można było usłyszeć najczęściej stojąc na stopniach katedry w piątkową noc. Dla milionów ludzi na całym świecie Jan Paweł II stanowił wyrocznię życiową. Nie tylko mówił jak żyć, ale także przez 27 lat był wzorem tego, jak wierzyć, kochać i poświęcać się dla Boga i bliźniego. Dla nas, Polaków, rola Papieża miała także wymiar polityczny.

– Wie pani, czego obawiam się najbardziej? – zapytał starszy człowiek, wchodząc do katedry z różańcem w dłoni. – Że, gdy Papież umrze, Polacy przestaną się liczyć. Teraz mamy jego. Najważniejszy człowiek dla wszystkich katolików jest Polakiem. Kiedy umrze, świat o nas zapomni.

Do bazyliki Mariackiej w Gdańsku przychodzili wierni przez całą noc. W ogromnym kościele cały czas modliło się kilkadziesiąt osób. Najwięcej – co najmniej kilkuset wiernych – uczestniczyło w wieczornym różańcu.

– Nie wiedzieliśmy, że można przyjść do kościoła. Nie przypuszczaliśmy nawet, że świątynie są otwarte. Po prostu w pewnym momencie, kiedy oglądaliśmy transmisję z Watykanu, postanowiliśmy pójść i się pomodlić – opowiadali Marta i Maciek, małżeństwo z Gdańska, których w bazylice Mariackiej spotkaliśmy około godz. 23. – Jest już późno, ale to chyba jedna z tych nocy, kiedy nie wolno spać.

Starsi i młodszy

– Przestraszyłam się informacji, jaką podały serwisy internetowe około godz. 20. Donosiły, że Papież umarł. Przyszłam po prostu do kościoła – mówiła Weronika Mikulska.

Najwięcej ludzi zatrzymało się przy figurze Matki Boskiej Fatimskiej. Przy jej ołtarzu płonęło wiele świec. Na stojącej lawce cały czas ktoś siedział i odmawiał różaniec.

– To Matka Boska Fatimska ocalała Papieża, kiedy strzelał do niego zamachowiec na placu św. Piotra. Dzisiaj trzeba modlić się do Maryi, żeby znowu pomogła Janowi Pawłowi II – tłumaczyła jedna z pań modlących się przy figurze.

Do bazyliki Mariackiej przychodzili również młodzi ludzie. Niektórzy ubrani tak, jakby właśnie wyszli z dyskoteki. – Chciałyśmy iść się pobawić, ale kiedy dowiedziałyśmy się, jaka jest sytuacja, pomyślałyśmy, że to nie ma sensu. Byłyśmy na spacerze i zobaczyłyśmy, że w kościele pali się światło, to weszłyśmy – opo-

W bazylice Mariackiej całą noc paliły się świeczki w intencji Ojca Świętego.

Fot. Adam Warzycha

wiała 18-latką, która przedstawiła się jako „Kati”. Jej koleżanka nie chciała podać nawet imienia.

– Nie chodzimy zbyt często do kościoła. Ale dzisiaj jest wyjątkowy dzień. Papież to naprawdę wielki człowiek – przekonywała.

Wielkie przesłanie

W kościele św. Mikołaja również modliło się wiele osób. Ojcowie dominikanie, którzy opiekują się świątynią, postanowili odprawić nawet specjalną mszę świętą w intencji zdrowia Jana Pawła II. Rozpoczęła się około godz. 22.40. Mi-

mo tak późnej pory, kościół wypełnił się wiernymi.

– Papież od 27 lat umacnia naszą wiarę. Nieustannie pokazuje, co jest ważne. Jest tym, który umacnia wielu – mówił w czasie kazania ojciec Jacek Krzysztofowicz, przeor gdańskich dominikanów – Czy dzisiaj, kiedy jest stary, chory, można powiedzieć, że konajacy to jest mniej umacniający? Oczywiście nie. Papież pokazuje swoje wielkie przesłanie. Cierpi. Bez chwili intymności, na oczach całego świata. Jednak się nie buntuje. Bo on wie, że to nie ma znaczenia.

Magda Bukowska
Marcin Żebrowski

W katedrze oliwskiej wierni na kolanach modlili się za Papieża.

Fot. Magda Bukowska

Warszawa. Głodówka w TP SA Zaostrza się protest związkowców

Zaostrza się akcja związkowców z Telekomunikacji Polskiej, którzy protestują w Warszawie przeciwko planowanemu zwolnieniu grupowym. Wczoraj poparli ich pracownicy z różnych rejonów Polski. Na razie w głównej siedzibie TP SA od czterech dni głoduje 12 osób. Wczoraj budynek musieli otoczyć policjanci, bo pojawili się przed nim pikieci związkowców z TP SA, pracowników Ursusa i przedstawicieli innych pol-

skich przedsiębiorstw. Pikiecie towarzyszyło wycie syren, gwizdy i trąbienie. To akcja wspierająca nasz protest - mówi uczestnik głodówki, gdańszczanin Dariusz Majewski. - Policja otoczyła budynek i jesteśmy odcięci od świata. Związkowcy zapewniają cały czas, że są gotowi do rozmów z zarządem TP SA na temat odstąpienia od redukcji etatów.

(K.N.)

Gdańsk. Spór ze Strażą Graniczną Nie będzie lotów do Sztokholmu

Wizz Air wstrzyma loty na trasie Katowice - Gdańsk oraz Gdańsk - Sztokholm. Zamiast tego, od 15 kwietnia 2005, będzie przewoził pasażerów bezpośrednio na trasie Katowice - Sztokholm.

Decyzja ta jest wynikiem nierozwiązanego sporu ze Strażą Graniczną, która zakazała lotów podróznym na trasie Katowice - Gdańsk wspólnie z międzynarodowymi pasażerami, udającymi się z Katowic do Sztokholmu.

- W Unii Europejskiej można łączyć loty i pasażerów bez jakichkolwiek ograniczeń - twierdzi József Varadi, prezes Wizz Air. - Nie rozumiemy, dlaczego nie możemy zrobić tego samego w Polsce, państwie członkowskim UE. Żałujemy bardzo, że rezultatem tej sytuacji jest wyeliminowanie tanich lotów wewnątrz kraju, jak również nowego połączenia z Gdańskiem do Sztokholmu.

Wizz Air zwiększy za to częstotliwość lotów na trasie Gdańsk - Londyn. Od 14 maja 2005 roku samoloty do stolicy Anglii będą latały codziennie.

(K.N.)

Gdańsk. Henryk Wojciechowski szefem NFZ Ostał się

Henryk Wojciechowski, szef Pomorskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia, może odechnąć z ulgą. Na liście, która w czwartek wieczorem ukazała się na internetowej stronie centrali funduszu, wpisane są nazwiska nowych dyrektorów sześciu oddziałów NFZ, ale nie ma wśród nich Pomorskiego. A to oznacza, że Wojciechowski pokonał swoich rywali w konkursie i na dyrektorskim fotelu pozostanie.

- Pokonał? - wątpi dyrektor jednej z medycznych placówek w Pomorskiem. - To nie względy merytoryczne przyczyniły się do strącenia Wojciechowskiego, a naciski polityczne kolegów z SLD.

Jak twierdzi nasz rozmówca, tuż przed świętami zupełnie innego kandydata na dyrektora pomorskiego funduszu przewidywał do siebie prezes NFZ - Jerzy Miller. Co więcej, rozmawiał z nim jak z przyszłym pracownikiem. Na początku tego tygodnia sytuacja zaczęła się jednak komplikować. Jak mówi się nieoficjalnie, w obronie Wojciechowskiego zaangażował się minister zdrowia Marek Balicki. I Wojciechowski wygrał.

- Wygrał, bo był najlepszy - twierdzi inny z naszych rozmówców. - W trakcie konkursu zebrał najwięcej punktów.

Finansami na zdrowie w Pomorskim Henryk Wojciechowski zarządzi od 17 grudnia 2002 roku. Najpierw jako szef Pomorskiej Regionalnej Kasy Chorych, a następnie oddziału NFZ. Gdy obejmował to stanowisko, pomorska kasa była najbardziej zadłu-

żona spośród wszystkich kas w kraju. Wyprowadził ją na prostą - twierdzą jego zwolennicy. - Udało mu się też rozwiązać problem zadłużenia, które na początku jego kadencji sięgało 180 mln zł. Dzięki temu szpital, przychodnie i apteki zaczęły otrzymywać należne im pieniądze. Przeciwnicy Wojciechowskiego mówią: zaniedbał sprawę kryzysowego województwa pomorskiego, podzielił pieniądze przez centralę funduszu na regiony. Na zdrowie jednego mieszkańca otrzymujemy mniej pieniędzy niż np. warmi-

sko-mazurskie. Jedna i druga strona nie ma jednak wątpliwości, że Wojciechowski rządzić będzie tylko do najbliższych wyborów.

Jolanta Gromadzka-Anzelewicz

Henryk Wojciechowski wygrał konkurs na prezesa NFZ w Gdańsku.

Fot. Adam Warszawa

Zły wybór

Jan Kulas, wiceprzewodniczący Zespołu ds. Ochrony Zdrowia Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego

- To bardzo zła decyzja i dla placówek służby zdrowia, i dla pacjentów. Została podjęta wbrew opinii wielu gremiów reprezentujących środowisko medyczne, jak choćby Komisji Zdrowia Sejmiku Samorządu woj. Pomorskiego. Działalność dyrektora Wojciechowskiego jest przez nie oceniana bardzo źle.

Dobry wybór

Andrzej Galubiński, dyrektor Pomorskiego Centrum Zdrowia Publicznego

- To dobrze, że Henryk Wojciechowski nadal będzie pełnił obowiązki dyrektora. W dużej części to jego zasługa, że negocjacje kontraktów na ten rok przebiegały sprawnie i spokojnie. Nie jestem jednak w stanie ocenić, czy pieniądze ze składek ubezpieczonych były przez zarząd wydawane w roku ubiegłym zgodnie z planem finansowym.

NOTOWANIA

Dane z kantorów 30.03-1.04.2005 r.

Kupon / spread/waluty	"Mar" Gdańsk Jugosławijski 36 D	"Green" Gdańsk Citi/Credit "Mora" FKPK Wrocław	"W Spocie" ul. Błah. Monte Cassino 61 Dom Handlowy Laura
USD	310 / 321	310 / 321	310 / 321
EUR	401 / 416	401 / 416	401 / 416
SEK	43 / 45,2	43 / 45,2	43 / 45,2
GBP	582 / 602	582 / 602	582 / 602
CHF	258 / 268	258 / 268	258 / 268

USD - dolar amerykański, EUR - euro, SEK - korona szwedzka, GBP - funt brytyjski. W - spread ceny w stosunku do dnia poprzedniego; - wzrost ceny; - cena bez zmian. Cena za 100 jednostek

Gdańsk. Dramat w bloku Chciał zabić?

28-letni Mariusz G. kilkakrotnie ugodził nożem swojego niepełnosprawnego brata - Daniela - oraz jego kolega, Mariusza S. Zdarzenie miało miejsce w czwartkową noc w jednym z bloków na gdańskiej Zaspie. Mężczyźni pili razem wódkę w mieszkaniu Mariusza G. W pewnym momencie doszło między nimi do kłótni, prawdopodobnie wywołanej sporem o jeden z programów telewizyjnych. Mariusz G. przyniósł z kuchni noż i zaczął atakować swoich gości.

Rany Daniela G. okazały się niegroźne, w ciężkim stanie w szpitalu znajduje się za to jego kolega, Mariusz G. trafił do Policji i Izby Zatrzymań.

(jang)

R E K L A M A

Neckermann

LAST MINUTE!

WYLOTY Z WARSZAWY*

HURGHADA 09.16.04.2005	
Hotel NNN 2 posłki	
8 dni 989,- 15 dni 1199,-	
Hotel NNN+NNNN All incl.	
8 dni 1199,- 15 dni 1599,-	
Hotel NNNN All inclusive	
8 dni 1499,- 15 dni 1599,-	
Sind. Mashrafiya NNNN All incl.	
8 dni 1539,- 15 dni 2069,-	
Sind. Aquapark NNNN All incl.	
8 dni 1599,- 15 dni 2199,-	
Hotel Sindbad NNNN All incl.	
8 dni 1679,- 15 dni 2329,-	

TUNEZIA 14.04.2005

Iberostar Sahara NNNN 2 posłki	
7 dni 1277,- 14 dni 1710,-	
Iber. Phenicia NNNN+ 2 posłki	
7 dni 1436,- 14 dni 2023,-	
Iber. Averroes NNNN+ 2 posłki	
7 dni 1450,- 14 dni 2091,-	
Royal Beach NNNN All incl.	
7 dni 1517,- 14 dni 2185,-	
Riadhi Palms NNN 2 posłki	
7 dni 1929,- 14 dni 3044,-	

*Przejazdy autokar. Eurotaxis, Open Travel, Obory i kolonie Almaty, wstąpił Club Med

*ceny w PLN, nie obejmują opłaty lotniczej wstąpił

Bańdziszka Katarzyna, informacja i rezerwacja w biurach ze znakami Neckermann'a

Neckermann Polska Sp. z o.o. Gdynia

Jedyny firmowy biuro w Trójmieście

Centrum handlowe Gdansk

ul. Słaska 142, tel. 669 64 50

e-mail: gdynia@neckermann.pl

Info: 800 300 111 (dla połączenia 6,30 zł netto/min)

www.neckermann.pl / e-mail: biuro@neckermann.pl

Neckermann to udany wrolop

Masz pokoje lub domek do wynajęcia?
Kup ogłoszenie

w „Banku Kwater”
a ukazuje się ono aż w ośmiu gazetach w Gdańsku, Olsztynie, Poznaniu, Wrocławiu, Krakowie, Łodzi, Katowicach oraz portalu internetowym Gratka.pl

KUPON z potwierdzeniem wpłaty na konto
POLSKAPRESSE Sp. z o.o. oddział „Prasa Bałtycka”
BRE BANK SA Oddział Regionalny Gdańsk
921140 1065 0000 3148 0700 1001

■ WRZUĆ DO JEDNEJ Z NIEBIESKICH SKRZYNEK DZIENNIKA BAŁTYCKIEGO
■ ZOSTAW W BIURZE OGŁOSZEŃ (adresy Biur Ogłoszeń w stopce redakcyjnej)
■ PRZESŁU FAKSEM Gdańsk, (058) 30-03-213
■ PRZESŁU POZYTĄ pod adresem: „Dziennik Bałtycki”, 80-894 Gdańsk, Targ Drzewny 9/1, z dopiskiem Bank Kwater
LUB SKONTAKTUJ SIĘ Z PRZEDSTAWICIELEM: Magdalena Kaluźniak, (058) 30-03-216

Kupon na ogłoszenie do rubryki Bank Kwater

Dziennik Bałtycki

Zlecam emisję jednego ogłoszenia drobnego w Dzienniku Bałtyckim, Gazecie Olsztyńskiej, Gazecie Poznańskiej, Głosie Wielkopolskim, Gazecie Wrocławskiej, Gazecie Krakowskiej, Dzienniku Łódzkim, Dzienniku Zachodnim oraz portalu internetowym Gratka.pl

☐ Nad jeziorami ☐ Nad morzem ☐ W górach ☐ Za granicą ☐ Różne

Ogłoszenie do 15 słów - 39 zł z VAT

Do wiadomości wydawcy:
Imię i nazwisko: _____ Telefon: _____
Adres: _____ Podpis: _____
Biurowi Ogłoszeń zastrzega sobie prawo do zredagowania, skłasyfikowania ogłoszenia lub jego niezamieszczenia

Szczecin, Al. Niepodległości 22, (091) 480 00 00									
Poznań, ul. Włoka 27/29, (061) 855 36 38									
Warszawa, ul. Marszałkowska 100/101, (022) 596 87 30									
e-mail: of@jetourist.pl									
www.jetourist.pl									
Wyloty do Antalyi - Riwiera Turecka co tydzień w 60 dni									
z Warszawy 08.03.05, z Katowic 08.03.05, z Gdańska 08.03.05, z Wrocławia 08.03.05, z Krakowa 08.03.05, z Poznania 08.03.05, z Szczecina 08.03.05									
Wyloty w okresie od 20.04.									
1 tyg. 2 tyg. 3 tyg. 4 tyg. 5 tyg. 6 tyg. 7 tyg. 8 tyg. 9 tyg. 10 tyg.									
BIRGINO	3-0	899 zł	1199 zł	949 zł	1199 zł	399 USD	519 USD	519 USD	519 USD
ALANYA All incl.	3-0	999 zł	1349 zł	1149 zł	1649 zł	429 USD	579 USD	579 USD	579 USD
CABIDEN All incl.	4-0	999 zł	1349 zł	1099 zł	1549 zł	429 USD	579 USD	579 USD	579 USD
VERANO All incl.	3-0	1099 zł	1549 zł	1249 zł	1849 zł	499 USD	709 USD	709 USD	709 USD
ALANYA All incl.	4-0	1199 zł	1699 zł	1299 zł	1899 zł	499 USD	709 USD	709 USD	709 USD
ALANYA All incl.	4-0	1499 zł	2199 zł	1749 zł	2699 zł	609 USD	901 USD	901 USD	901 USD
CHERVENA VODA All incl.	4-0	1649 zł	2199 zł	1799 zł	2199 zł	719 USD	901 USD	901 USD	901 USD
1 tyg. od 17.04. do 17.05. 2 tyg. od 24.04. do 24.05. 3 tyg. od 01.05. do 01.06. 4 tyg. od 08.05. do 08.06. 5 tyg. od 15.05. do 15.06. 6 tyg. od 22.05. do 22.06. 7 tyg. od 29.05. do 29.06. 8 tyg. od 05.06. do 05.07. 9 tyg. od 12.06. do 12.07. 10 tyg. od 19.06. do 19.07.									
Wyloty do Dalamanu - Wybrzeże Egejskie co poniedziałek									
z Warszawy 08.03.05, z Katowic 08.03.05, z Gdańska 08.03.05, z Wrocławia 08.03.05, z Krakowa 08.03.05, z Poznania 08.03.05, z Szczecina 08.03.05									
Wyloty w okresie od 20.04.									
1 tyg. 2 tyg. 3 tyg. 4 tyg. 5 tyg. 6 tyg. 7 tyg. 8 tyg. 9 tyg. 10 tyg.									
Centrum Marmaris	3-0	1149 zł	1499 zł	383 USD	500 USD	483 USD	633 USD	633 USD	633 USD
Centrum Marmaris	3-0	1199 zł	1549 zł	400 USD	516 USD	500 USD	666 USD	666 USD	666 USD
Centrum Marmaris	3-0	1399 zł	1899 zł	466 USD	633 USD	600 USD	866 USD	866 USD	866 USD
Marmaris Ismarik All incl.	4-0	1449 zł	1999 zł	483 USD	666 USD	616 USD	900 USD	900 USD	900 USD
Centrum Marmaris	3-0	1449 zł	1999 zł	483 USD	666 USD	616 USD	900 USD	900 USD	900 USD

Warszawa. Przesłuchanie w sprawie PZU Premier zaprzecza

Marek Belka zaprzeczył wczoraj przed komisją śledczą ds. PZU zeznaniom byłego prezesa PZU Życie. Grzegorza Wierczaka. Twierdził on, że premier rozmawiał z byłym prezesem PZU Władysławem Jamrozem na tematy związane z prywatyzacją tej firmy.

Wierczak zeznał przed komisją śledczą, że Belka spotykał się z Jamrozem „na co dzień” w Radzie Nadzorczej BIG BG.

„To nieprawda, to wynika nie tylko z moich zeznań, ale

także z wypowiedzi Jamrozo - twierdzi Belka.

Jamroz przed komisją śledczą zeznał, że nie przypomina sobie, żeby premier Belka kiedykolwiek poruszał w rozmowie z nim temat prywatyzacji PZU. Zdaniem Marka Pola (UP), wyjaśnienia premiera potwierdziły, że akcje PZU kupił BIG BG. Podczas prywatyzacji PZU Marek Belka był członkiem Rady Nadzorczej BIG BG. Postawie komisji śledczej chcą dowiedzieć, że ta transakcja naruszała prawo. (Leś, PAP)

Gdańsk. Marek Belka o obchodach Sierpnia '80

Obietnica pomocy

Premier Marek Belka zaangażuje się w przygotowanie obchodów 25-lecia podpisania porozumień sierpniowych i powstania „Solidarności”. Szef rządu zadeklarował w czwartek przekazanie na ten cel pieniędzy z budżetu.

„Nie pytałem mnie o szczegóły - odpowiedział, gdy dziennikarze próbowali się dowiedzieć, o jaką konkretnie kwotę chodzi.

Premier spotkał się w Gdańsku z wojewodą Cezarym Dąbrowskim, prezydentem miasta Pawłem Adamowiczem oraz Bogdanem Lisem, szefem Fundacji Centrum „Solidarności”. Bogdan Lis oprowadził Marka Belkę po wystawie „Drogi do wolności”. Do księgi pamiątkowej premier wpisał. Dzięki depozytariuszom pamięci o tamtych dniach i latach”.

Sierpniowe obchody nie mogą mieć charakteru prowincjonalnego. Muszą mieć wydźwięk międzynarodowy - podkreślił Belka. - Muszą przypomnieć wszystkim, że to tu tak naprawdę rozpoczęło się burzenie muru berlińskiego.

Marek Belka nie podał, ile pieniędzy z budżetu państwa przekazane będzie na obchody Sierpnia '80. Fot. Robert Kwaśniewski

go. Musimy przywrócić to wydarzenie do świadomości europejskiej, tak jak udało się przywrócić pamięć o Powstaniu Warszawskim w ub.r.

Bogdan Lis był po wizycie zadowolony. - Premier zadeklarował m.in. pomoc w przekonaniu ONZ, aby ta po uroczystościach sierpniowych w specjalnej rezolucji uznała 31 sierpnia Dniem Międzynarodowej Wolności i Solidarności. To wymaga politycznych

zabiegów, które podejmie m.in. nasz rząd - relacjonował swoje spotkanie z szefem rządu Lis.

Nasze rozmowy z Markiem Belką dotyczyły przede wszystkim budowy w Gdańsku Europejskiego Centrum Solidarności - mówił z kolei Paweł Adamowicz. - Premier obiecał wspieranie tej idei. Centrum ma służyć nie tylko promocji Gdańska, ale całej Polski oraz edukacji, w szcze-

gólności młodych ludzi z Europy.

Premier złożył też kwiaty pod pomnikiem Poległych Stoczniovców. Wcześniej, jeszcze w Warszawie, spotkał się z Lechem Wałęsą.

Rozmowy dotyczyły koordynacji zaproszeń dla oficjalnych gości na sierpniowe uroczystości - powiedział nam Jarosław Wałęsa, syn i współpracownik byłego prezydenta. - Premier pomoże w zaproszeniu na gdańskie obchody szefów rządów innych państw.

Nadal nie wiadomo natomiast, czy oficjalne zaproszenie otrzymał prezydent Aleksander Kwaśniewski.

o To sprawa otwarta - powiedział także Paweł Adamowicz.

Wizytę w Gdańsku premier wykorzystał również do spotkania z liderami tworzącej się na Pomorzu struktury Partii Demokratycznej. Rozmowy z przewodniczącym Unii Wolności w regionie Krzysztofem Puszem i Bogdanem Lisem odbyły się w hotelu Hevelius.

Michał Lewandowski

W SKRÓCIE

List gończy

Sąd Okręgowy w Warszawie wydał wczoraj list gończy za skazanym we wtorek w procesie FOZZ na trzy i pół roku więzienia Dariuszem Przywierzczem. Policji nie udało się go dotychczas zatrzymać, bo miejsce jego pobytu jest nieznane. Przywierzczski to szef Rady Nadzorczej (do niedawna prezes) spółki Universal. Za czyn mu zarzucany, czyli wyprowadzenie z FOZZ ok. 1,5 mln dolarów, prokuratura domagała się 5 lat więzienia.

W hołdzie ofiarom

W 65. rocznicę zbrodni katyńskiej Senat złożył hołd pamięci zamordowanych polskich jeńców wojennych. Uchwałę w tej sprawie senatorowie przyjęli wczoraj przez aklamację. Uchwała wzywa władze rosyjskie do uznania zbrodni katyńskiej za ludobójstwo oraz do przekazania IPN wszystkich akt umorzonego śledztwa w sprawie tej zbrodni, prowadzonego przez prokuraturę rosyjską.

(Leś, PAP)

R E K L A M A

Zapraszamy na 7 edycję akcji promocyjnej

WIELKA NIEDZIELA

Imprezy pobytowe Liczba miejsc ograniczona

444 zł 8 dni samolot
+ 100 zł 2 tygodnia
Grecja

555 zł 8 dni samolot
+ 100 zł 2 tygodnia
Tunezja

666 zł 8 dni samolot
+ 100 zł 2 tygodnia
Turcja

777 zł 8 dni samolot
+ 100 zł 2 tygodnia
Egipt

Start!!

10.04

od godz. 9.00

WYKAZ! Oferta dostępna w wybranych biurach

Ceny imprez lotniczych zawierają opłaty lotniskowe

Partner akcji Wielka Niedziela

Rabat 5% dla posiadaczy karty lojalowej Bałtyckiej Bank Polska S.A.

7 dni wypoczynku + 7 dni zwiedzania

Grecja	1099 zł
Turcja	1299 zł
Sycylia	1399 zł
Włochy	1299 zł
Egipt	1299 zł
Maroko	2099 zł
Egipt rejs po Nilu	1399 zł
Izrael-Egipt	1499 zł
Jordania-Egipt	1699 zł
Hiszpania	1999 zł
Libia-Tunezja	1299 zł
Portugalia-Hiszpania	2199 zł

Tunezja **899 zł** 15 dni

NOWOŚĆ

Djerba **999 zł** 15 dni 2 posiłki w cenie hotel***

Kreta	699 zł	15 dni
Halkidiki	999 zł	15 dni
Riwiera Olimpijska	599 zł	15 dni
Thassos	1199 zł	15 dni
Rhodos	899 zł	15 dni
Turcja	999 zł	15 dni
Egipt Sharm El Sheikh	1199 zł	15 dni
Egipt Hurghada	1099 zł	15 dni
Malta	949 zł	15 dni
Włochy Kataleria	599 zł	15 dni
Hiszpania	1299 zł	15 dni
Cypr	1099 zł	15 dni
Maroko	1699 zł	15 dni

Gdynia, ul. Starowiejska 45, tel. (58) 661 33 22; Gdańsk, ul. Dmowskiego 3, tel. (58) 520 33 44

Lato 2005

Stońce za małe pieniądze!

WYPOCZYWAJ do 25% TANIEJ!

Tylko do 17.04 promocyjne ceny na wycieczki lotnicze!

Kreta	apt. Katia Maria***	od 730 zł
Bulgaria	Strandja** 1 pos.	od 860 zł
Hurghada	Geisum Village** 2 pos.	od 1190 zł

Szczegóły oferty w biurach sprzedaży.

ORBIS TRAVEL GDANSK: 58. Podwale Stm.: 301-45-44; Lotnisko: 348-14-52; GDYNIA: 58/ 620-48-44; 661-42-50; AGENCI: Chojnice: B.U.T. B. Stasińska 52/397-20-57; Gdańsk: Wakacje.pl 58/511-77-00; Słupsk: B.P. A. Partyka 59/842-70-14; Sopot: Alan 58/551-68-58; Gajka Travel 58/551-41-42; Starogard Gdański: Elżbieta 58/563-00-86; Wejherowo: Bernadetta 58/672-35-23; Leotour 58/672-21-66; www.traveltime.pl

Rodos	od 780 zł	Tunezja	od 990 zł
Nest**		Sousse Residence**	
Chalkidiki	od 790 zł	Sharm El Sheikh	od 990 zł
Aris**		Palermo** + 1 pos.	
Turcja	od 840 zł	Costa del Sol	od 1370 zł
Hanay***		Veramar**	
Majorka	od 870 zł	Teneryfa	od 1550 zł
Juan Palma** 1 pos.		apt. Tropical Park***	
Portugalia	od 990 zł	Kenia	od 4450 zł
apt. Rosamar***		Le Soleil Beach** + 2 pos.	

W cenie: przelot, zakwaterowanie 7 dni, wyżywienie wg. opisu, transfery, ubezpieczenie, opieka rezydenta, cena bez opłat lotniskowych.

Rejs po Nilu	8 dni	1020 zł*	Francja - Paryż	5 dni	1880 zł
Egipt i Jordania	5 dni	1500 zł*	Rzym - Watykan	5 dni	1830 zł
Od Kapadocji do Efezu	8 dni	1780 zł	Egipt - Jordania - Syria	8 dni	2180 zł*

*Cena bez przelotu.

PRZEJAZDY AUTOKAROWE

Dzień wyjazdu	Miejsce odjazdu	Ceny biletu		Stacje pośrednie	Czas podróży	Powrót	Autokar	Informacje dodatkowe
		normalny	zniżki					

KIERUNEK: HAMBURG, BREMEN

EST Gdańsk, ul. Podgarbary 10 tel. 301-55-25, 301-45-52	codziennie	17.30	Gdańsk Dworzec PKS stanowisko nr 8	H 195/265 zł B 240/300 zł	od 10% do 50%	ELBLĄG, MALBORK, WEJHEROWO, ŁĘBORK PKS, SŁUPSK PKS, KOSZALIN	11 17	codziennie	BOVA, MERCEDES SETRA klimatyzacja WC, video	Powrót ważny 6 m-cy rezerwacja miejsc w RFN, Hamburg tel. 0-40/24-14-27

KIERUNEK: KÖLN

EST Gdańsk, ul. Podgarbary 10 tel. 301-55-25, 301-45-52 www.est.com.pl	poniedziałek wtorek środa piątek sobota	17.30	Gdańsk Dworzec PKS stanowisko nr 8 Gdynia Dworzec PKP/PKS	HANNOVER 210/320 zł 250/360 zł	od 10% do 50%	HANNOVER DORTMUND ESSEN, DÜSSELDORF KÖLN	13 18	poniedziałek środa czwartek piątek niedziela	BOVA, MERCEDES, SETRA WC klimatyzacja video	Powrót ważny 6 m-cy rezerwacja miejsc w RFN Köln tel. 02203/52710

EST Gdańsk, ul. Podgarbary 10 tel. 301-55-25, 301-45-52 www.est.com.pl	poniedziałek czwartek piątek sobota niedziela	17.30	Gdynia Dworzec PKP/PKS Gdańsk Dworzec PKS stanowisko nr 8	HANNOVER 210/320 zł 250/360 zł zniżki od 10% do 50%		HANNOVER, BIELEFELD PADERBORN, DORTMUND, HAGEN, WUPPERTAL, DÜSSELDORF, KÖLN	13 18	poniedziałek wtorek środa sobota niedziela	BOVA, MERCEDES SETRA klimatyzacja, WC, video	Powrót ważny 6 m-cy rezerwacja miejsc w RFN, Köln tel. 02203/52710

KIERUNEK: KÖLN, BIELEFELD, HAMM, DORTMUND, BOCHUM, ESSEN, DUISBURG, KRELFELD, DÜSSELDORF, LEVERKUSEN

BIURO PODRÓŻY POLMAR Członek Polskiej Izby Turystyki Ul. Grzegorz z Sanoka 10, 80-408 Gdańsk tel. 0/58 341-36-82; 344-45-00	codziennie	17.15	GDANSK, DWORZEC PKS STANOWISKO NR 8	240,00 / 360,00 zł	dzieci do lat 4 - 50% do lat 12 - 20% młodzież ucząca się do 26 lat powyżej 60 lat - 10%	ELBLĄG, GDANSK, TCZEW, STAROGARD GD., CZERNIECHÓW, CZŁUCHÓW PKA, WALCZ, GÓRZÓW WLKP, KOSTRZYN	9-21	codziennie	SCANIA - wc, video, barek, klimatyzacja	LINIA KONCESJONOWANA - REZERWACJA W NIEMCZACH - 0172 29 70 826 CAŁODOBOWA INFORMACJA W POLSCE - 0503 049 545 www.polmar.gda.pl
			TCZEW DWORZEC PKP							

KIERUNEK: HAMBURG, BREMEN, BREMERHAVEN

nord Gdynia Gdynia, ul. Władysława IV 43, tel. 058 785 11 31 Gdańsk, ul. Rajską 10, tel. 058 766 74 41	poniedziałek, środa, piątek, sobota	Gdynia, PKS	1 str. od 150,- 2 str. od 230,-	-10% -50% -80%	Gdańsk, Gdynia, Tczew, Starogard Gd., Czersk, Chojnice, Człuchów, Jastrowie, Walcz, Recz, Stargard Szcz., Szczecin	Z Gdyni 15 godz. 45 min. Ze Szczecina 8 godz.	środa, czwartek, sobota, niedziela	Bova, Scania, MAN, DAF, w.c., klimatyzacja, video, barek, telefon, fotele lotnicze	PROMOCJA WIOSENNĄ CENY SPADAJĄ NA ASFALT

KIERUNEK: AMSTERDAM, ROTTERDAM, ANTWERPIA, BRUKSELA, PARYŻ, LONDYN

nord Gdynia Gdynia, ul. Władysława IV 43, tel. 058 785 11 31 Gdańsk, ul. Rajską 10, tel. 058 766 74 41	wtorek, środa, piątek, sobota	Elbląg, PKP	1 str. od 195,- 2 str. od 300,-	-10% -50% -80%	Malbork, Tczew, Gdańsk, Gdynia, Wejherowo, Łębork, Słupsk, Koszalin, Szczecin	Z Elbląga do Beneluxu 22 godz. Ze Szczecina do Beneluxu 13 godz.	poniedziałek, czwartek, piątek, niedziela	Bova, Scania, MAN, DAF, w.c., klimatyzacja, video, barek, telefon, fotele lotnicze	PROMOCJA WIOSENNĄ CENY SPADAJĄ NA ASFALT

KIERUNEK: NIEMCY - BRAUNSCHWEIG, GÖTTINGEN, KASSEL, GIESSEN, FRANKFURT a/Main, MANNHEIM, KARLSRUHE, STUTTGART

Olivia Gdańsk, ul. Rajską 6 (NOT) Tel. 301-79-14, 301-13-24 Fax 301-10-59	Poniedziałek, Środa, Piątek, Sobota	14.45 16.00	Gdynia PKS/PKP Gdańsk, PKS st. 8	od 220 /340 zł	50% dzieci do lat 12 20% karta Euro 26 10% od 12 do 26 lat i powyżej 60 lat	Gdynia, Gdańsk, Tczew, Starogard Gd., Chojnice, Walcz, Stargard Szcz., Szczecin	11,5 - 20,5	Środa, Piątek 10.00 Niedziela, Poniedziałek	Luksusowy autokar marki Solaris Vacanza lub Setra, klimatyzacja, video, barek, WC,	NOWOŚĆ Kup bilet on-line: www.olivia.com.pl

KIERUNEK NIEMCY: BERLIN, HAMBURG, BREMEN

 Gdańsk, ul. Rajską 6 (NOT) Tel. 301-79-14, 301-13-24	Niedziela	17.00 18.00	Gdynia PKS/PKP Gdańsk, PKS St. 8	od 170 / 220 zł	50% dla dzieci do lat 12 20% karta Euro 26 10% od 12 do 26 lat i powyżej 60	GDYNIA, GDANSK, KOŚCIERZYNA, BYTÓW, CHOJNICE, WALCZ, STARGARD SZCZ., SZCZECIN	9-14	Poniedziałek Piątek 16.00	Luksusowy autokar marki Neoplan N 316 SHD, klimatyzacja, video, barek, WC	NOWOŚĆ Kup bilet on-line: www.olivia.com.pl
	Wtorek Czwartek Sobota	7.00 8.00	Gdynia PKS/PKP Gdańsk, PKS St. 8					Środa 8.00 Niedziela		

KIERUNEK: NIEMCY - HANNOVER*, BIELEFELD, GÜTERSLOH, DORTMUND*, BOCHUM*, ESSEN*, WUPPERTAL, SOLINGEN, KÖLN*, BONN, KOBLENZ, TRIER*

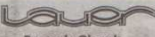
 Olivia Gdańsk, ul. Rajską 6 (NOT) Tel. 301-79-14, 301-13-24 Fax 301-10-59	Środa	14.45	Gdynia PKS/PKP	od 180	50% dzieci	Gdynia, Gdańsk, Kościerzyna, Bytów, Chojnice, Walcz, Stargard Szcz., Szczecin	12-22	Poniedziałek	Luksusowy autokar marki Neoplan N 316 SHD, klimatyzacja, video, barek, WC	NOWOŚĆ Kup bilet on-line: www.olivia.com.pl
	Sobota	16.00	Gdańsk PKS, st. 8	/280 zł	do lat 12 20% karta Euro 26 10% od 12 do 26 lat i powyżej 60 lat			Piątek 12.00		

KIERUNEK: BRAUNSCHWEIG, GÖTTINGEN, KASSEL, GIESSEN, FRANKFURT, MAINZ, MANNHEIM, KARLSRUHE

GAIRING Gdańsk, ul. Ogarna 72 tel. 300-06-25	środa, piątek, niedziela	14.45 16.00	Gdynia PKS/PKP Gdańsk PKS stanowisko nr 8	KASSEL 250,-/360,- FRANKFURT 260,-/370,- STUTTGART 270,-/400,-	* dzieci do lat 6 - 60% * dzieci 7-14 lat - 20% * stał klient, młodzież uczująca się i rodzinę do 29 r. życia oraz osoby pow. 60 lat - 10%	BRAUNSCHWEIG, GÖTTINGEN, KASSEL, GIESSEN, FRANKFURT, MAINZ, MANNHEIM, KARLSRUHE	11 20	środa piątek niedziela	MERCEDES video, klimatyzacja, w.c., bar	Linia koncesjonowana rezerwacja miejsc na terenie Niemiec: 0-69 80-08-95

PRZEJAZDY AUTOKAROWE

Dzień wyjazdu	Miejsce odjazdu	Ceny biletu		Stacje pośrednie	Czas podróży	Powrót	Autokar	Informacje dodatkowe
		normalny	zniżki					
KIERUNEK: HAMBURG, KIEL, LÜBECK, FLENSBURG, BREMEN, KÖLDING, ARNUS								
 Aleje Jerozolimskie 144 02-305 Warszawa	codziennie	Gdańsk g. 18.15 dw. PKP, przyst. dla aut. turyst. obok poczty Gdynia g. 19.05 dw. PKS	od 169 PLN	10% osoby do 26 lat (powyżej 60 lat, emeryci, renciści, grupy powyżej 10 osób 15 % stał klient SINDBAD Transport 50% do 50% do ukończenia 12 lat	Elbląg, Malbork, Tczew, Wejherowo, Słupsk, Koszalin, Szczecin	Hamburg - 11,5 h Bremen - 13 h Flensburg - 15 h	codziennie komfortowy (klimatyzacja, video, barek), gorące napoje	Bilety do nabycia: Gdańsk, G. Bączek, tel. 306-39-47 Gdańsk, GLOB, tel. 302-03-04 Gdańsk, Aal-Tourist, tel. 301-89-51 Gdańsk, GRAND, tel. 348-20-46 Gdynia, Mart-Tour, tel. 699-35-14 Tczew, Panda, tel. 531-46-60
LOGO i ADRES	MIEJSCE POBYTU / KIERUNEK			DATA	CENA	INFORMACJE DODATKOWE		
 BIURO PODRÓŻY LIDIA BIURO PODRÓŻY e-mail: lidia@poczta.wp.pl tel./fax (058) 531 44 96, 531 53 86 Tczew, ul. Wojska Polskiego 28a	WYJĄTKOWA OKAZJA! TURCJA - OBJAZD WYLOT GDAŃSK Antalya - Kapadocja - Ankara - Stambuł - Troja - Pergamon - Elez - Pamukkale - Fethiye			od 11 MAJA do 25 MAJA Zgłoszenia do 6 kwietnia!	2700 PLN ostatnich 8 miejsc!	SUPEROFERTY WCZASÓW I WYCIECZEK Bilety lotnicze, promowe, autokarowe, imprezy grupowe Profesjonalna obsługa Zapraszamy		
 ATAS O' POMORSKI ul. Podwale Grodzkie 1, box 122 80-895 Gdańsk tel. 058 301-09-74, tel./fax. 058 300-06-61 www.atas.pl, gdansk@atas.pl	ANGLIA IRLANDIA FRANCJA programy NAUKA & PRACA			WYJAZDY JUŻ OD MAJA	ANGLIA od 265 GBP IRLANDIA od 760 EURO	ZGŁOSZENIA PRZYJMUJEMY TYLKO DO POŁOWY KWIEŃCIA! ILOŚĆ MIEJSC OGRANICZONA!!! W OFERCIE RÓWNIEŻ REWELACYJNE OBOZY MŁODZIEŻOWE I KURSY JĘZYKOWE! NAJTAŃSZE PRZEWOZY DO LONDYNU!!! ZAPRASZAMY!		
 OPEN TRAVEL GROUP Gdynia, ul. Świętojańska 41, tel. 620 42 16 Wejherowo, 12 Marcja 205, tel. 672 35 23 www.opentravel.pl	Kreta, Cypr, Tunezja, Majorka, Halkidiki, Rodos, Thasos,	hotel*** BB hotel*** HB hotel*** HB hotel*** HB hotel*** HB hotel***+ HB hotel***+ HB	27.04.05 29.04.05 26.04.05 25.05.05 30.05.05 20.05.05 23.05.05	1099 zł 1399 zł 999 zł 999 zł 999 zł 999 zł 899 zł	WYCIECZKI OBJAZDOWE - 10% CEN KATALOGOWYCH			
ESMERALDA rok zał. 1992 członek Polskiej Izby Turystyki Gdańsk, Pomorska 19 (deptak) tel. 557-71-11, 557-86-22	TURCJA, EGIPCI, TUNEZJA - z GDAŃSKA HISZPANIA, GRECJA, WŁOCHY, ROSJA, BUŁGARIA, CHORWACJA, SKANDYNAWIA, CHINY, TAJLANDIA... INNE KRAJE www.esmeralda.gdansk.pl			WIOSNA LATO JESIEŃ 2005	NISKIE CENY od 399 PLN promocje last minute first minute	SUPER OFERTY ZWIEDZANIA I WYPOCZYNKU TANIE BILETY AUTOKAROWE I LOTNICZE OBOZY, SANATORIA, WYJAZDY RODZINNE... SPRAWDZONE IMPREZY - FACHOWA POMOC		
 GDAŃSK Biuro Turystyczne ul. Szeroka 82/83 tel. 301-27-00, 301-66-41	SŁONECZNA WIOSNA W EGIPCE, TUNEZJI, TURCJI SANATORIA W DRUSKIENNIKACH EGLE, LITWA, NEMUNAS WSTAP DO NOWY KATALOG LATO 2005 BOGATA OFERTA WCZASÓW W KRAJU WEEKENDY W STOLICACH EUROPEJSKICH ZAGRANICĄ - DOJAZD WŁASNY KOLONIE I OBOZY			7/14 15	OD 799/919 OD 1600 PLN	BILETY LOTNICZE: ● AMSTERDAM 695 PLN ● BARCELONA 695 PLN ● PARYŻ 695 PLN ● DUBLIN 765 PLN ● MILAN 895 PLN ...I WIELE INNYCH GENERALNY AGENT TOURING-NIEMCY BILETY AUTOKAROWE DO EUROPY		
 Ryszarda Obarek BIURO PODRÓŻY www.lauer.com.pl ul. Piwna 22/23, 80-831 Gdańsk Tel./fax 301 16 19 e-mail: lauer@lauer.com.pl	EGIPT TENERYFA CYPR TURCJA z Gdańska od czerwca TUNEZJA z Gdańska od czerwca i wiele innych kierunków			wiosna lato 2005	od 1299 PLN od 2589 PLN od 1319 PLN od 1099 PLN od 969 PLN	BILETY PROMOWE EUROTUNNEL Egzotyczne wycieczki objazdowe ZWIEDZANIE EUROPY		
RAINBOW TOURS www.leotour.pl Gdynia, Abrahama 11, tel. 661-61-28 DT Chylonia, Główna 21, box 81, tel. 664-02-34 Wejherowo, Sobieskiego 255 WCK, tel. 672-21-66	Chorwacja śniadania i kolacje Włochy BB Chalkidiki w studio 2-os. Majorka HB Kalabria*** HB Grecja**/** HB objazd + pobyt samolot	autokar autokar samolot samolot samolot samolot	7 dni 7 dni 7 dni 7 dni 7 dni 15 dni	23.04 9.04 25.04 29.04 29.04 25.04	899 zł 899 zł 969 zł 1399 zł 1550 zł 2348 zł	SINGLE NIE PŁACĄ DZIECI DO 2 LAT GRATIS!		
BIURO PODRÓŻY POLMAR Członek Polskiej Izby Turystyki Ul. Grzegorza z Sanoka 10, 80-408 Gdańsk tel. 058 341-36-82; 344-45-00 e-mail: polmar@polmar.gda.pl	WILNO-TROKI wycieczka turystyczna, hotel 4**** w centrum miasta, wyżywienie - dania kuchni litewskiej, folklor, komfortowy, autokar, pilot, przewodnik, bogaty program turystyczny			25.04-28.04.05 16.05-19.05.05 30.05-2.06.05	590,- 590,- 590,-	W programie: - Wzgórza Trzech Krzyży, Katedra, Kaplica Matki Boskiej Ostrobramskiej, Kościoły i Cerkwie, Muz. Adama Mickiewicza, Uniwersytet Wileński, Cmentarz na Rossie, Troki - Zamek na wyspie, cmentarz Karaimów, Kościół Farny, uzdrowisko Druskienniki.		
PTTK Oddział Gdański Centrum Przewodnickie ul. Długa 45, 80-827 Gdańsk tel./fax (0-58) 301-13-43, 301-60-96, www.pttk-gdansk.pl e-mail: biuro@pttk-gdansk.pl	WEEKEND MAJOWY NA LITWIE LWÓW I ZIEMIA LWOWSKA TRZY NADBAŁTYCKIE STOLICE Z LISTY UNESCO WILNO, RYGA, TALLIN POBYTY SANATORYJNE W DRUSKIENNIKACH			29.04-2.05.2005 r. 30.04-4.05.2005 r. 23.05-29.05.2005 r. różne terminy	670 zł 755 zł 1205 zł od 1450 zł	Przewodnictwo dla grup i turystów indywidualnych IMPREZY INTEGRACYJNE DLA FIRM		
TRAVEL PLUS 80-835 Gdańsk ul. Szeroka 50 tel. (058) 346 20 43	Imprezy objazdowe i pobytowe. Turcja, Tunezja, Egipt z Gdańska Grecja, Włochy, Chiny, Meksyk cały świat Kolonie, obozy, wycieczki szkolne			WIOSNA LATO JESIEŃ ZIMA	LAST MINUTE NAJNIŻSZE CENY	Nie musisz wychodzić z domu, aby kupić u nas imprezę. Wszystkie dokumenty dostarczymy do domu. www.travelplus.pl travelplus@travelplus.pl		

DROGA PAPIEŻA

16 października 1978 roku. Mamy Papieża!

Tego dnia serca Polaków wy

Jan Paweł II na loggi nad portalem bazyliki św. Piotra przedstawia się światu.

Fot. PAP/AP

16 października 1978 roku o godzinie 18.18 nad Kaplicą Sykstyńską pojawił się biały dym obwieszczający światu, że wybrano nowego Papieża. Po raz pierwszy w historii Papieżem zostaje Słowianin i to jeszcze zza „żelaznej kurtyny”. Od 1523 roku żaden obcokrajowiec nie był papieżem.

4 października niespodziewanie odszedł Jan Paweł I. Już następnego dnia rozpoczynają się przygotowania do konklawe.

6 października, w piątek. W Rzymie gromadzi się 87 kardynałów.

Przygotowano 112 mieszkań. Zabezpieczono przed obcymi pomieszczenia. Wyłączono też wszystkie telefony oprócz jednego, który został zainstalowany w pokoju

sekretarza konklawe, monsignora Ernesto Civardiego. Pozytywnie wypadła próba pieca, z którego wydobywa się dym. Biały obwieszcza, że dokonano już wyboru nowego papieża, dym czarny, że wyboru jeszcze nie dokonano. Użyte miały zostać świece dymne. Przewidziano oświetlenie reflektorami kolumny znajdującego się na dachu Kaplicy Sykstyńskiej.

13 października, piątek. Przysąpiono do losowania mieszkań, w których będą mieszkać kardynałowie.

Do dyspozycji konklawe oddano: kaplicę paulińską, w której kardynałowie sprawować mają Eucharystię, Kaplicę Sykstyńską, gdzie odbywać się będą głosowania oraz apartament Borgiów.

14 października, sobota. To dzień otwarcia konklawe, chociaż głosowania odbędą się dopiero w niedzielę. Ce-

remonię wejścia kardynałów w obszar konklawe transmitowały najważniejsze światowe stacje telewizyjne. O godzinie 16.30 kardynałowie po wygłoszeniu formuły: extra omnes (niech wszyscy wyjdą!) zostają sami w obrębie konklawe.

15 października, niedziela. Wczesnym rankiem otwiera się zewnętrzna brama przed „wielkim kołem” - kluczy do niej strzeże delegat Państwa Watykańskiego - którą dostarczana jest żywność przygotowywana przez pracujące w kuchni siostry szarytki.

O godzinie 9.30 rozpoczyna się pierwsze głosowanie. Plac św. Piotra napienia się ludźmi spoglądającymi na komin na dachu Kaplicy Sykstyńskiej.

O godzinie 11.58 pojawia się słup dymu - jest czarny. Tłum rozchodzi się powoli. Nagle zrywa się okrzyk: „jest

biały dym”. Dym rzeczywiście zmienił kolor, nie dlatego jednak, że wybrano Papieża, ale dlatego, że najpierw płonęły świece dymne, a potem kartki do głosowania, które dają biały dym. Tłum rozproszył się. Wrócił tu po południu.

Zapada zmrok, rozbłyskały reflektory. O godzinie 18.35 dym znów jest czarny. Tego wieczoru nowy papież nie zostaje wybrany.

16 października, poniedziałek. Po pierwszym głosowaniu o godzinie 11.18 dym znów jest czarny.

O godzinie 18.18 zebrani na placu św. Piotra tłum krzyczy: „E bianca!”. Nie ma żadnej wątpliwości, dym jest biały. Nikt z dwustuściennego tłumu nie opuszcza placu, napięcie rośnie. Kwadrans później na plac wkracza orkiestra dęta gwardii szwajcarskiej. Reflektory skierowano na log-

gię nad portalem Bazyliki św. Piotra. Jej drzwi powoli otwierają się i w kilka sekund później ponad placem rozbrzmiewa stara formuła, którą wygłasza kardynał Felici: „Annuntio vobis gaudium magnum: Habemus papam!”. Tłum wstrzymał oddech, gdy kard. Felici mówi dalej: „eminentissimum ac reverendissimum dominum Carolum Santae Romanae Ecclesiae cardinalem Wojtyła”. Jest nowy Papież - kardynał Karol Wojtyła, który przybrał imię Jan Paweł II.

Skąd Włosi mają znać polskiego kardynała z Krakowa? Większość jest przekonana, że papieżem został Afrykańczyk. Dalsze słowa kardynała Felici, że Papież przybrał sobie imię Jan Paweł II utonęły wśród okrzyków radości i uniesienia. Od 1523 roku żaden obcokrajowiec nie był papieżem.

Około 19.20 ukazuje się wreszcie kardynał Wojtyła, ubrany już w szaty papieskie. Mówi po włosku, mocnym głosem, pozdrawiając wiwatujące tłumy. Użył wyrażenia „bracia i siostry”, w sposób niespotykany u dotychczasowych papieży honorując obecność kobiet we wspólnocie wiernych. A na domiar wszystkiego, o Matce Bożej powiedział „Madonna”, czyli tak, jak mówią o niej Włosi.

- Jeszcze przeżywamy wielki smutek z powodu śmierci naszego ukochanego papieża Jana Pawła I, a oto najdosłowniej kardynałowie już powołali nowego biskupa Rzymu. Powołali go z dalekiego kraju, z dalekiego, lecz zawsze tak bliskiego przez łączność w wierze i tradycji chrześcijańskiej - mówił do zgromadzonych na placu nowy Papież.

Jan Paweł II kontynuował: „Balem się przyjął

ełniła radość

Syn Polski

- Na rzymską Stolicę Piotra wstępuje dzisiaj biskup, który nie jest rzymianinem. Biskup, który jest synem Polski - mówił w swej pierwszej homilii Jan Paweł II. - Ale z tą chwilą i on staje się rzymianinem. Tak, rzymianinem! Także dlatego, że jest synem narodu, którego historia od zarania dziejów i którego tysiącletnia tradycja naznaczone są żywą, mocną, nigdy nie przerwana, przeżyta i głęboka więzią ze Stolicą Piotrową. Narodu, który tej Stolicy pozostał zawsze wierny. O niezbadane są wyroki boskiej Opatrzności!

ten wybór, jednak przyjął go w duchu posłuszeństwa dla Pana naszego Jezusa Chrystusa i w duchu całkowitego zaufania Jego Matce, Najświętszej Maryi Pannie. Nie wiem, czy potrafię rozmawiać waszym... naszym językiem włoskim. Jeżeli się pomyślę, to mnie poprawicie. Przedstawiam się wam wszystkim dzisiaj, by wyznać naszą wspólną wiarę,

naszą nadzieję, naszą ufność pokładaną w Matce Chrystusa i Kościoła, z pomocą Pana Boga i z pomocą ludzi". Słowa Papieża co chwilę przerywa burza oklasków. Jeszcze przejęty wzruszeniem Jan Paweł II zwraca się w stronę mistrza ceremonii, który mu sugeruje: „wystarczy, wystarczy...”. A Ojciec Święty, jak dobry uczeń, okazuje mu posłuszeństwo.

Góralu, czy ci nie żal?

Wiadomość o wyborze na Stolicę Piotrową Karola Wojtyły wywołała na świecie sensację. Po raz pierwszy od 400 lat wybrano kardynała, który nie jest Włochem. Co więcej, po raz pierwszy w historii Papieżem zostaje Słowianin i to jeszcze zza „żelaznej kurtyny”. Dzień po wyborze Jana Pawła II w Radiu Watykańskim kardynał Stefan Wyszyński, Prymas Polski, przedstawił Karola Wojtyłę. - To jest człowiek, dla którego modlitwa jest żywiołem czerpanym na kolanach, pełną dłońią z dziecięcej wiary. Głęboka była miłość kardynała Wojtyły do swobody wędrowca, rodzimych lasów i pól. Był człowiekiem rozkochanym w królewskim Krakowie. Aż tży wyciska na myśl o „utraconym raju” tak, że na usta cisnie się nie do opanowania pytanie: „Góralu, czy ci nie żal odchodzić od stron ojczystych?” - zastanawia się Prymas Tysiąclecia. - Ale nasz Góral z Wadowic, gdy z Watykanu myślą na lasy spoziera, gdy tży rękawem ociera, na pewno sobie odpowie: dla Boga, dla Kościoła, dla jego wielkich spraw i zadań, które piętrzą się przed ludzkością. Gaude Mater Polonia - oddałaś Bogu i Kościołowi wychowanego wśród walk i cierpień narodu, swojego najlepszego syna.

Na wiadomość o wyborze kardynała Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową, w Polsce odzywają się wszystkie

dzwony. Radość wyciąga ludzi z domów. Ulicami miast ruszają spontaniczne pochody.

Depesze gratulacyjne

Polska

Na tronie papieskim po raz pierwszy w dziejach jest syn polskiego narodu, budującego w jedności i współdziałaniu wszystkich obywateli wielkość i pomyślność swej socjalistycznej Ojczyzny, narodu będącego gorącym orędownikiem współpracy i przyjaźni wszystkich ludów, narodu, który wniósł powszechnie uznawany wkład w rozwój ogólnoludzkiej kultury.

Edward Gierek
Henryk Jabłoński
Piotr Jaroszewicz

Związek Radziecki

Zechce Wasza Świątobliwość przyjąć życzenia z okazji wyboru. Życzymy owocnej działalności w interesie odprężenia międzynarodowego, przyjaźni i pokoju między narodami.

Leonid Breżniew

Wielka Brytania

W związku z objęciem stanowiska, na które Wasza Świątobliwość został powołany, przesyłam gorące gratulacje i moje najlepsze życzenia szczęśliwego i pomyślnego pontyfikatu.

Elżbieta
królowa

Włochy

Proszę, by Wasza Świątobliwość z życzeniami narodu włoskiego przyjął raczył i moje osobiste: niech ten pontyfikat, naznaczony tak szlachetnymi celami, takim właśnie zapisze się w wiecznym nauczaniu Kościoła.

Alessandro Pertini
prezydent

Stany Zjednoczone

Podczas mojej wizyty w Polsce, wczesną wiosną tego roku, Rosalind i ja nabraliśmy przeświadczenia o duchowej odporności narodu, który dał Waszą Świątobliwość światu. Wszyscy Amerykanie podzielają moje uczucia serdecznej wdzięczności za wybór Waszej Świątobliwości.

Jimmy Carter
prezydent

Republika Federalna Niemiec

Wielu ludzi na świecie, nawet daleko spoza kręgu Kościoła katolickiego, spogląda z nadzieją na Waszą Świątobliwość. Starania o pokój, sprawiedliwość i równość społeczną niech będą ukoronowane łaską i osiągnięciami. Życzę długiego i pełnego błogosławieństwa pontyfikatu.

Helmut Schmidt
kanclerz RFN

Izrael

Jesteśmy pewni, że cechujące Waszą Świątobliwość umiowanie pokoju i sprawiedliwości ułatwi tę ważną pracę papieża nad umocnieniem miłości między narodami. Wyrażamy głębokie zadowolenie, że nadzieje na pokój są tak bliskie do urzeczywistnienia na tej Ziemi Świętej.

Izaak Navon
prezydent

Francja

Wasza Świątobliwość zna przyjaźń, jaką Francja zawsze okazywała Polsce, a także nasz podziw i szacunek dla żarliwej wiary chrześcijańskiej polskiego narodu. Właśnie dlatego z ufnością oddaję Waszej Świątobliwości hołd pełen mego synowskiego szacunku.

Valéry Giscard d'Estaing
prezydent

Organizacja Narodów Zjednoczonych

Ze swojej strony pragnę zapewnić Waszą Świątobliwość, że nie pominię żadnego wysiłku, by rozpoczęta już współpraca między Stolicą Apostolską a Narodami Zjednoczonymi rozwijała się dla dobra wszystkich narodów. Proszę, Ojciec Święty, o przyjęcie zapewnienia o moim pełnym czci szacunku i poważaniu.

Kurt Waldheim
sekretarz generalny ONZ

Inauguracja pontyfikatu Jana Pawła II. Ojciec Święty z prymasem kardynałem Stefanem Wyszyńskim.

Fot. PAP/Ryszard Raepke

Młodość Karola Wojtyły

Czas ucieka
wieczność czeka

Miało moje go dzieciństwa, dom rodzinny, kościół mego chrztu świętego... A dom był tutaj za moimi plecami przy Kościele. A kiedy patrzyłem przez okno widziałem na murze kościelnym zegar słoneczny i napis: „Czas ucieka, wieczność czeka” – tak mówił do mieszkańców Wadowic, swojego rodzinnego miasta, Jan Paweł II w czerwcu 1999 roku.

Ród Wojtyłów, z którego wywodzi się Papież, sięga swoimi korzeniami końca XVIII wieku. Od Macieja Wojtyły, urodzonego w 1765 roku we wsi Czaniec nad Solą koło Kęt, bierze swój początek linia rodzinna, w której przyszedł na świat w Wadowicach, dnia 18 maja 1920 roku Karol Józef Wojtyła, syn Karola i Emilii z Kaczorowskich.

Karol był jednym z trójki dzieci Wojtyłów. Jego starszy brat Edmund, absolwent medycyny, zmarł w 1932 roku na szkarlatynę, zarażony przez chorych, swoich podopiecznych. Siostra zmarła w wieku niemowlęcym.

* * *

„Wadowice nie wyróżniały się niczym szczególnym. Ani na katolickim cmentarzu przy ulicy Tatrzańskiej, ani na żydowskim, po wschodniej stronie torów kolejowych, nie było żadnego grobu, który przyciągałby pielgrzymów z daleka. Niemniej jednak oba były dobrze utrzymane (...) W latach dwudziestych i trzydziestych w Wadowicach mieszało około dziesięciu tysięcy ludzi, w tym osiem tysięcy rzymskich katolików. Resztę, poza jedną rodziną ormiańską, stanowili Żydzi (...)”

W jakimkolwiek dzień powszedni po Rynku spacerował ksiądz w starszym wieku ze starszą kobietą. On, chudy i wysoki, zawsze w sutannie; ona, niska i pochylona (...) Ksiądz, szarmancki i pełen szacunku dla jej dostojności i wieku, podtrzymywał ją delikatnie po łokieć (...) Wyglądał jak matka z synem, ale nimi nie byli (...) Nie muszę dodawać, że nigdy nie wchodził do kościoła ani nie zęgali się przechodząc obok tego świętego miejsca. Pani Anna Huppertowa by-

ła Żydówką. Na dodatek jej zięć, podobnie jak przedtem jej teść i mąż, był prezesem gminy żydowskiej w Wadowicach. Żydzi w tym mieście, którzy mieli znacznie lepsze stosunki z katolikami, niż to bywało w innych miejscach w Polsce, liczyli na otwarte, choć dyskretne przywództwo jej rodziny, umożliwiające obydwu światom życie we wzajemnej tolerancji i szacunku. Przyjaźń pani Huppertowej z ks. kanonikiem Prochownikiem była ważnym sojusznikiem w sprawie pokój...”

* * *

Ojciec Karola Wojtyły, porucznik, był urzędnikiem administracji wojskowej. Matka zajmowała się dziećmi oraz domem. Osierociła Karola, gdy ten miał zaledwie dziewięć lat. Wszystkie rodzinne sprawy spadły na głowę ojca Karola Wojtyły. Żyli skromnie. Stołowali się w jadalni lub u sąsiadów. Święta spędzali u ciotki Stefani w Białej.

Karol, nazywany przez kolegów Lolkim, w 1926 roku rozpoczął naukę w męskiej, siedmioklasowej Szkole Powszechnej w Wadowicach. Był dobrym uczniem, co jest do sprawdzenia w archiwach szkoły. Szybko został ministrantem, chociaż, jak sam mówił, nie był gorliwym.

Po ukończeniu Szkoły Powszechnej rozpoczął naukę w wadowickim gimnazjum. Tutaj również nie miał kłopotów z nauką, więcej – należał do prymusów, ale do prymusów lubianych przez resztę. Sporo czasu spędzał na boisku grając w piłkę. Późną jesienią i zimą w przerobionej na bibliotekę szkolnej sali gimnastycznej zawzięcie grał w ping-ponga (przegrywający seta musiał płacić pięć groszy; Lolek – jak wspomina jego szkolny kolega Jerzy Kluger – „był graczem równym i nieustraszoną, ale kiedy przegrywał, to nigdy nie protestował i płacił”). Chodził po górach. Jeździł na nartach. Bardzo dobrze pływał.

* * *

„Piłka nożna nie była oficjalnym sportem w szkole. Formalnie była zabroniona, bo wywoływała wiele niepożądanego zacietrzewienia. Lecz nikt się nie wtrącał jeśli chłopcy orga-

nizowali sobie po cichu mecz (...) W Wadowicach chłopcy zwykli dzielili się na drużyny katolicką i żydowską (...) Jednak często, nawet jeśli ściągano graczy z innych klas, nie udawało się zebrać wystarczającej liczby chłopców żydowskich, by stworzyć drużynę. Kiedy tak się działo, Lolek często grał jako bramkarz w drużynie Żydów...”

* * *

„Pomimo jego dobrego zachowania trzeba podkreślić, że Lolek nie był świętoszkiem czy pedantem (...) Równie imponujący był jego wygląd fizyczny. Lolek był przystojnym blondynem, silniejszym i wyższym od większości innych chłopców, mocno zbudowanym w typowo słowiański sposób, podobnie jak ojciec, był wspaniałym żołnierzem. W klasie czy na boisku był po prostu jednym z nich. A jednak inny (...) jego nauczyciel religii, ks. Zacher, powiedział tuż po wyborze Wojtyły na papieża, że ze wszystkich, których miał szczęście uczyć, Wojtyła był najbliższy geniuszu. Lecz dla Jurka Klugera i innych kolegów największy wpływ wywarł jego geniusz w sprawach życia codziennego i przyjaźni”.

* * *

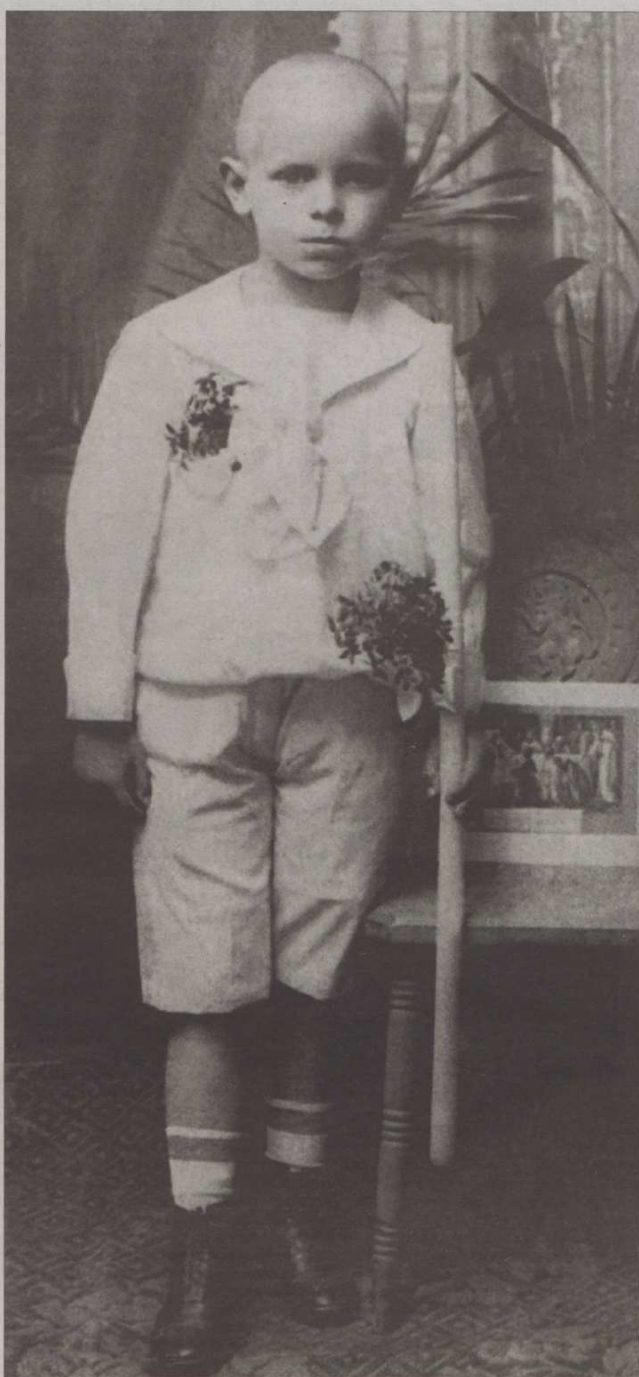
W szkole Karol Wojtyła gorliwie uczył się języków obcych. Bardzo wcześnie związał się też ze szkolnym teatrykiem. To nauczyciel polskiego, literatury i sztuki dramatycznej, Mieczysław Kotlarczyk, dostrzegł jego talent i nauczył go szacunku dla słowa. Wojtyła posiadał niezwykłą pamięć. Potrafił nauczyć się tekstu już po jedno- lub dwukrotnym jego przeczytaniu. Dla słowa miał szacunek niezwykły. Pół wieku później wspominał, że w gimnazjum absolutnie nie myślał o zostaniu księdzem.

– Byłem całkowicie pochłonięty pasją do literatury, zwłaszcza dramatycznej, oraz do teatru – wspominał.

14 maja 1938 roku Karol Wojtyła zdał egzamin dojrzałości. Kończył się okres młodości. Kończył się okres młodości. Kończył się okres młodości.

Tomasz Miarecki

Wykorzystano cytaty z książek Darcy O'Briena „Papież nieznan” oraz Vittoria Messori „Przekroczyć próg nadziei”.

Karol Wojtyła w dniu pierwszej Komunii Świętej.

Fot. Reuters/Vatican/Forum

Studenckie lata Karola Wojtyły. Ukochany teatr i powołanie kapłańskie

Lolek - aktor z Krakowa

Latem 1938 roku Karol wraz z ojcem przeprowadził się do Krakowa. Jesienią rozpoczął studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dodatkowo zapisał się na zajęcia w Konfraterni Teatralnej, która miała kształcić adeptów sztuki aktorskiej. Karol Wojtyła bardzo szybko odnalazł się w życiu studenckim i w atmosferze Krakowa. W czerwcu 1939 roku wystąpił w muzycznej burlesce. Uniwersyteckie koło dramatyczne wystawiło farzę pod tytułem „Księżycowy kawaler”. Studenci-aktorzy grali postacie przedstawiające znaki zodiaku. Lolek zagrał Byka. „Robił to rycząc i dokazując, ukryty za olbrzymią maską z rogami”. Niedługo później rozpoczęła się II wojna światowa.

„Nigdy nie zapomnę 1 września 1939 roku - napisał Papież Jan Paweł II. - Był to pierwszy piątek miesiąca. Tak się złożyło, że był to również pierwszy dzień drugiej wojny światowej. O świcie Lolka i jego ojciec obudzili nas szwadronów samolotów i wybuchających bomb (...) Jednak dla Lolka każdy pierwszy piątek (...) oznaczał spowiedź, uczestnictwo we mszy i przyjęcie Komunii (...) To, że spadło kilka bomb, nie oznaczało jeszcze, że miałyby zmienić się ten zwyczaj (...) Kiedy wyszedł do katedry wawelskiej, ulice były opustoszałe”.

Karol wraz z ojcem ruszyli na tulaczę wojenną. Odbili pieszą wyprawę z Krakowa aż pod San. Po paru dniach powrócili do Krakowa, zaczęli rozglądać się za pracą. Najpierw najął się jako gонец sklepowy, a w latach 1940-1944 pracował w zakładach chemicznych Solvay. W roku 1941 umarł mu ojciec. W wieku 21 lat Karol pozostał sam, bez rodziców i rodzeństwa. W tych trudnych chwilach odskocznią stał się dla niego teatr. Z grupą przyjaciół i aktorów doprowadził do powstania Teatru Rapso-dycznego. Widzami na spektaklach w prywatnych mieszkaniach byli m.in. Zofia Kossak, Juliusz Osterwa, Stanisław Pigoń, Jerzy Turowicz, Witold Rowicki. Niemal co czasu poświęcał też Karol Wojtyła na twórczość literacką. W Wielkim Poście 1940 roku napisał „Hioba”, czyli dramę opartą na Starym Testamencie oraz „Jeremiasza” - dramat narodowy.

Wojna i śmierć ojca pogłębiły dojrzałość i religijność

Fot. PAP/PAI repr.

Wojtyła. Zdecydował się na studia na Tajnych Kompletach Teologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, w ramach zakonu Seminarium Archidiecezji Krakowskiej. W tym czasie Karol Wojtyła służył również do mszy św. Księdzu Metropolicie Adamowi Stefanowi Sapiezie. Swoją czas dzielił pomiędzy pracę, studia i aktorstwo.

Latem 1944 roku, wraz z innymi klerykami - ukrywając się przed Niemcami - zamieszkał w pałacu Księcia Metropolity w Krakowie. W listopadzie tego samego roku otrzymał niższe święcenia kapłańskie. 1 listopada 1946 roku Ksiądz Adam Stefan Kardynał Sapieha, wyświęcił Karola Wojtyłę w prywatnej kaplicy. Trzy msze za dusze zmarłych rodziców i brata, odprawił młody celebrans na Wawelu, w romańskiej krypcie św. Leonarda, wśród sarkofagów królów.

„Na początku piątego roku studiów zostałem skierowany przez Księdza Arcybiskupa na dalsze studia do Rzymu (...) Pod koniec listopada

1946 roku nadszedł czas wyjazdu. W oznaczonym dniu wsiadłem do pociągu z wielkim wzruszeniem. Po raz pierwszy znalazłem się poza granicami Ojczyzny (...) Po raz pierwszy oglądałem Pra-

gę, Norymbergę, Strasburg i Paryż...”

15 czerwca 1948 roku Karol Wojtyła wrócił do Polski i otrzymał dekret nominacyjny na wikarego w Niego-

wici koło Gdowa, 25 km na wschód od Krakowa. Uczył w szkołach w: Cichawie, Nieznanowicach, Wiatowicach, (gdzie przed przekroczeniem granicy zaboru rosyjskiego w 1794 roku mieszkał

krótko Tadeusz Kościuszko), oraz w Pierzchowie (gdzie w 1755 roku urodził się Jan Henryk Dąbrowski, twórca Legionów Polskich we Włoszech).

Tomasz Miarecki

Pierwsza kapłańska misja - wikariusz w Niegowici.

Fot. PAP/PAI repr.

Pielgrzymki Jana Pawła II do Ojczyzny

Słowa otuchy dla rodaków

Bardziej być niż więcej mieć
Wasze powołania i zawody są różne. Musicie dobrze rozważyć, w jakim stosunku - na każdej z tych dróg - pozostaje „bardziej być” do „więcej mieć”. Ale nigdy samo „więcej mieć” nie może zwyciężyć. Bo wtedy człowiek może przegrać rzecz najcenniejszą: swoje człowieczeństwo, swoje sumienie, swoją godność. To wszystko, co stanowi też perspektywę „życia wiecznego”. Każdy z Was, młodzi Przyjaciele, znajdzie też w życiu jakieś swoje „Westerplatte”. Jakis wymiar zadań, które trzeba podjąć i wypełnić. Jakąś słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć. Jakis obowiązek, powinność, od której nie można się uchylić. Nie można „zdezertować”.

Westerplatte, 12 czerwca 1987 r.
(zdjęcie z lewej)

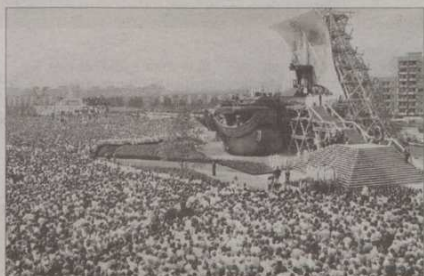
Blogostawieni, którzy słuchają słowa Bożego
„Blogostawieni ci, którzy słuchają słowa Bożego i zachowują je”. Jeżeli na progu trzeciego tysiąclecia pytamy o kształt czasów, które nadchodzą, to równocześnie nie możemy uniknąć pytania o fundament, jaki kładziemy pod tę budowlę, jaką podejmą następne pokolenia. Trzeba, aby nasze pokolenie było roztropnym budowniczym przyszłości. A roztropny budowniczy to ten, który słucha słów Chrystusa i wypełnia je.

Pelplin, 6 czerwca 1999 r.
(zdjęcie u góry)

O potrzebie szukania się nawzajem
Morze mówi człowiekowi o potrzebie szukania się nawzajem. O potrzebie spotkania i współpracy. O potrzebie solidarności. Międzyzyludzkiej i międzyzyludzkiej.

Skwer Kościuszki w Gdyni,
11 czerwca 1987 r.
(zdjęcie z lewej)

Nie może być walka silniejsza od solidarności
„Jeden drugiego brzemiona noście” - to zwięzłe zdanie Apostoła jest inspiracją dla międzyzyludzkiej i społecznej solidarności. Solidarność - to znaczy: jeden i drugi, a skoro brzemień, to brzemień niesione razem, we wspólnocie. A więc nigdy: jeden przeciw drugiemu. Jedni - przeciw drugim. I nigdy „brzemień” dźwigane przez człowieka samotnie. Bez pomocy innych. Nie może być walka silniejsza od solidarności. Nie może być program walki ponad programem solidarności.

Gdańsk Zaspas, 12 czerwca 1987 r. (zdjęcie u góry)

Przykazania zostały dane dla dobra człowieka

Wola Bożą jest, abyśmy zachowywali przykazania, czyli prawo Boże dane Izraelowi za pośrednictwem Mojżesza na Górze Synaj. Dane wszystkim ludziom. Znamy te przykazania. Wiele z was powtarza je codziennie w modlitwie. Stwórca, który jest zarazem najwyższym prawodawcą, wpisał w serce człowieka cały porządek prawdy. Porządek ten warunkuje dobro i ład moralny, i przez to jest podstawą godności człowieka stworzonego na obraz Boży. Przykazania zostały dane dla dobra człowieka, dla jego dobra osobistego, rodzinnego i społecznego. One są naprawdę drogą dla człowieka. Sam porządek materialny nie wystarczy. Musi być uzupełniony i ubogacony przez nadprzyrodzony. Dzięki niemu życie nabiera nowego sensu, a człowiek staje się doskonalszy. Życie bowiem potrzebuje mocy i wartości Bożych, nadprzyrodzonych, wtedy dopiero nabiera pełnego blasku.

Elbląg, 6 czerwca 1999 r. (zdjęcie u góry)

Nie ma solidarności bez miłości

Mam przed oczyma moje spotkanie z tym miastem i jego mieszkańcami przed dwunastu laty. Wtedy mówiłem do was, ale też w jakiś sposób za was. Dziś jest inaczej i Bogu dzięki. Styszałem wtedy w Gdańsku od was: „nie ma wolności bez solidarności”. Dzisiaj trzeba powiedzieć: „nie ma solidarności bez miłości”. Więcej, nie ma szczęścia, nie ma przyszłości człowieka i narodu bez miłości, tej miłości, którą przebacza, choć nie zapomina, jest wrażliwa na nieszczęścia innych, nie szuka swego, ale pragnie dobra dla innych; miłości, która służy, zapomina o sobie i gotowa jest do wspaniałomyślnego dawania. Jesteśmy zatem wezwani do budowania przyszłości opartej na miłości Boga i bliźniego. Do budowania „cywilizacji miłości”.

Sopot, 5 czerwca 1999 r. (zdjęcie z prawej)

Wyjątkowy pontyfikat

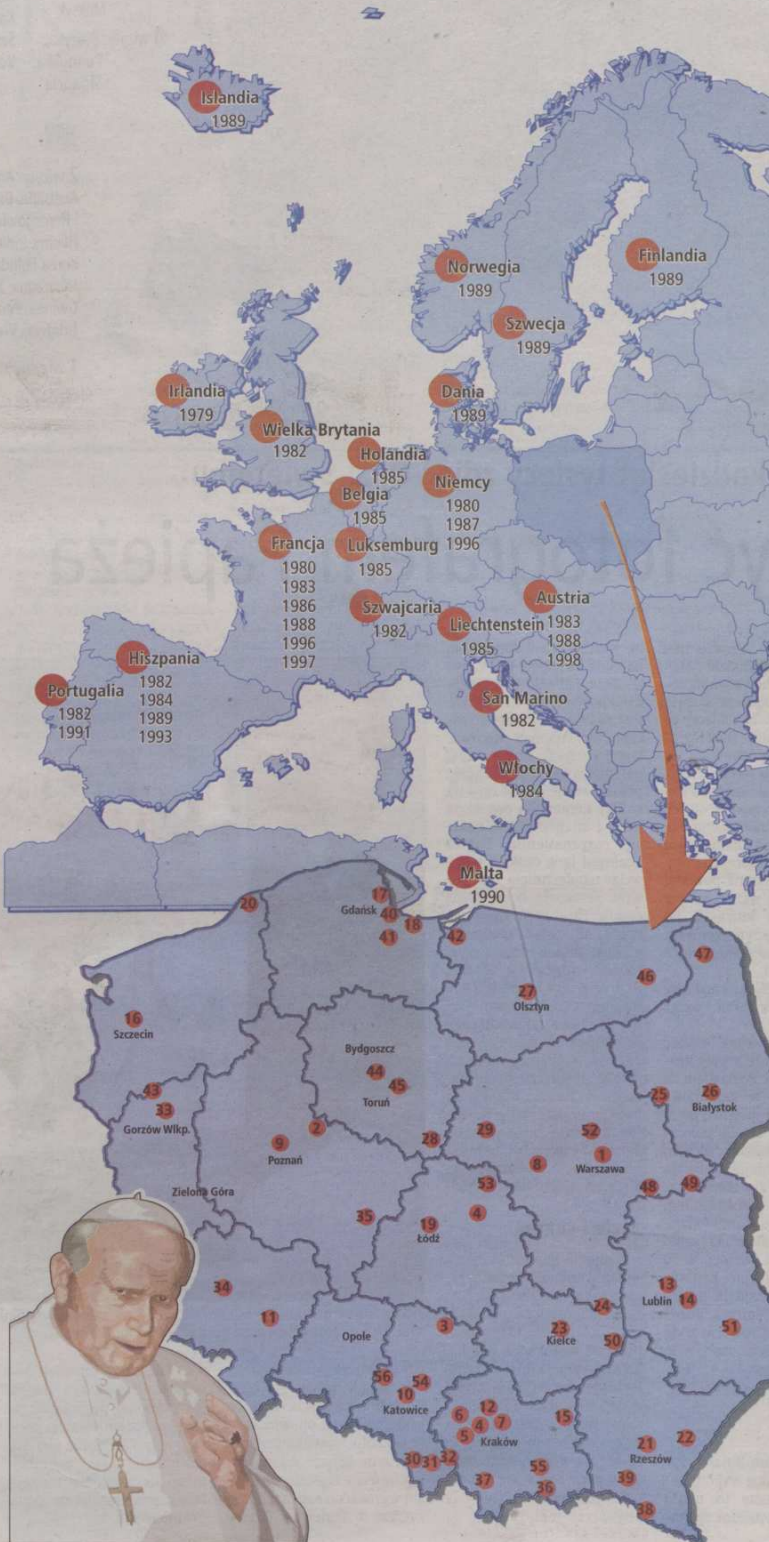
Podróże Ojca Świętego

Foto: Robert Kozłowski

Foto: PAP / Kozłowski

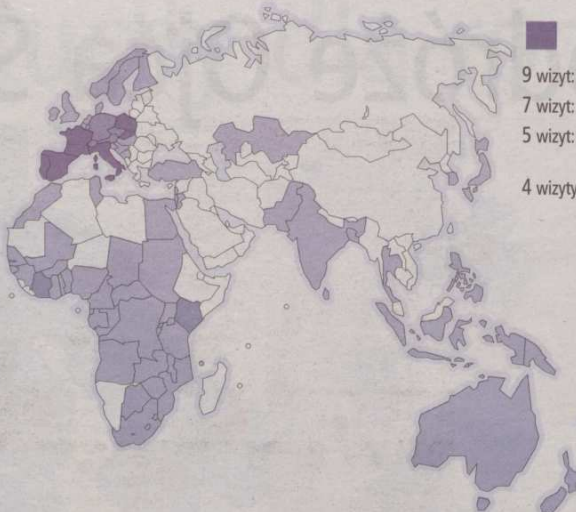
Polskie miasta odwiedzone przez Papieża:

- 1 Warszawa - 1979, 1983, 1987, 1991, 1999
- 2 Gniezno - 1979
- 3 Częstochowa - 1979, 1983, 1987, 1991, 1997, 1999
- 4 Kalwaria Zebrzydowska - 1979
- 5 Wadowice - 1979, 1991, 1999
- 6 Oświęcim - 1979
- 7 Kraków - 1979, 1983, 1987, 1991, 1997, 1999, 2002
- 8 Niepokalanów - 1983
- 9 Poznań - 1983, 1997
- 10 Katowice - 1983
- 11 Wrocław - 1983, 1997
- 12 Mistrzowie - 1983
- 13 Lublin - 1987
- 14 Majdanek - 1987
- 15 Tarnów - 1987
- 16 Szczecin - 1987
- 17 Gdynia - 1987
- 18 Gdańsk - 1987, 1999
- 19 Łódź - 1987
- 20 Koszalin - 1991
- 21 Rzeszów - 1991
- 22 Lubaczów - 1991
- 23 Kielce - 1991
- 24 Radom - 1991
- 25 Łomża - 1991
- 26 Białystok - 1991
- 27 Olsztyn - 1991
- 28 Włocławek - 1991
- 29 Płock - 1991
- 30 Skoczów - 1995
- 31 Bielsko-Biała - 1995
- 32 Żywiec - 1995
- 33 Gorzów Wielkopolski - 1997
- 34 Legnica - 1997
- 35 Kalisz - 1997
- 36 Zakopane - 1997
- 37 Łódź - 1997
- 38 Sopot - 1999
- 39 Pelplin - 1999
- 40 Elbląg - 1999
- 41 Licheń - 1999
- 42 Bydgoszcz - 1999
- 43 Toruń - 1999
- 44 Elk - 1999
- 45 Wigry - 1999
- 46 Siedlce - 1999
- 47 Drohiczyń - 1999
- 48 Sandomierz - 1999
- 49 Zamość - 1999
- 50 Radzymin - 1999
- 51 Łowicz - 1999
- 52 Sosnowiec - 1999
- 53 Stary Sącz - 1999
- 54 Gliwice - 1999

info.: G. Młynarski

Jan Paweł II odwiedził cały świat

9 wizyt: Polska

7 wizyt: Francja, USA

5 wizyt: Hiszpania,
Meksyk4 wizyty: Brazylia,
Portugalia,
Słowacja3 wizyty: Austria,
Chorwacja, Czechy,
Dominikana, Gwatemala,
Kanada, Kenia, Niemcy,
Szwajcaria, Wybrzeże
Kości Słoniowej2 wizyty: Argentyna,
Australia, Belgia, Benin, Bośnia
i Hercegowina, Burkina Faso,
Filipiny, Indie, Kamerun, Kongo,
Korea Południowa, Malta,
Nikaragua, Nigeria, Papua-Nowa
Gwinea, Peru, Salwador, RPA,
Urugwaj, Wenezuela, Węgry

1 wizyta: 91 państw

Info.: PAP, G. Młynarski, M. Kabroński

Adam Bujak zrobił kilkadziesiąt tysięcy zdjęć Ojcu Świętemu

Miałem być fotografem Papieża

Moim marzeniem było zostać kapłanem. Zabrakło jednak powołania. Pan Bóg inaczej zaplanował moją przyszłość. Widocznie miałem być fotografem Papieża - mówi Adam Bujak.

Jana Pawła II uwieczniał na kliszy przez 40 lat. Dobrze pamięta jego czarną sutanę, potem fioletową, czerwoną i wreszcie białą.

Winda wiezie na dach

Na niewiele pytań o swoją pracę Adam Bujak odpowiada historiami innymi niż te, które wiążą się z Janem Pawłem II.

- Najpiękniejsze marzenie fotograficzne, które udało się panu zrealizować?

- Moim marzeniem było fotografować Ojca Świętego na dachu. Wydawało się to kompletnym absurdem. A jednak... W roku 1987, po skończonej drodze krzyżowej w Coloseum, Ojciec Święty stał jeszcze w otwartym aucie i pozdrawiał zebranych. Odwrócił się do mnie i powiedział: „Widziałem ile zrobiłeś zdjęć”. Byłem zdziwiony, bo nie zauważyłem podczas liturgii, aby Papież patrzył w moją stronę. Powiedziałem do sekretarza Ojca Świętego, że mam jeszcze jedno marzenie. „Ja wiem”, odpowiedział ksiądz Dziwisz. „Proszę do mnie zadzwonić jutro o godzinie dziewiątej” - poprosił. Zadzwoniłem i usłyszałem

w słuchawce: „Proszę natychmiast przychodzić”. Małą dwuosobową windą jechałem z księdzem Dziwiszem w górę. Myślałem, że do apartamentów Ojca Świętego, ale kiedy otworzyły się drzwi błysnęło światło. Winda wjechała na sam dach Pałacu Apostolskiego. W oddali zobaczyłem modlącego się Papieża. Spędziliśmy tam sam na sam półtorej godziny.

Z tego spotkania pozostał cykl zdjęć i wciąż gorące wspomnienie kluczyka do windy na zielonym rzemieniu, przytwierdzonego do palca Ojca Świętego.

- A zdjęcie, którego nie udało się panu zrobić i wciąż go żał?

- W 1991 roku Ojciec Święty zszedł do krypty królów na Wawel. Poszedłem za nim. Ukłękło w samotności przed swoim prymitywnym ołtarzem. Po chwili położył się na posadzce niczym krzyż, rozkładając ręce. Ja zawodowiec, źle zakodowałem lampę i prześwieciłem film. Bardzo to przeżywałem. Widocznie jednak tak miało być. Sześć lat później, w 50 rocznicę święcen kapłańskich Papieża, udało mi się powtórzyć te zdjęcia. Wówczas jednak towarzyszyło nam kilkanaście osób, a to już nie to samo.

Ciepłe ręce na twarzy

I znów Adam Bujak przywołuje papieskie wspomnienie. Wydarzenie to miało miejsce w rzymskim szpitalu,

jeszcze przed zamachem na Ojca Świętego. Jan Paweł II obchodził salę i błogosławił chorym. Na chwilę zatrzymał się przy leżącej nieruchomo, niczym martwa, starej kobiecie. Bujak stanął pół metra od łóżka. Papież położył swoje ciepłe ręce na twarzy kobiety. Ta otworzyła oczy i nieprawdopodobnie się rozpromieniła. Papież ucałował ją w czoło, a ona wciąż uśmiechnięta - na powrót zamknęła oczy. W tej chwili Papieżowi na szyję rzuciła się stojąca nieopodal piękna, młoda dziewczyna. Może wnuczka chorej? Z przejęciem szeptała Ojcu Świętemu coś do ucha.

- Ja nie zastanawiając się chwyciłem ją za rękę, aby odciągnąć. Papież pokazał jednak, aby im nie przeszkadzać - wspomina Bujak. - To byłoby piękne zdjęcie, ale nie przyszło mi nawet do głowy aby je zrobić. Najważniejsze było wówczas dla mnie bezpieczeństwo Papieża.

Życie i śmierć

Samemu Papieżowi Adam Bujak zrobił kilkadziesiąt tysięcy zdjęć.

- Fotografuję, bo to daje mi możliwość utrwalania przeżyć, które mnie budują, kształtują moją duszę, czynią lepszym. Szczególnie myślę w tym momencie o Papieżu - mówi Bujak. - Jestem pełen wad, ale przez to, że mam do czynienia z Papieżem staję się lepszy. Sama jego obecność jest cenna. Niekiedy pogłaszczę mnie po twarzy,

Adam Bujak prezentuje album „Rok 25”, w którym wspólnie z Arturo Mari udokumentował wydarzenia jubileuszu pontyfikatu Jana Pawła II.

Fot. PAP/Jacek Bodnarczyk

czy ucałuje w policzek. Traktuję go jak cudownego ojca. To pełnia szczęścia. Tego co czuję nie da się opowiedzieć. Godziny wyczekiwania na to jedyne zdjęcie, Adam Bujak trawi na myśleniu. - Często wracam do rozważań nad życiem i śmiercią. Myślę

o chwili, kiedy człowiek decyduje, że wszystko trzeba już po sobie posprzątać. Ja sam już jestem w takim wieku, kiedy śmierć nie jest dla mnie smutnym wyobrażeniem, ale momentem przejścia z przedśmionka do życia prawdziwego.

- Co będzie pan fotografował, kiedy Papieża już zabraknie?

- Będę z nim do śmierci. Wiem, że kiedyś będzie stała trumna... - i głos się mu zlał, a po policzkach popłynęły łzy.

Katarzyna Zelazek

Dodatek późniejszy

Z oczywistych powodów nie ukazał się w dzisiejszym numerze nasz specjalny dodatek „Dziennik z żużlem”. O dacie jego wydania poinformujemy wkrótce.

W skrócie

Przerwany mecz

Piątkowy mecz Lecha Poznań z Pogonią Szczecin w ekstraklasie piłkarskiej został przerwany w 38 minucie, przy stanie 0:1, w wyniku informacji o pogorszeniu stanu zdrowia papieża Jana Pawła II.

W Miami

Kim Clijsters będzie finałową rywalką Marii Szarapowej w turnieju tenisowym rozgrywanym w Miami. Belgijka w półfinale rozgromiła Francuzkę Amelie Mauresmo 6:0, 6:1. Rosjanka wcześniej wygrała z Venus Williams 6:4, 6:3. Równolegle toczy się turniej męczyński. W półfinale dojdzie do ciekawego pojedynku Rogera Federera z Andre Agassim, który w Miami triumfował już sześć razy. Drugą parę tworzą David Ferrer - Rafael Nadal.

W Aarhus

Lucjan Błaszczyk przegrał z Francuzem Patrickiem Chila 1:4 w trzeciej rundzie rozgrywanych w duńskim Aarhus mistrzostw Europy w tenisie stołowym. Wcześniej Polak odpadł z rywalizacji w debiucie (grał w parze z reprezentującym Polskę Zeng Yi Wangiem) i w mikście (z Niemką Nicole Struse). W żadnym z turniejów nie ma już polskich pingpongistów.

Jubileusz

Najpopularniejszy klub piłkarski Argentyny Boca Juniors obchodzi w ten weekend 100-lecie. Założony 3 kwietnia 1905 r. przez grupę młodych włoskich emigrantów w ubojej dzielnicy stolicy Argentyny - Boca, jest dziś legendą argentyńskiego futbolu: 20-krotnym mistrzem kraju, zdobywcą 13 pucharów, w tym pięciu Pucharów Libertadores i trzech Interkontynentalnych. W tym klubie grał m.in. Diego Maradona.

Doping

Był asystent sześciokrotnego zwycięzcy Tour de France Lance'a Armstronga Mike Anderson oskarżył sławnego kolarza przed sądem w Austin o posiadanie środków dopingu. W swoim piśmie zeznania stwierdził, że widział anaboliki w domu Armstronga w hiszpańskiej Geronie. Adwokat Armstronga, Timothy Herman określił te zarzuty jako absurdalne.

Bez złota

Węgierscy lekkoatleci Adrian Annus i Robert Fazekas nie odzyskają złotych medali zdobytych podczas igrzysk w Atenach - zdecydował Międzynarodowy Trybunał Arbitrażowy w Lozannie. Annus (mistrz w młocie) i Fazekas (mistrz w dysku) odwołali się od decyzji MKOl, który dyskwalifikował ich za „odmowę lub nie wywiązanie się z dostarczenia próbek moczu do badania antydopingowego”. (kj)

NBA. Wieczór dogrywek

Śladami Jordana

Koszykarze Indiana Pacers pokonali po dogrywce najlepszy zespół Konferencji Wschodniej - Miami Heat 114:105. Również dodatkowy czas gry był potrzebny do wyłonienia zwycięzcy w Chicago, gdzie miejscowi Bulls wygrali z Cleveland Cavaliers 102:90. W innym spotkaniu Los Angeles Lakers przegrali 96:105 z Minnesotą Timberwolves.

W spotkaniu w Chicago przed ostatnią kwartą Cavaliers przegrywali różnicą sześciu punktów, ale zdolali odrobić straty, a rzutem za trzy punkty razem z końcową syreną do dogrywki doprowadził as gości LeBron James. W dogrywce grę Byków komentatorzy porównywali do huraganu. Rywale zostali zmieceny z boiska. Tę fazę meczu wygrali 14:2 i była to ósma kolejna wygrana Bulls. Zespół z Chicago jest bardzo blisko awansu do play off. Po raz pierwszy od chwili odejścia Michaela Jordana, który sześciokrotnie doprowadził swych ówczesnych kolegów do mistrzostwa.

Dogrywka była potrzebna do wyłonienia zwycięzcy w meczu Indiany z Miami (114:105). Pokonanym nie pomogła znakomita gra Dwayne'a Wade'a, który zdobył 37 punktów. W zespole zwycięzców doskonale zagrali weterani Reggie Miller (31) i Stephen Jackson (29 pkt).

Do dogrywki doszło dzięki zimnej krwi Jacksona. Heat byli bardzo bliscy sukcesu.

Kobe Bryant w ataku na kosz Minnesoty.

Foto PAP/AP

Tuż przed końcem normalnego czasu gry prowadzili bowiem 94:91. Stephen Jackson nie trafił rzutu za trzy punkty, ale jego koledzy zebraли piłkę i ten sam zawodnik otrzymał jeszcze jedną szansę. Tym razem rzut był precyzyjny.

W Los Angeles Lakers przegrali z Minnesotą Timberwolves 96:105 i zwycięzcom NBA z lat 2000-2002

grozi wyeliminowanie z rywalizacji w play off. Jeśli tak się stanie - a jest to raczej już przesądzone - to Jeźdźców zabraknie po raz pierwszy w play off od jednego lat. To byłaby gorzka pigułka dla Kobe'go Bryanta,

gwiazdora Lakers, tym bardziej że jego zniechęcony rywal Shaq O'Neal - jeszcze rok temu występował w tej samej ekipie - triumfując prowadził Miami Heat. Jak widać, bez Shaqa mistrzostwa się nie zdobywa. (kj)

Wyniki

Chicago - Cleveland 102:90 (po dogrywce), Indiana - Miami 114:108 (po dogrywce), LA Lakers - Minnesota 96:105

R E K L A M A

WYGRAJ GÓRALA I WEEKEND NAD MORZEM!

GTT

Gdańskie Targi Turystyczne

POLYACHT

Gdańskie Targi Sportów Wodnych

Zaplanuj wymarzony urlop!
Wielka giełda ofert turystycznych
Promocyjne ceny
Jachty żaglowe i motorowe
Pokazy w basenie
Spotkania z żeglarzami

MTG

MIĘDZYNARODOWE
TARGI GDAŃSKIE SA

Wejście i parking od ul. Droszyńskiego
www.mtg.gd

Gdańsk, 8-10.04.2005
8-9.04. w godz. 10.00-18.00
10.04. w godz. 10.00-17.00

Koszykówka. Powell chce grać Odwołała się

Koszykarka Lotosu Gdynia Elaine Powell, która przez władze ligi ukarana została za uderzenie zawodniczki Wisły Kraków Jeleny Skerovic bezwzględnej dyskwalifikacją do końca rozgrywek i grzywną w wysokości 10 tys. zł odwołała się od tej decyzji do Komisji Odwoławczej Polskiego Związku Koszykówki. Popierana przez koszykarki z drużyny Amerykanka nie ma oficjalnego poparcia ze

strony klubu. - To jest sprawa Powell i jej prawników - skomentował sytuację Mięczyński Krawczyk, prezes „Basketball Investments” SSA. Komisja analizuje odwołanie zawodniczki.

Koszykarki Lotosu 9 bm. rozpoczną półfinałową rywalizację z CCC Aquaparkiem Polkowice. Jeśli wygrają w finale zmierzą się ze zwyciężcą pary Wisła Kraków - Polfa Pabianice. (sus)

LOTTO

MULTILOTEK

1, 11, 15, 25, 28, 34, 42, 48, 55, 57, 58, 63,
64, 66, 70, 71, 72, 75, 77, 78

TWÓJ SZCZĘŚLIWY NUMEREK

7, 14, 15, 45 (4)

Zamów ogłoszenie drobne przez internet!

 OGLASZANIA W INTERNecie

31-428A

PRACA

ZATRUDNIĘ

ASYSTENTA pośrednika obrotu nieruchomości, zatrudni D. Rema, Miszewskiego 16, 80-239 Gdańsk. Oferty, CV proszę przysłać na adres.

ASYSTENTOWI, przedstawicieli handlowych (wiek do 35 lat) do działu marketingu i sprzedaży oraz do hurtowni magazynowej, zatrudni FIH w Gdańsku. Tel. 524-06-72, 524-06-73

CIEŚLĘ zbrojarza, 0-693-369-988

CIEŚLĘ murarzy zatrudni firma budowlana. Tel. 664-88-37 w godz. 8.00-16.00

EXPEDIENTKĘ do sklepu spożywczego, 301-76-42

EXPEDIENTKĘ sklep „Ankor” Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Dmowskiego 10, (0-58) 341-98-23

FLORYSTKĘ do kwiaciarni w Sopocie na 1/2 etatu, 0601-134-021, 306-93-34, wieczorem

INSTRUKTORKE aerobiku, (0-58) 671-23-57, 0-501-269-774

KAFELKARZY 0604-051-066, 669-22-58

KELNERA Ręda, (0-58) 671-09-59, 0-601-834-333

KELNERA Hotel Falcom, Rumia, (0-58) 785-81-78

KIEROWCĘ kat. C+E oraz przedstawiciela handlowego w Starogardzie Gd. zatrudni P. T. H. „Broker”, (0-58) 563-30-41

KIEROWCĘ kat. C+E w Gdańsku zatrudni P. T. H. „Broker”, (0-58) 522-91-33

KIEROWCĘ, uprawnienia C+E, kraj, 0-695-058-328

KOLPORTERA prasy z samochodem malotiradowym zamieszkałego w Żukowie zatrudni Dział Sprzedaży Gazet. Oferujemy stałą pracę na 2-3 godziny dziennie (miejsc 4.00 a 7.00 rano). Zgłoszenia telefoniczne, poniedziałek-plątek w godz. 10.00-14.00 300-36-17

KONSULTANTKI Avon, (0-58) 302-89-89, 0-501-311-281

KOSMETYKĘ Gdynia, 0-606-819-887

KRAJOWCĘ wiek objęty, dyspozycyjna, Słupsk, 0-696-158-870

KRAJOWCĘ zatrudni, Gdynia-Osowa, (0-58) 552-72-90, 0-603-052-299

KRAWCOWCĘ, szwaczki zatrudni, 554-52-39, 0602-727-685

KSIĘGOWĄ z praktyką do biura rachunkowego KPIR, 0604-504-608

KUCHARZA Ręda, (0-58) 671-09-59, 0-601-834-333

LAKIERNIK, (0-58) 671-73-63

MAGAZYNIERA do nadzoru nad hurtownią, murarz, kucharz, malarz, elektryk, zbrojarz, operator koparki, operator dźwigu wiszącego zatrudni firma budowlana w Gdyni, (0-58) 623-18-33

MALARZY, 0-509-703-777

MECHANIK maszyn i urządzeń do naprawy tokarek, wytwórca i inżynier Prac w Gdańsku, (0-58) 624-89-52, 0-603-863-599

MONTERA drzwi, 0-58-664-33-44

MONTERÓW płyt GK, malarzy, kafelek, 0500-502-074

POMOCCNIKA magazyniera oraz operatora wtrysku do produkcji bloków betonowych zatrudni Sankor, Tczew, (0-58) 531-17-24

PRACOWNIK, pracownię do pracy w kawiarni w Pucku, średnio wykształcenie, 0-504-157-624

PRACOWNIKÓW budowlanych w następujących zawodach: murarz, kucharz, malarz, elektryk, zbrojarz, operator koparki, operator dźwigu wiszącego zatrudni firma budowlana w Gdyni, (0-58) 623-18-33

RECEPCJONISTKĘ, kucharza, barmankę, kelnerkę zatrudni hotel „Mercury”, Straszyn, 682-02-95, 682-00-99, 0501-22-25-25

SALON IDEA zatrudni przedstawiciela do sprzedaży „Kaufland” Słupsk e-mail: pracad@damar.com.pl

STOLARZA Rumia, (0-58) 671-09-59, 0-601-834-333

STOLARZY wykształconych oraz szefa produkcji Classic Meble, Kosakowo ul. Żeromskiego 0-602-253-253

SZWACZKI, Pruszcz Gdański, 682-36-51 od 7.00 do 15.00

ZATRUDNIĘ hygienę do pracy w kabinie, 0-603-073-214

ZATRUDNIĘ kucharkę 693-708-632

AKTYWNE wynagrodzenie, pełny etat do obsadzenia stanowiska handlowca i magazyniera (wiek do 35 lat) Tel. 661-10-56, 661-24-77

DZIEWCZYNĘ do prowadzenia baru na basenie, Hotel Falcom, Rumia, (0-58) 785-81-78

EURJOOP Sp. z o.o. zatrudni do pracy w Holandii osoby w różnych zawodach na dogodnych warunkach (wymagane podwójne obywatelstwo byłej UE) Przedstawiciel, 0-606-761-345

FIRMA Akacja poszukuje mężczyzn do pracy w terenach zieleni, mile widziana praktyka. Zgłoszenia osobiste Pogórze (koło Gdyni) Wieleja 32

HURTOWNIA zatrudni, wymagane prawo jazdy, (0-58) 662-23-01

KIEROWCĘ do działu zaplecza poszukuje stoczni jachtowa. Wymagane prawo jazdy kat. B, C, B + E, tel. 0-58-123-992

OSOBY do roznoszenia ulotek na terenie Gdańska zatrudni Agencja Reklamowa, 0-889-066-564

PRACA na stałe: firma handlowa z tradycyjnymi zatrudni młode, energiczne osoby (do 35 lat) do obsługi klienta oraz do hurtowni. Bezpieczne szkolenie, atrakcyjne zarobki. Tel. 661-10-56, 661-24-77

PRACOWNIKÓW ochrony z licencją oraz dozoru milicji, (0-58) 305-90-53 (10.00-14.00)

PRACOWNIKÓW sezonowych, obrabianie kapeluszy, 7.00 codziennie Gospodstwo Przejazdów ul. Główna

PRACOWNIKÓW umysłowych w usługach informacyjnych, Soleczka, 662-20-45

PRZYJMIEMY takowarkę, reklamę na samochody i zniżenia firm, tel. 0501-197-877

SPECJALISTY do spraw zagospodarowania poszukuje stoczni jachtowa. Wymagane biegła znajomość języka angielskiego, prawo jazdy kat. B, doświadczenie w zakresie logistyki, obsługa komputera, dyspozycyjność. Tel. 0-602-371-487

WSPÓŁPRACOWNIKÓW na dogodnych warunkach zatrudni Komandor, 0695-608-10, kweh@komandor.pl

ZAKŁAD Przetwórstwa Rybnego poszukuje pracowników bez kwalifikacji, kontakt 308-07-77, 0605-064-054

INNE

PRACOWNIKI: Niemcy, Holandia, Austria, obywatelstwo, (0-58) 301-82-63

SZUKAM PRACY

DOŚWIDCZONA kucharka z zespołem zrobi ci wesele itd. tania! 1501 754 130, pizynne.soldnie

BIZNES

BIURA RACHUNKOWE

BIURO rachunkowe, 620-51-60

BIURO licencjonowane, doradztwo, księgowość, 620-65-18

BIURO rachunkowe, 305-25-22

LICENCJONOWANE biuro, doradztwo, księgowość, 620-80-30

USŁUGI rachunkowe: pełen zakres. Doradztwo, Gdynia MF. 305-00-33, 555-09-07

WSPÓŁPRACA

ABY uzyskać pomoc dla zadłużonych firm, kredyty, pożyczki, negocjacje z zus, us, komornikami, bankami, 022-424-60-27 do 28 www.scmidwest.pl

ATRAKCYJNE kredyty gotówkowe, samochodowe oraz mieszkaniowe! Bezpłatny przedstawiciel jednego z największych banków ratowych. Zachwyt, zapłaty jak niskie raty! Bezpłatne placówki! Minimum formalności! Decyzja w ciągu 2 godzin. Biuro, (0-58) 677-11-47

BŁYSKAWICZNA pożyczka gotówkowa dostawa do domu, decyzja poedyta natychmiastowo, (0-58) 676-45-71

DOBRY kredyt gotówkowy, pożyczki, konsolidacja, Gdynia, Świętojańska 51, (0-58) 620-96-66

ALFIN. Biuro Rachunkowe, 620-67-02, alfin@alfin.pl

KREDYTY

ABY uzyskać pomoc dla zadłużonych firm, kredyty, pożyczki, negocjacje z zus, us, komornikami, bankami, 022-424-60-27 do 28 www.scmidwest.pl

KONSOLIDACJA kredytów do 100.000,- Bez zabezpieczenia! 660-63-41

KREDYTY „Na wczoraj”, (0-58) 305-18-29

KREDYTY 0502/097-114 520-33-99

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY dla firm. Budowlane. Hipoteczne. Konsolidacyjne. Najtańszej! 058/345-19-55

KREDYTY gotówkowe, 520-31-34

KREDYTY, konsolidacja, 520-01-11, 0-501-615-961, Tczew

KREDYTY, od 2,95 %, 0-58-532-80-81

MASZ kilka kredytów bez jeden tańszy. Kredyty gotówkowe, konsolidacyjne, (058)621-69-33

POŻYCZKI na telefon, szybko, 0503-699-998

POŻYCZKI pod zastaw, 0888-381-656, 0609-141-461

POŻYCZKI - CHWILUWKI! Natychmiast! Bez zaciągania o dochodach. (0-58) 771-47-30, 0-801-807-707 koszt połączenia 0,33 gr

RENTY mieszkal, elektryka, hydraulika, kafelekowanie, instalacje medyczne, 661 770 634

SUPER kredyt od ręki gotówkowy, hipoteczny, (0-58) 305-12-28

KREDYTY gotówkowe, 520-31-34

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, samochodowe, minimum komornika. Decyzja 2 godziny, bez zgody współwłaściciela, bez poręczyciela, Gdynia 620-09-71, 620-11-04, Gdańsk 524-31-37, 524-31-38

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY gotówkowe, hipoteczne, konsolidacyjne, 550-14-43

KREDYTY, (0-58) 520-33-99

KREDYTY, konsolidacja, 520-01-11, 0-501-615-961, Tczew

KREDYTY, od 2,95 %, 0-58-532-80-81

MASZ kilka kredytów bez jeden tańszy. Kredyty gotówkowe, konsolidacyjne, (058)621-69-33

POŻYCZKI na telefon, szybko, 0503-699-998

POŻYCZKI pod zastaw, 0888-381-656, 0609-141-461

POŻYCZKI - CHWILUWKI! Natychmiast! Bez zaciągania o dochodach. (0-58) 771-47-30, 0-801-807-707 koszt połączenia 0,33 gr

RENTY mieszkal, elektryka, hydraulika, kafelekowanie, instalacje medyczne, 661 770 634

SUPER kredyt od ręki gotówkowy, hipoteczny, (0-58) 305-12-28

SPRZEDAŻ

KOMIS wyposażenia gastronomicznego, piekarni, sklepów. Produkcja mebli ze stali nierdzewnych. Proteinyjne maszyny przemysłowe, kompresory, lodówki. Przyjmujemy zamówienia. Gwarantujemy. 0-58-942-67-28, 0-505-171-321

KOPACZKA dwurzędową, rozświetlać, Kosprzetraszać karłowaty do siana sprzedam, 668-367-329

NAWOZY rosyjskie-TANIO! 0-55-235-42-47, 0-601-657-215

ODZIEŻ niesortowana, bezpodrobnego, z Anglii. Najwyższa jakość - twardość od drzwi do drzwi, tel. 089-751-88-90

PAWILONY obornickie wykonawca, 0-502-363-977

DETEKTYW, licencja, fachowość, dyskretnie, 0-601-692-992

DETEKTYW 781-59-95

DETEKTYW, licencja, fachowość, dyskretnie, 0-601-692-992

DETEKTYW, licencja, fachowość, dyskretnie, 0-601-692-992

DETEKTYW, licencja, fachowość, dyskretnie, 0-601-692-992

DETEKTYW, licencja, fachowość, dyskretnie, 0-601-692-992

DETEKTYW, licencja, fachowość, dyskretnie, 0-601-692-992

ALARMY - telefony - telefonia
665-98-26, 5052-72-666

DOMOFONY - dzwoniaki,
wideo domofony, serwis, montaż,
0-501-311-415

KRATY - Ogrodzenia - kute
Balustrady, 665-58-72

**USŁUGI PORZĄDKOWE
I EKSPLOATACyjne**

CZYSZCZENIA
(058) 620-25-18, (058) 663-
13-43

CZYSZCZENIA 058/304-51-82
Trójmiasto

CZYSZCZENIA 341-08-27
Karchezem

CZYSZCZENIA
Promocja. 559-85-19

CZYSZCZENIA,
(0-58) 347-63-27

CZYSZCZENIA,
(0-58) 557-85-46 Karchezem

CZYSZCZENIE dywanów
poduszanie, (0-58) 344-38-19

CZYSZCZENIE dywanów
poduszanie, (0-58) 344-38-19

CZYSZCZENIE dywanów,
wykładzin, tapicerki,
Profesjonalnie, tanio!
(0-58) 672-43-91,
0-601-416-463

CZYSZCZENIE dywanów
poduszanie, (0-58) 344-38-19

DEZYNEKSCJA 100%
skuteczność 559-85-19

**USŁUGI STOLARSKO-
TAPICERSKIE**

GARDEROBY, meble, szafy,
zabudowy, 304-81-05

TAPICERSKIE, 522-16-12

INNE

ADAPTACJE, 0-607-540-547

ANTENY satelitarne, Cyfra,
PolSat. Komputery, Skup cyfry,
771-39-77, 0601-64-08-92

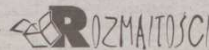
KOMPLEKSOWE remonty
mieszkań, lokal, 0-880-149-791

KOWALSTWO ogrodzenia,
bramy, kraty, 0-501-925-420

OGRODZENIA automatyka
bram, tanio! 0509-577-789

SIATKA ogrodzeniowa
(0-58) 662-735-006

WYSIĘGNIK koszykowy 14.11.
Prace dekarskie. Telefon
341-69-05

AGD I RTV

AGD usługi

APARATY cyfrowe
Kamery DVD
Video Wieże
Telewizory
Monitory, Telefony
Walkmany
Radiomagnetofony
Naprawa Mikos!
Gdańsk Grunwaldzka 132
(przy Jesionowej) 341-35-31,
Gdynia, Moraska 263 (Rondo,
Cyfrykasy) 322-36-32

LODÓWKI 664-85-85,
0601-635-727, Nagrania!

LODÓWKI, 622-10-29,
303-70-33, 0-691-943-618

LODÓWKI, naprawy
664-04-53

NAPRAWA pralek, zmywarek,
0-501-012-010, 679-59-10

PRALKI, zmywarki,
340-95-33, 622-05-06

AGD sprzedaż

KUCHNIE elektryczną Siemens,
biała, 50 cm x opak 80 cm
niklowany, star bób, sprządarka,
Kocierzyna, (0-58) 686-21-38,
0-509-073-022

RTV usługi

ANTENY Cielodobowe:
indywidualnie, zbiorcze,
satelitarne, 0-501-311-415

CURTIS, Neptun, Union-
Siesta, Philips, Orla,
Samsung, Trilux, Royal,
Sony, Sanyo, inne.

Telenaprawa
dojazd bezpłatnie -
gwarancja,
341-69-66,
344-92-15,
554-16-42

**EKSPRESOWA
domowa**
naprawa telewizorów,
monitorów, tanio!
305-70-23,
505-177-713

POGOTOWIE telewizyjne
629-02-33

SIESTA Trilux, Elmet, Sony,
Sanyo, Ratynski
Złagiew, (0-58) 302-55-43,
0-602-343-482

VIDEOFILMOWANIE
(058) 678-56-59 664-83-59

**TURYSTYKA
I SPORT**

SPRZĘT

BUNGE - tramp 4 stanowiskowe
2 sezony użytkowe z możliwością
lokalizacji nad morzem,
0-663-144-888, Stawno

SPRZEDAŻ statku turystycznego
stalowy (Kokoski) 20 m
długości, 0-602-127-870

PRZEWOZY

ALTOURIST natrafienie
bilety, 307-48-08, 301-89-51

ATRAKCYJNE krajozby-
wymowy kraj - zagranicą,
344-77-33

EUROTOUR bilety
autokarowe, lotnicze - tanio!
przewoźnik z Polski i
Niemiec, 550-14-24
www.euro-tour.com.pl

**WZCASY,
WYCIECZKI**

ATRAKCYJNE wczasy, Włochy
od 560 zł, Grecja od 699 zł,
Bulgaria od 799 zł,
0-581-555-072-0-410-8,
www.sopottravel.com.pl

DRUSKOWNO sanatoria,
Wycieczki Włoch - Trak,
Praga, Wiedeń, Holidays
345-40-49

**TURYSTYKA
MŁODZIEŻOWA**

ATRAKCYJNE obozy, Włochy
od 1199 zł, Grecja od 1299 zł,
Bulgaria od 1249 zł, Kampania 14
dni, 899 zł, 058-555-02-04-05,
www.sopottravel.com.pl

**BIURA
PODRÓŻY**

PROMOCJA: Egipt, Turcja,
Tunezja, Włochy, Gdańsk,
Wczasy, wycieczki, Ewak
341-46-61

WIZY USA, Kanada,
Australia, Rosja, Holidays,
305-59-75

INNE

NAPRAWA rowerów u klienta,
Trójmiasto, 0504-664-839

WEEKEND majowy,
www.kaszubskibor.pl
059-821-65-68

ZDROWIE I URODA

**GABINETY
LEKARSKIE**

CHIRURG specjalista-
nieoperacyjny
żyłaków
odbytu choroby

CHIRURG specjalista-
nieoperacyjny
żyłaków
odbytu choroby

CHIRURG specjalista-
nieoperacyjny
żyłaków
odbytu choroby

CHIRURG specjalista-
nieoperacyjny
żyłaków
odbytu choroby

CHIRURG specjalista-
nieoperacyjny
żyłaków
odbytu choroby

GINEKOLOG
0501-536-770
dyskretnie!

GINEKOLOG
0501-536-770
dyskretnie!

GINEKOLOG 0604-823-164
Bezzabiegowo!

GINEKOLOG 0609-77-27-07
zabiegowo, bezzabiegowo

GINEKOLOG 0604-823-164
Bezzabiegowo!

GINEKOLOG 341-19-85

GINEKOLOG bardzo tanio,
profesjonalnie,
055-834-151

GINEKOLOG natężenie,
pętna, dyskretnie,
0-604-237-647

GINEKOLOG Profesjonalnie! 880-519-531

GINEKOLOG, 0-880-286-220

GINEKOLOG - zabiegi,
0-641-365-722

NEUROLOG Nizkiewicz
Szczecińska 32 Gabinet, wizyty,
(0-58) 555-12-49

**POMOC
WYJAZDOWA**

**ABC
alkoholodroczu.**
Esperal 551-97-64,
0-602-334-716
Stalowa

ACHILLES Alkoholodroczu
Esperal, EKO, Włochy,
(0-58) 346-02-32, 0-601-670-358

ALKOHOLIZM, narkomania-
likwidacja stuporowców,
(0-58) 663-74-74

ALKOHOLODROZNA
Esperal, 0-501-734-983

ALKOHOLODROZNA,
0-606-500-500

INTERNISTA
Andruszkiewicz, wizyty,
rehabilitacja,
magnetostymulacja,
344-07-37, 0504-903-482

**PRZYCHODNIE,
KLINIKI**

ALERGIE, 0880-518-469

DEPRESJE, 0880-518-469

OLMED likwidacja narkotyków
narkotyków, narkotyków, depresje
bez farmakologii, alergie, astma,
odchudzanie, diagnoza stanu
zdrowia, Szpital czwartek,
Lębork, jędrzej 0880/380-772,
094-347-04-96

PORADNIE chirurgii naczyń,
neurochirurgia, Gdańsk, al.
Zwycięstwa 31/32, 340-46-48,
www.szpitalpolski.pl

ZAPRAWNIAMY łatwy dostęp do
lekarzy POZ-u, al. Zwycięstwa
31/32, 340-46-48

ODCHUDZANIE,
skutecznie, Lekarskie,
0606-390-960

STOMATOLOGICZNE

SMILE!
CENTRUM
STOMATOLOGICZNE
Sylwii Kowalskiej Wójcik
Kościerzyna,
ul. A. Fredry 1

686 69 20
686 86 44,
0 604 485 408
- 5 lat gwarancji na płytki
- chirurgi stomatologiczni
- otwarte pn.-piątek 9.00-19.00
soboty 9.00-15.00

GDŃSK Centrum Vis-Dent
058/341-92-96, 341-85-04

GDŃSK Jaskowa Dolina
88, Przychodnia
Stomatologiczna
Edent umowa NFZ,
058/520-31-59

GDŃSK Okopowa 7,
Centrum
Stomatologiczne
Curadental,
308-15-98 8-00-20.00,
zwiznie niedziele

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

GDŃSK Spółdzielnia
Stomatologiczna, Szeroka 29,
czyma 8.00-19.00, 301-57-05

INNE

KAMERALNY dom opieki,
572-35-44

MASAŻ relaksacyjny,
0-58553-16-91, 0-58/661-16-77

MASAŻE, 0-693-624-766

MASAŻE pełen
zakres, Gdynia 620-16-74,
0 6 0 8 - 9 4 2 - 5 2 9

MASAŻYSTKA Ewa,
0880-306-654

MASAŻYSTKA,
(0-58) 557-39-54, 0-603-211-506

MASAŻYSTKA,
(0-58) 557-74-09

MASAŻYSTKA, 624-69-01,
0-694-309-137

POTENCJA
(0600)759-553

POTENCJA
0501/214-279

POTENCJA
0603/227-896

POTENCJA, 0-692-035-963

POTENCJA,
0-602-347-513

POTENCJA,
0-660-251-779

NAUKA

**KURSY,
SZKOLENIA**

ABSOLUTNIE
najlepsze kursy
komputerowe - podbicie
długości kursów - Word,
Excel - tworzenie stron
internetowych. Gratis:
podręcznik e-mail - Internet,
Internet - inne szkolenia,
serwis, sprzedaż
reklamacji, kursy
walutowe, komputerowy-
Word, Excel, VAT od
podatku, BHP,
(0-58) 354-29-17

ATRAKCYJNA nauka jazdy
LOK,
Gdynia
620-76-74, Sopot 551-02-37

ATRAKCYJNE kursy
komputerowe, 344-40-54,
www.im.edu.pl

ATRAKCYJNE! Kursy
komputerowe, 861-25-56,
621-93-70

BIOSTUDIO zawodowe
kursy masażu,
kinesjoterapii, akupunktury,
Dyspan masażysty, Raty,
341-22-62, 341-20-18,
0 6 0 8 - 8 4 3 - 5 1 4,
www.biostudio.pl

BIOSTUDIO zawodowe
kursy masażu,
kinesjoterapii, akupunktury,
Dyspan masażysty, Raty,
341-22-62, 341-20-18,
0 6 0 8 - 8 4 3 - 5 1 4,
www.biostudio.pl

BIOSTUDIO zawodowe
kursy masażu,
kinesjoterapii, akupunktury,
Dyspan masażysty, Raty,
341-22-62, 341-20-18,
0 6 0 8 - 8 4 3 - 5 1 4,
www.biostudio.pl

BIOSTUDIO zawodowe
kursy masażu,
kinesjoterapii, akupunktury,
Dyspan masażysty, Raty,
341-22-62, 341-20-18,
0 6 0 8 - 8 4 3 - 5 1 4,
www.biostudio.pl

BIOSTUDIO zawodowe
kursy masażu,
kinesjoterapii, akupunktury,
Dyspan masażysty, Raty,
341-22-62, 341-20-18,
0 6 0 8 - 8 4 3 - 5 1 4,
www.biostudio.pl

BIOSTUDIO zawodowe
kursy masażu,
kinesjoterapii, akupunktury,
Dyspan masażysty, Raty,
341-22-62, 341-20-18,
0 6 0 8 - 8 4 3 - 5 1 4,
www.biostudio.pl

BIOSTUDIO zawodowe
kursy masażu,
kinesjoterapii, akupunktury,
Dyspan masażysty, Raty,
341-22-62, 341-20-18,
0 6 0 8 - 8 4 3 - 5 1 4,
www.biostudio.pl

COSMAX kursy
zawodowe: kosmetyczne,
pedicure, manicure, masażu,
kinesjoterapii, akupunktury,
kosmetyki paznokci, fryzjerskie,
552-06-00, 0608-99-21-30
www.cosmax.prv.pl

CREDO kursy prawa
jazdy **302-32-18**

DELTA Prawo jazdy, Zaspas,
346-48-11

EXPRESS nauka jazdy,
kategorie

WAŻNE TELEFONY

■ POSILKI NA TELEFON

Catering - tanie posiłki dowozimy,
554-30-30

KRÓLEWSKA, 301-58-90, pizze
gratysowe, www.krolewska.com.pl

Pizzeria NAPOLI, 20% taniej,
301-41-46

■ RÓŻNE

Pomoc drogową 661-77-47

661-60-76, 96-31

Przeprowadzki "ACHILLES"

kompleksowo,

343-48-36, 0601-612-533

Weterynaryjne wizyty domowe,

całodobowo, 559-89-56

■ ZAKŁADY POGRZEBOWE

■ GDAŃSK

PPU ZIELEŃ Sp. z o.o.

(dawnie Miejskie

Przedsiębiorstwo Zieleni)

Gdańsk-Wrzeszcz,

Partyzantów 76

- całodobowe usługi

- własna chłdnia

- ZAKŁAD KREMACJI

- przewóz zwłok

- 341-73-35, 341-20-71

0601-84-66-16

Miejski Zakład Zieleni

Gdańsk Wrzeszcz

Partyzantów 27

- całodobowe usługi

pogrzebowe,

345-12-99, 341-30-02;

Pogotowie Pogrzebowe

- całodobowe usługi 94-35;

Syrus - całodobowo, chłdnia,

Zaspa, 761-81-83

Usługi Pogrzebowe Tanatos,

Jaskółcza 3, tel. 305-56-37,

przewoź zwłok całodobowo

■ Sopot

Andrzej Kolbek, Sopotkie Centrum

Pogrzebowe, Sopot,

Niepodległości 80AA, 550-68-70

całodobowo.

Anubis Giza Zdyn, całodobowo,

555-07-31 Sopot, Abrahama 27

■ Biuro OBOL

postęga kompleksowo - najtaniej

negocjujemy ceny

Sopot, 551-32-45, całodobowo

Cmentarz Komunalny Sopot,

własna chłdnia, całodobowo

551-03-50, 0609-06-99-65

■ GDYNIA

Chejron, dyżur całodobowy,

Witomińska 39, 621-19-44

Concordia, chłdnia, całodobowo,

621-51-41, 660-62-64

Dal, Kack, całodobowo,

bezpłatowo, 664-83-61

Ostatnia Posługa - całodobowo

058/ 671-23-33, 0501/ 163-354

Zarząd Cmentarzy

Komunalnych Gdynia

660-89-50, 679-13-08

całodobowo, przewoź, chłdnia,

bezpłatowo rozliczanie kosztów

Jeżeli chcesz zamieścić

ogłoszenie

w tej rubryce zadzwoń

tel. 30-03-216, 660-65-16

Trójmiasto. Za Ojca Świętego modlą się nie tylko katolicy

Po pierwsze - człowiek

Nagle pogorszenie się zdrowia Papieża trochę nas zaskoczyło - powiedział wikariusz parafii ewangelickiej Krzysztof Cieślarski. - Jestem pewien, że wierni indywidualnie modlą się za Ojca Świętego. Wspólnie pomodlimy się w jego intencji w niedzielę.

Zdaniem wikariusza, w tej trudnej sytuacji powinniśmy wziąć sobie do serca słowa biskupa Tadeusza Pieronka. Najważniejszy jest spokój i zachowanie rozsądku.

- Koncentrujemy się na tym, co Papież zrobił - dodaje Cieślarski. - Na poczynionych przez niego krokach w dziedzinie ekumenizmu.

Spółeczność żydowska bardzo silnie przeżywa pogorszenie się stanu zdrowia Ojca Świętego.

- Wczoraj przed szabaszem zebraliśmy się specjalnie po to, by zmówić naszą modlitwę za chorego w intencji Ojca Świętego - mówi Michał Samet, przewodniczący gminy żydowskiej w Gdańsku. - Dzisiaj zrobimy to samo.

Wierni zwracali uwagę na to, że Jan Paweł II jako pierwszy odwiedził synagogę i wykonał ogromną pracę na drodze do wzajemnego poznania obu religii.

W parafii prawosławnej nie było specjalnych nabożeństw w intencji Papieża.

- Nasi wierni są rozproszeni po całym województwie. Nie udało się ich tu zgromadzić na niezapowiedzianym nabożeństwie - wyjaśnia ks. Artur Zieliński, proboszcz parafii prawosławnej św. Mikołaja w

Członkowie gminy żydowskiej w Gdańsku zmówili modlitwę w intencji Ojca Świętego.

Fot. Adam Warzawa

Gdańsku. - Jednak my podczas każdego nabożeństwa modlimy się za wszystkich wyznawców Chrystusa. Więc można powiedzieć, że za Ojca Świętego także modlimy się nieustannie.

Wspominając ogromny autorytet Papieża oraz jego rolę w życiu świata, ks. Zieliński przypomina, że dla osób wierzących śmierć nie jest końcem, tylko początkiem.

- Nasza ludzka natura smuci się i płacze. Śmierć to zawsze wielka strata - mówi.

- Jednak w swojej duchowości powinniśmy pamiętać, że śmierć to jest ten moment,

kiedy przechodzimy ku zmartwychwstaniu.

W kościołach adwentystów i baptystów nie było nabożeństw w intencji Jana Pawła II.

- Nie uważamy go za Ojca Świętego. Dla nas jest on przywódcą innego Kościoła - wyjaśnia Julian Hapała, pastor Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego. - Nie we wszystkim zgadzamy się z posunięciami Papieża, ale bardzo pozytywnie oceniamy to, co zrobił w sferze stosunków międzyreligijnych.

- Wydarzenia ostatnich dni przede wszystkim nasuwają mi pytanie, co będzie

dalej? Jak będzie wyglądało chrześcijaństwo w Polsce w przyszłości? Rodzą się spekulacje - jeśli zdarzyłoby się, że Papież był zmarł - jaki będzie jego następca? - zastanawia się Robert Miksa, pastor Kościoła baptystów. - W naszym kościele nie organizujemy specjalnych nabożeństw, gdyż nie uznajemy zwierzchności Papieża. Ale podziwiamy jego konserwatyzm i prawdziwą troskę o to, by podołać się Bogu. Jeśli odejdzie, musimy pamiętać, że jest on człowiekiem połączonym z Bogiem. Przygotowanym na to spotkanie.

Magda Bukowska

Szkoły i przedszkola. Uczniowie odmówili Anioł Pański w czasie lekcji

Wielkie skupienie młodzieży

Uczniowie modlą się o zdrowie Ojca Świętego. Wczoraj w niemal każdej pomorskiej szkole nauczyciele starali się przekazać chociaż kilka minut na rozważanie cierpienia Ojca Świętego. Katecheci całe swoje lekcje przeznaczyli na rozmowy i modlitwy za Papieża. W niektórych szkołach dokładnie w południe odmawiano Anioł Pański. Tak było m.in. w Liceum Ogólnokształcącym nr 19 w Gdańsku. W tej szkole przerwy między lekcjami młodzież spędzała w ciszy. Uczniowie byli poruszani.

- To będzie prawdziwy cios dla świata, jeśli Ojciec Święty umrze. Cały czas słuchamy informacji przez radio. Łączymy się z Papieżem duchowo w jego cierpieniu -

mówi Joanna, uczennica drugiej klasy w XIX LO.

- Jest mi bardzo przykro, trudno wyrazić słowami, co teraz wszyscy czujemy - mówi Patrycja, uczennica pierwszej klasy w XIX LO.

Nauczyciele solidaryzują się ze swymi uczniami. Modlą się razem z nimi. Powtarzają, że tak skupionych twarzy swych uczniów jeszcze nie widzieli.

- Moi uczniowie są spokojni i poważni. Jestem bardzo dumny, że mam tak mądrą młodzież. Choroba Ojca Świętego jest dla nas wszystkich nauką - mówi ksiądz Grzegorz Doroszewski, katecheta w XIX LO.

Każdy dzień w Katolickiej Szkole Niepublicznej im. Jana Pawła II w Pruszkach Gdańskim rozpoczyna się modlitwą za Papieża. Dzieje

się tak od września 2004 roku (czyli dnia rozpoczęcia zajęć), choć teraz, gdy z Watykanu dochodzą niepokojące wieści o zdrowiu Ojca Świętego, jest to szczególnie wzruszające. Pomysł papieskiego patronatu nad placówką powstał w roku 2002, w gronie założycieli szkoły - członków Fundacji Edukacji i Wspierania Rodziny „Brama” z Pruszcza Gdańskiego.

Za Papieża wczoraj modlili się nawet dzieci w przedszkolach. Nauczycielki twierdzą, że to nie jednorazowy gest.

- W naszym przedszkolu już od kilku tygodni rano modlimy się o zdrowie Ojca Świętego i będziemy dalej się modlić. Chcemy wszyscy, dorośli i dzieci, wspierać duchowo Ojca Świętego w tych trudnych chwilach - mówi

Krystyna Maciańska, dyrektor Przedszkola Zgromadzenia Służebnic Matki Dobrego Pasterza w Gdańsku.

Młodzież należąca do Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej zorganizowała wieczór czuwania w intencji Papieża. Do kaplicy kościoła pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Gdańsku Wrzeszczu przyjechali harcerze z całego Trójmiasta. Młodzi ludzie tłumaczyli, że będą się wymieniać w kaplicy.

- Organizacja tego spotkania jest bardzo spontaniczna, będziemy trwać przy Papieżu jak długo będzie to potrzebne. Chcemy, by bez przerwy płynęły nasze modlitwy do Watykanu - mówi Mariusz Ossowski, drużynowy gdańskiego ZHR.

(agka, ganark)

JESTEŚ W POTRZEBIE

■ TELEFONY ALARMOWE

Dziennik Bałtycki - 0 800 1500 39,
Policja 997, Straż Miejska 986, Straż
Pożarna 998, Pogotowie Ratunkowe
999, Pogotowie Weterynaryjne 983,
Pogotowie Energetyczne 991,
Pogotowie Ciepłownicze 993, Po-
gotowie Gazowe 992, Pogotowie
Techniczne 995, Pogotowie Wod-
Kan. 994, Pogotowie Drogowe 954
i 981

■ CENTRUM ZARZĄDZANIA KRY-
ZYSOWEGO WOJEWÓDZKI tel. 307-
72-04

■ POSZUKIWAWCZE OCHOTNICZE
POGOTOWIE RATUNKOWE (szuka-
ją zaginionych bezpłatnie) tel. 693-
519-431; 504-232-039

■ POGOTOWIA RATUNKOWE

■ GDAŃSK - Wrzeszcz, ul. Orzesz-
kowej 1, wypadkowy ul. Sosnowa,
tel. 347 82 51-52, 999, 341 10 00.

■ GDYNIA - ul. Żwirki i Wigury 14,
tel. 620 00 01, 620 00 02. Całą do-
bę, ul. Białowieska 1, tel. 625-05-
93, 625-19-99. Całą dobę

■ Sopot - ul. Bolesława Chrobrego
10, tel. 551-11-56, 551-18-92

■ DYŻURY SZPITALI

■ GDAŃSK - Klinika Chirurgii
AMG, ul. Dębinki 7, tel. 349 24 90,
Klinika Chorób Oczu AM, ul. Dębinki
7, tel. 341 74 93, Szpital Specjalis-
tyczny św. Wojciecha al. Jana Pawła
II 50, Gdańsk Zaspa tel. 768 40

00, oddz. ratunkowy tel. 768 45 03,
Szpital Woj. im. M. Kopernika, ul.
Nowe Ogrody 1/6, tel. 302 30 31,
Szpital Marynarki Wojennej, ul. Po-
lanki 117, tel. 552 63 18

■ GDYNIA - Szpital Miejski, ul. Wój-
ta Radtkego 1, tel. 620 75 01, 666
58 00; Szpital Morski, ul. Powstania
Styczniowego 1, tel. 699 83 00,
Szpital Instytutu Chorób Morskich
i Tropikalnych, ul. Powstania Stycz-
niowego 9 b, tel. 622 30 11

■ DYŻURY CAŁODOBOWE
PORADNI KIRURGICZNYCH

■ GDAŃSK - ZOZ dla Szkół Wz-
rastających, al. Zwycięstwa 30, tel. 347
12 59

■ GDYNIA - Miejska Stacja Po-
gotowia Ratunkowego, ul. Żwirki i Wi-
gury 14, tel. 660 22 05, 660 22 06

■ Sopot - Centrum Medyczne
SOPMED, ul. Chrobrego 6/8, tel. 551
32 51, 551 10 70 po g. 19

■ DYŻURY CAŁODOBOWE

Aptek

■ GDAŃSK - Apteka Dyżurna,
Gdańsk, ul. Kołobrzeska 32, REAL,
tel. 511-85-58, 511-88-99;

Apteka Nowum, Gdańsk, ul. Opolska
3, tel. 556-38-22;

Apteka przy Arctowskiego - Morena,
codziennie 8.00-22.00, niedziele,
święta. Dowóz leków, 058/345-74-
17

■ GDYNIA - Apteka Dyżurna, Gd-
ynia, Pl. Kaszubski 8, tel. 661-75-
94, 620-58-58

Apteka Pod Gryfem, ul. Starowiejska
34, tel. 620-19-82

■ POLICJA

■ Komenda Wojewódzka, Gdańsk,
ul. Okopowa 15, tel. 301 62 21 Kom.

Miejska: Gdańsk, ul. Nowe Ogrody
27, tel. 302 00 91; Gdynia, ul. Portu
15, tel. 622 19 00; Sopot, ul. Nie-
podległości 736, tel. 551 00 21

■ INF. PKS

Gdańsk, tel. 302-15-32, czynna co-
dziennie w godz. 6.30-18.30; Gd-
ynia, tel. 620-77-47, czynna pon.-pt.
w godz. 7.30-15.30

■ INF. PKP 24 GODZ.

Gdańsk - tel. 94-36, 328-52-60,
328-14-60; Gdynia - tel. 94-36; So-
pot - tel. 551-00-31, 94-36

■ INF. LOT

0801 300 952 - informacja, rezer-
wacja, (prywatnie); 0801 300 953 -
informacja, rezerwacja (służbowo)

■ INF. ZKM GDYNIA 24 GODZ.

0 801 174 194 informacja o godz.
odjazdów autobusów i trolejbusów

■ INF. TURYSTYCZNA

ul. Długa 45 codziennie 10-20, tel.

301-91-51

Nowa Brda. Tylko uśmiech się nie zmienił

Biskup od młodzieży

Jeszcze kilka lat temu oprócz miłośników wodnych wędrówek o Nowej Brdzie prawie nikt nie słyszał. Ot – mała, nieco zapomniana przez Boga i ludzi wioseczka. Zimą pusto tu – oprócz miejscowych nie ujrzyś nikogo choćby oko wykol. Ruch zaczyna się wiosną, gdy na szlak ruszają kajakarze. Podążają tą samą drogą, którą kilkadziesiąt lat temu na swój pierwszy spływ wyruszył ksiądz Karol Wojtyła.

Tego pierwszego spływu nikt z mieszkańców Nowej Brdy nie pamięta. Był 23 sierpnia 1953 roku. Nad rzeką pojawiła się grupa młodych ludzi, którym towarzyszył ksiądz. Nie było w tym nic nadzwyczajnego – podobnych grup było tu bowiem wiele. Często pojawiali się też księża. Ten spływ przeszedł jednak do historii. Ksiądz Karol został bowiem biskupem, później kardynałem. Ludzie na całym świecie poznali go dopiero w 1978 roku, gdy wybrano go

głową Kościoła.

– Nie pamiętam spływu z 1953 roku, gdyż wówczas jeszcze nie mieszkaliśmy

w Nowej Wsi – opowiada Anna Gasecka. – Doskonale przypominam sobie jednak jedną z kolejnych wypraw. Seminarzyści, którzy przychodzili do nas po wodę mówili, że jest z nimi biskup. Pamiętam jego uśmiech – nawet po tylu latach w ogóle się nie zmienił. O tym, że to właśnie Ojciec Święty był w tej grupie upewniliśmy się jednak dopiero, gdy sam o tym powiedział.

Ten drugi spływ rozpoczął się 10 lipca 1966 roku. Biskup Karol Wojtyła nie dopłynął wówczas do Bydgoszczy – obowiązki zmusiły go do przerwania wędrówki. Po raz trzeci Wujek (tak do przyszłego Ojca Świętego zwracali się uczestnicy spływu) pojawił się w Nowej Brdzie w lipcu 1972 roku.

Ci z mieszkańców Nowej Brdy, którzy przypominają sobie grupy, jakim towarzyszył ksiądz Karol Wojtyła, pamiętają odprawiane msze. Na polu biwakowym lub gdzieś pod lasem ustawiano

ołtarz z kajaków i wiosel.

Mieszkańcy wsi mogli w nich uczestniczyć. Wszyst-

ko jednak odbywało się bez większego rozgłosu – tak że by milicja się nie dowiedziała. Anna i Benedykt Gaseccy wiedzieli o tym, że msze odprawia „biskup od młodzieży”. Ksiądz nie chodził w sutannie – zazwyczaj ubrany był koszulę i spodnie. Wieczorami we wsi było słychać natomiast pieśni śpiewane na polu biwakowym przy ognisku.

– Jednego razu to straż leśna wlepiła im nawet mandat, że niby ognisko pała za blisko lasu – opowiadają mieszkańcy Nowej Brdy. – Do lasu było ze 30 metrów, ale chcieli ukarać, to ukarali. Śpiewy słychać było również rano, zanim wypłynęli. Ci, którzy byli już na nogach,

mogli usłyszeć pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.

W pięćdziesiąt rocznicę tego pierwszego, historycznego już spływu w Nowej Brdzie pojawili się szczególnie goście. Na odsłonięcie obelisku poświęconego pierwszej wyprawie kajaków księdza Wojtyły przyjechali z Krakowa ci sami ludzie, którzy towarzyszyli mu na Brdzie właśnie w sierpniu 1953 roku. A mieszkańcy Nowej Brdy? Podobnie jak miliony ludzi na całym świecie modlą się dzisiaj o zdrowie księdza Karola Wojtyły – tego samego, którego zapamiętali, gdy przychodził do nich po wodę kilkadziesiąt lat temu.

Piotr Furtak

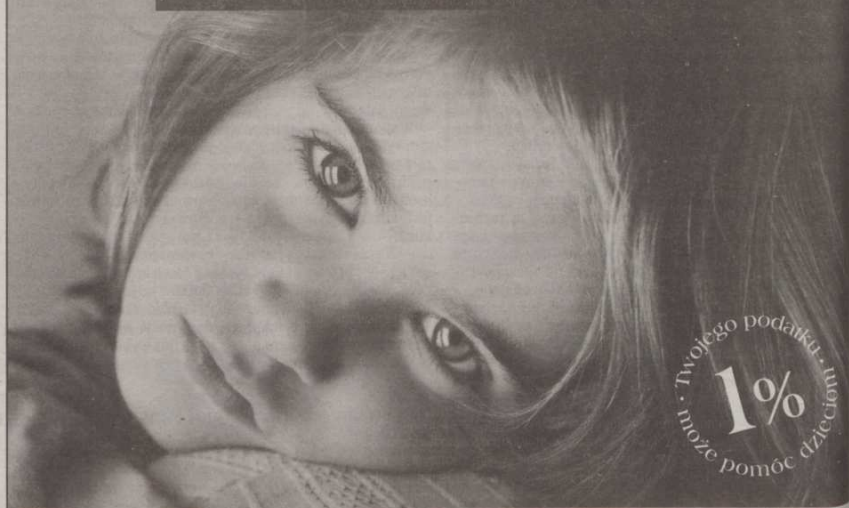

W całym rejonie człuchowskim nie ma żadnej ulicy, szkoły czy innej instytucji noszącej imię Jana Pawła II. Jest tylko ten obelisk w Nowej Brdzie i w Sąpolnie Człuchowskim.

Fot. Piotr Furtak

R E K L A M A

28 000 dzieci w Polsce
nie ma mamy

Twojego podatku
1%
może pomóc dzieciom

1% Twojego podatku może to zmienić

Wioski Dziecięce SOS to dla wielu osieroconych dzieci szansa na szczęśliwe dzieciństwo: z mamą i rodzeństwem. Dzieciństwo, które da im siłę i odwagę, by samodzielnie radzić sobie w życiu, kiedy już dorosną.

Wioski Dziecięce SOS. Każde dziecko może mieć mamę.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce jest organizacją pożytku publicznego. Oznacza to, że możesz pomóc nam w budowie nowej Wioski Dziecięcej SOS w Karlinie, przeznaczając na ten cel 1% swojego podatku dochodowego.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce
al. Sułchowa 2/4 m. 25, 00-582 Warszawa.

Nasze konto: 31 1060 0076 0000 3210 0002 6400

www.sos-wd.org

3/73204

Słupsk. Nawrócony przez Ojca Świętego Nauki Papieża były drogowskazem

W swoim życiu Wiktor Johanson nie zawsze postępował zgodnie z prawem. Słupszczanin miał wiele na sumieniu i nie kryje tego. Ale, jak mówi, swoje odsiedział. To właśnie wtedy poważnie zainteresował się naukami Ojca Świętego.

– Postawiłem sobie cel, który uznałem za najważniejszy w moim życiu – opowiada Wiktor Johanson. – Chciałem napisać książkę, którą zadekowałbym Papieżowi. Moim skrytym marzeniem było też to, abym mógł ją oświadczyć przed Ojcem Świętym.

I udało się! W ubiegłym roku ukazał się tomik poezji pt. „Rozmowy z władcą”, którego autorem był właśnie Wiktor Johanson. O swoim zbiorze wierszy autor mówi, że są to refleksje i spostrzeżenia dotyczące życia napisane przez człowieka z wielkim bagażem doświadczeń życiowych.

Natomiast 13 października 2004 r. spełniło się marzenie Johansona. Osobiście przekazał książkę Papieżowi. – Pojechałem na pielgrzymkę do Watykanu, organizowaną przez księdza Antoniego Tofiła z parafii pod wezwaniem Jana Kantego w Słupsku – opowiada Johanson. – Mo-

– Dzięki Papieżowi zmieniłem się – mówi Wiktor Johanson (na zdjęciu podczas ubiegłorocznego spotkania z Janem Pawłem II). Fot. archiwum
ment, w którym znalazłem się przed Ojcem Świętym, był niesamowitym przeżyciem. Nagle poczułem, jakbym miał nogi z waty, a uścisk w gardle spowodował, że nie mogłem wykrzusić z siebie ani słowa. Mimo że wcześniej w duchu przygotowywałem sobie, co powiem. Dopiero po pewnej chwili z zaskakaniem wypowiedziałem pierwsze słowa. Poprosiłem Ojca Świętego, aby w wolnej chwili poczytał moje wiersze i jeśli uzna je za moją szczerą spowiedź, żeby udzielił mi błogosławieństwa. Papież chwilę się zamyślił i odparł, że za moją odwagę i determinację w dążeniu do celu, błogosławieństwa udzieli mi już teraz.

Łukasz Wójcik

Pielgrzymi z Pomorza u Ojca Świętego w Watykanie

Mogliśmy z Nim góry przenosić

Pielgrzymowali do Rzymu, by tylko Go zobaczyć, posłuchać tego, co chciał powiedzieć światu. Z całej Polski każdego dnia w ciągu pontyfikatu Jana Pawła II na placu św. Piotra spotkać można było tysiące Polaków.

Wśród starających się o audiencję u Ojca Świętego nie brakowało Kociewiaków.

Błogosławie twoje dziecię

Elżbieta i Wiesław Michalakowie z Tczewa pielgrzymowali do Rzymu aż 4 razy. Zawsze z ks. Piotrem Wyszą, proboszczem z parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Tczewie. Najbardziej utkwiło im w pamięci pierwsze spotkanie z Ojcem Świętym w 1984 r.

Byłam wtedy w ciąży z synem, w siódmym miesiącu – wspomina Elżbieta Michalak. – Mieliszmy spotkać się z Papieżem na placu św. Piotra. Miejsca najbliższe Jana Pawła II były wyznaczone dla duchownych. Mnie jednak spotkało szczególne szczęście. Z racji mego błogosławionego stanu ks. Wysza odstąpił mi swoje miejsce, tuż przy barierkach, które oddzielały nas od Ojca Świętego.

Papież przechodząc obok wiernych jednym podawał rękę, innych błogosławił. Kiedy znalazł się koło pani Elżbiety, za poprosiła, aby błogosławił jej nienarodzone jeszcze dziecko.

Początkowo wydawało się, że Ojciec Święty nie usłyszał moich słów, ale po chwili cofnął się, podszedł do mnie i powiedział: „Błogosławie twoje dziecko, które nosisz pod sercem” – wspomina ze wzruszeniem pani Elżbieta. – Nie umiem opisać tego, co wtedy czułam.

Dzisiaj jej syn Nikodem, już 21-letni młodzieniec, opowiada znajomym i rodzinie, że swoje pierwsze spotkanie

z Janem Pawłem II przeżył ponad 20 lat temu, będąc jeszcze w brzuchu mamy.

Michalakowie pielgrzymowali jeszcze do Rzymu w 1986, 1992 i 1996 r. Byli także na prywatnej audiencji u Ojca Świętego.

– To wspaniały człowiek. Kiedy z nim rozmawiałam, czułam się tak, jakby ktoś naładował mi akumulatory. Było w nas tyle energii, że wszystkie problemy stawały się nagle błahe i do pokonania – opowiada Elżbieta Michalak.

Całą swoją rodzinę

Do grona osób, które miały szczęście spotkać Papieża, zalicza się też Ludwik Kiedrowski z Tczewa.

– W 1984 roku ks. Piotr Wysza organizował pielgrżymkę do Ojca Świętego – wspomina pan Ludwik. – Nigdy nie widziałem tak wielu ludzi jak tego dnia na placu św. Piotra. Nawet nie wiem, jak znalazłem się tuż przy trasie, jaką szedł wówczas Ojciec Święty. Kiedy Jan Paweł II zbliżył się, głośno go poprosiłem o błogosławieństwo dla swoich bliskich. Ojciec Święty uśmiechnął się słysząc polską mowę wśród cudzoziemców. Chwycił mnie za rękę i powiedział: „Błogosławie ciebie i całą twoją rodzinę”. Przy czym bardzo mocno zaakcentował słowo „całą”. Byłem bardzo wzruszony, wręcz oszołomiony. To była taka wewnętrzna euforia. Dopiero później dowiedziałem się, dlaczego tak ważne było to słowo. Uważam, że Ojciec Święty wiedział coś, o czym ja dowiedziałem się dopiero później, 8,5 miesiąca od tej audiencji urzędowej z nam córeczka Kasia. To również ją błogosławił tego dnia Papież.

Piosenka dla Papieża

Takie wspomnienia stały się również udziałem Krzysztofa Szlagowskiego z Tczewa.

Miałem wrażenie, że Papież powoli się żegna

Rozmowa z **Arturem Jabłońskim**, starszą pucikiem, prezesem Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego

– Co najbardziej utkwiło panu w pamięci ze spotkań z Papieżem podczas jesiennej kaszubskiej pielgrżymki?

– Podczas wizyty w Watykanie byłem w swoim życiu najbliższy Ojca Świętego. Wcześniej spotkałem go w 1987 r. w Warszawie i w 1999 w Sopocie. Teraz siedział na fotelu, a my dużą 160-osobową grupą staliśmy blisko Niego. Widać było, że Jan Paweł II jest już bardzo chory. Odniosłem wrażenie, że powoli żegna się ze światem.

tem, z bliskimi, z ludźmi. Dlatego rozmawiałam potem w gronie 160 osób kaszubskiej pielgrżymki, obawiając się, czy Papież przyjedzie jeszcze do Polski.

– To było smutne spotkanie?

– Nie. Zastanawiałam się przed wizytą w Watykanie, czy Ojciec Święty rozpozna nas, Kaszubów, podkreślając naszą tożsamość. Tak jak 5 lat wcześniej, gdy do Sopotu m.in. przybyliśmy na spotkanie z nim rybakami i łowcami z Półwyspu Helskiego. I oczywiście Jan Paweł II podkreślił, jak ważna jest nasza tożsamość. To były budujące chwile.

Kaszubi regularnie odwiedzali Ojca Świętego.

Fot. archiwum

– Ojca Świętego udało mi się spotkać w sierpniu 1985 roku – wspomina. – Rodzice w nagrodę za zdaną maturę zafundowali mi wyjazd do Włoch, między innymi do letniej rezydencji Ojca Świętego w Castel Gandolfo. Ojciec Święty był wówczas bardzo pogodny, spokojny. Zresztą w Castel Gandolfo było całkiem inaczej niż, jak opowiadali ludzie, w Rzymie podczas audiencji. Tu nie obowiązywała tak sztywna etykieta. To był mój jedyny osobisty kontakt z Ojcem Świętym. Stałem tuż z Nim. Ta wizyta mocno zapadła w mojej pamięci.

Niech żyje Starogard

W spotkaniach z Papieżem podczas jego wizyty w Polsce uczestniczyła też

Grażyna Hoppe ze Starogardu Gdańskiego. Jednak po raz pierwszy miała okazję zobaczyć go z bliska w 1997 r. w Watykanie.

– Byłam tam z moim mężem. Mieliszmy szczęście uczestniczyć m.in. w spotkaniu Papieża ze starszymi osobami w jego watykańskiej kaplicy – wspomina pani Grażyna. – Było tam niewiele świeckich osób. Podarowałam Ojcu Świętemu przyrzeczenia rodzinne ze Starogardu, w których nasze rodziny obiecały Mu, iż będą za niego się modlić. Jan Paweł II powiedział wtedy: „Niech żyje Starogard!”. Zrobił to z taką młodzieńczą werwą, oczywiście, jakby w ogóle nie miał swoich 80 lat!

Krystyna Paszkowska
Bogdana Wachowska
Maciej Jędrzyński

Fot. archiwum

Spotkania z Janem Pawłem II

■ Olbrzymie wzruszenie

Grzegorz Cyrzan, Kościerzyna

– Kilka lat temu uczestniczyłem w audiencji u Papieża, było to dla mnie niesamowite wrażenie, tym bardziej, że w bibliotece, gdzie się ona odbywała, było zaledwie 20 osób. Do dziś pamiętam niesamowicie ciepło i serdeczność, które były od Ojca Świętego. Czułem się tak, jakby ktoś zajął z moich pleców jakiś ciężar. To, co jeszcze utkwiło mi w pamięci, to jego wspaniałe, skórzane, czerwone buty. Ze wzruszenia, które towarzyszyło wizycie, zdołałem tylko przekazać pozdrowienia od Kaszubów z Kościerzyny.

Fot. Maciej Wajer

■ Wielkie przeżycie

Mirosław Kalkowski, Starogard Gd.

– Spotkałem osobiście Papieża w Watykanie, w 1996 r. Byłem tam razem z orkiestrą ze Starogardzkiego Centrum Kultury oraz z obecnym prezydentem miasta, Stanisławem Karbowski. Papież podchodził do poszczególnych grup zebranych przed bazyliką św. Piotra. Podszedł i do naszej, pytając oczywiście, skąd jesteśmy. Wspominał, że zna Pelplin i że był kiedyś w Piasecznie. Zrobiliśmy sobie też pamiątkowe zdjęcie z Ojcem Świętym. To było dla mnie wielkie przeżycie, bo nie miałem wcześniej okazji spotkać tak blisko Jana Pawła II. Po latach wspominam, że w czasie rozmowy czuło się tę jego światłość umysłu, ten przenikliwy spokój oraz dobro, jakie z niego płynęło.

Fot. M. Jędrzyński

■ Duch jest młody

Urszula Gieldon, Tczew

– Bezpośrednio z Papieżem zetknęłam się podczas pielgrżymki do Watykanu we wrześniu 1997 r. Czas był szczególny, ponieważ 5 września zmarła Matka Teresa z Kalkuty. Jadąc na spotkanie z Papieżem wzięliśmy z sobą. Razem z samorządowcami jechaliśmy także nasi księża proboszczowie, bardzo chcieliśmy zaprosić Papieża Jana Pawła II do naszej diecezji. Podczas tej pielgrżymki spotkaliśmy się z Papieżem trzykrotnie. Pamiętam, że Papież podchodząc do nas mówił: „Duch jeszcze młody...”. To co nam pozostawił Papież to testament dla nas, Polaków, jak wzmacniać wiarę, jak kochać własną ojczyznę i jak zachować tożsamość...

Fot. A. Polonski

■ Jego uśmiech

Wanda Jeremicz, Sztum

– Wspomnienie głębi duchowych przeżyć, jakich doznałam w 2001 r., pozostanie na lata. Podczas osobistego kontaktu z Papieżem okazało się, że nie ma on w sobie nic z pomnikowej postaci, potrafi zareagować żartem. Zakonnice kawały się nam ubrać wzywając na audiencję papieską – w białe bluzki i czarne spódnice, co su miennie wypełniłyśmy. Po ogólnym spotkaniu w auli im. Pawła VI jako pierwszą grupę zaproszono nas do rozmowy. Stanęłyśmy – 40 pań – w tych bielach i czerniach. Papież nas obejrzał i rzucił rozbawiony: „Kto was tak wystrzył? Pewnie to siostry!”.

Fot. P. Szymalski

Ojciec Święty pływał „Mewą”. Wizyta Papieża na okręcie Rejs po Zatoce Gdańskiej

Jan Paweł II pływał tylko na jednym okręcie Marynarki Wojennej. Jakim? Specjalnie przygotowany niszczyciel min ORP „Mewa” wózł go po Zatoce Gdańskiej w trakcie pielgrzymki w Trójmieście w 1987 roku.

– Pamiętam był ciepły czerwiec, mój okręt został wyznaczony do tej zaszczytnej roli chyba dlatego, że byliśmy najlepsi w dywizyjnie – wspomina komandor Dariusz Przedpełski, wtedy dowódca „Mewy”, dziś w stanie spoczynku, mieszkający w Helu.

Komandorowi z tamtej wizyty poza wspaniałymi wspomnieniami zostały dwa zdjęcia. Jest na nich Ojciec Święty i on, w trakcie ceremonii powitania na pokładzie.

– Przygotowania do rejsu trwały trzy miesiące – opowiada Przedpełski.

Zgodnie z życzeniem służb odpowiadających za bezpieczeństwo Jana Pawła II, z jednostki zdemontowane zostało całe uzbrojenie. Bomby głębinowe i amunicja do armat zostały w magazynach, armaty zdemontowano w stoczni. Na dziobie zostały umieszczone fotole dla osób towarzyszących Papieżowi, a dla Niego specjalne siedzenie w papieskich barwach zostało umieszczone na honorowym miejscu.

– Jan Paweł II wszedł pierwszy raz na okręt w Gdyni przy Skwerze Kościuszki, gdzie wcześniej odprawiał mszę świętą – pamięta dowódca „Mewy”, zupełnie jakby to było wczoraj. – Zartowaliśmy, że specjalnie

Komandor Dariusz Przedpełski był dowódcą okrętu, którym płynął Ojciec Święty.

Fot. Krzysztof Mioduski

dla Ojca Świętego opóźniliśmy zachód słońca.

O co chodzi? Zgodnie z marynarską tradycją o zachodzie słońca na okrętach opuszczane są na noc bandery i wszelkie oznaczenia. Po Papieża „Mewa” przypłynęła w pełnej gali banderowej. Jan Paweł II na pokład wszedł już po zmierzchu, ale nikomu nie przeszło nawet przez myśl, żeby ją wcześniej zwinąć.

– Do dziś, gdy słyszę jakiegokolwiek wiadomości o Ojcu Świętym, przypominam sobie ten rejs i niesamowite emocje, jakie dane było mi i załozce przeżywać – wspomina Przedpełski.

Z Gdyni „Mewa” popłynęła do Sopotu. Zaczemowała przy mołu, a Jan Paweł II

udał się na noc do Kurii Metropolitalnej w Gdańsku Oliwie. Następnego dnia znów wszedł na pokład. Okręt skierował się do Gdańska.

– Rejs kończyliśmy na Motławie, pod Zieloną Bramą – podkreśla Dariusz Przedpełski. – To były trudne manewry, bo w tym miejscu jest bardzo wąsko.

Na koniec Jan Paweł II podpisał się w księdze pamiątkowej okrętu i wręczył marynarzom różaniec oraz swoje zdjęcia z podpisem.

– Byłem i nadal jestem bardzo dumny – mówi były dowódca „Mewy”. – Mój okręt jest jedynym w Marynarce Wojennej, który mógł gościć Ojca Świętego.

Michał Lewandowski

Papieski tron w mieszkaniu Janiny i Jana Knitterów Tu siedział Ojciec Święty

Janina Knitter krąży się po mieszkaniu w Gdańsku Osowej. Wyjęła już flagę papieską, kładzie obok czarną wstążkę. Ociera oczy. Spogląda na przepiękny, starogdański fotel z głowami lwów, zdobiących oparcie pod ręce. Na fotelu nie można usiąść, dostępu broni gruby, jedwabny sznur.

I wtedy wraca obraz sprzed 18 lat. W tamten ciepły, czerwcowy dzień stanęła wraz z mężem w tłumie wiernych na Skwerze Kościuszki. Z dała widzieli drobną sylwetkę Papieża. Siedział na ICH tronie! Ogromne wzruszenie ścisnęło ich za gardło...

– Tego nie można zapomnieć – wzdycha pani Janina. Janina i Jan Knitterowie pochodzą ze starej, gdańskiej rodziny. Ojciec pana Jana zginął w Stutthofie. Po rodzicach pozostali znanemu kućnikowi z Gdańska wyjątkowej urody meble. Wśród nich – fotel, wyglądający jak tron.

Wiosną 1987 r. na dwa miesiące przed pielgrzymką Jana Pawła II do Polski, zaczęto szukać tronu, na którym miał zasiąść Papież podczas Liturgii Słowa na gdynskim Skwerze Kościuszki.

Trudno było znaleźć odpowiedni, godny tak wielkiego gościa, mebel. Wtedy Stanisław Grzyb, który robił stalową konstrukcję na Skwerze, przypomniał sobie o zaprzyjaźnionej rodzinie Knitterów. Oddali fotel bez chwili wahania. Do tego dołożyli jeszcze gdańskie krzesła dla kardynałów.

Później dostali z diecezji chełmińskiej zaświadczenie

od księdza Zygmunta Labudy, że na ich fotelu zasiadał Papież. Na oparciu wyryli napis, że na tym tronie 11 czerwca 1987 r. siedział sam Jan Paweł II. Do dziś papieski tron traktowany jest w domu Knitterów z ogromnym szacunkiem.

– Kiedy tron do nas wrócił, nie pozwoliliśmy nikomu na nim siadać – mówi pani Janina. – Aż pewnego dnia odwiedził nas ks. prałat Henryk Jankowski. Pożartował, zdjął sznur i... usiadł na papieskim tronie. Potem już pozwalaliśmy od czasu do czasu komuś przycupnąć. Nawet wnucze, która tak bardzo o to prosiła...

Przed laty, gdy państwo Knitterowie mieszkali jeszcze w dużym oliwskim mieszkaniu, do ich domu wtargnęli włamywacze. Z okna zwał białą sznur, na którym złodzieje spuszczały w dół telewizor. Na szczęście tronu papieskiego nie ruszyli.

– Pewnie był dla nich za ciężki – mówią właściciele cennego mebla.

Kilka lat później państwo Knitterowie znów wypożyczali gdańskie krzesła na uroczystości w bazylice Mariackiej. Siedział na nich Tadeusz Mazowiecki, Lech Wałęsa. Teraz – na prośbę proboszcza swojej parafii – od czasu do czasu wypożyczają papieską pamiątkę.

– Jesteśmy już starszymi, schorowanymi ludźmi. Kiedy patrzę na ten fotel, myślę o cierpieniu Papieża – kończy rozmowę Janina Knitter. – I o tym, co zrobił dla nas wszystkich.

Dorota Abramowicz

Janina i Jan Knitterowie z Ojcem Świętym

Marynarka Wojenna. Koncert na 20-lecie pontyfikatu Zagrali ukochaną „Barkę”

Tego dnia muzyki z Orkiestry Reprezentacyjnej Marynarki Wojennej nie zapomną do końca życia. 16 października 1998 roku zagrali dla Ojca Świętego w Watykanie specjalny koncert z okazji 20 rocznicy pontyfikatu Jana Pawła II.

– Przecie było niesamowite, wielkie emocje i ekscytacja – wspomina dziś komandor Maciej Budziński, kapelmistrz orkiestry. – Tym bardziej że mogliśmy tak blisko spotkać się z Papieżem.

Budziński był wtedy drugim kapelmistrzem. Jak sam mówi, nie miał okazji do bezpośredniej rozmowy z Ojcem Świętym, ale już sama aprobata z jego strony dla zagranych utworów była dla muzyków niezwykłą nagrodą.

– Później było jeszcze wspólne zdjęcie – opowiada kapelmistrz. – Janowi Pawłowi

Wojskowi muzycy do dziś wspominają grę dla Papieża.

Fot. Marynarka wojenna

wi II najbardziej spodobała się „Barka” – pieśń religijna, którą szczególnie lubi.

Poza tym marynarze zagrali jeszcze m.in. „Ave Maria”, utwory Haendla, polskie pieśni patriotyczne i ludowe oraz wiankę utwo-

rów morskich, m.in. „Hymn do morza”.

Orkiestra MW była wtedy jedynym zespołem zaproszonym do występu przez władze kościelne w ramach rocznicowej uroczystości w Watykanie. (ml)

Miastko. Osobiste listy od Ojca Świętego Serdeczne spotkania

Dorota Adamecka, przewodnicząca Stowarzyszenia Osób i Dzieci Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” z Miastka, spotykała się z Ojcem Świętym 15 razy, zarówno w Polsce, jak na audyencjach w Watykanie.

– Czuję się z nim bardzo związana – mówi. – Doskonale pamiętam każdą wizytę. List Doroty Adameckiej do Ojca Świętego, a także dwa inne listy z Miastka, znalazły się w książce „Listy Polaków do Ojca Świętego”.

– Otrzymałam od Jana Pawła II dwa listy z błogosławieństwem i jego osobistym podpisem, a także oplatek – podkreśla. – To dla mnie prawdziwe relikwie, z którymi nigdy bym się nie rozsta-

ła. Ojciec Święty jest mi bardzo bliski.

Dorota jest osobą niepełnosprawną i doskonale rozumie ból osoby cierpiącej. Z Papieżem spotykała się też czterokrotnie jej siostra Magda.

– Podczas jednego ze spotkań miałam okazję porozmawiać z Ojcem Świętym. – Byłam tak wzruszona, że nie mogłam wypowiedzieć nawet słowa – opowiada ze łzami w oczach. – Pytał mnie, skąd jestem, jak daleko jest z Miastka nad Brdę, gdzie często bywał. Wspominał Kaszuby, które dobrze zna. Takich spotkań się nie zapomina.

– Cały czas modlimy się za zdrowie Ojca Świętego – podkreśla. (GG)

Dorota Adamecka traktująca listy

Ojciec Święty!

zruszeniem prezentują fotel, w którym siedział Jan Paweł II.

Fot. Robert Kwaśniewski

pieża jak najcenniejszą pamiątkę.

Fot. archiwum

Leszek Blanik wspomina wizytę u Ojca Świętego W nagrodę do Watykanu

Do Watykanu pojechałem z komiteem olimpijskim – wspomina gdański gimnastyk Leszek Blanik. – To był dla mnie fantastyczny okres w życiu. Przed wyjazdem na igrzyska olimpijskie pobjęliśmy bardzo ważny dla mnie człowiek – arcybiskup Gocłowski. Po powrocie otrzymałem błogosławieństwo od samego Papieża. Cały ten czas przygotowywania do igrzysk, same zawody, no i upragniony medal nabrały zupełnie nowego znaczenia.

Leszek Blanik mówi, że wyjazd do Watykanu traktuje jak największą nagrodę za ciężką pracę i osiągnięcia w sporcie. Pobyt w Rzymie wspomina jako pasmo wzruszeń i emocji.

– Zaczęło się od mszy św., którą na stadionie piłkarskim odprawił Jan Paweł II. Już samo uczestnictwo w tym nabożeństwie było dla mnie wielkim wyróżnieniem – opowiada sportowiec. – Po

Spotkanie z Papieżem było dla Leszka Blanika jednym z najważniejszych momentów w życiu.

Fot. archiwum rodzinne

mszy Papież zasiadł ze wszystkimi na trybunach i wspólnie z wiernymi oglądał mecz.

Najważniejszy dla olimpijczyka był jednak dzień następny.

– Stałem wraz z innymi zawodnikami w apartamencie Papieża i czekałem, aż wywołają moje nazwisko – opowiada Blanik. – Koniecznie chciałem przypatrzeć się twarzy Ojca Świętego, tak aby

móc ją zapamiętać do końca życia. Kiedy jednak się do mnie odezwał, wzruszenie stało się tak wielkie, że nie widziałem i miałem całkowitą pustkę w głowie. Dopiero podczas robienia zdjęcia doszedłem do siebie i mogłem przyjrzeć się Papieżowi. Nigdy nie zapomnę jego oczu. Dobrych, serdecznych i pełnych optymizmu i radości.

(mag)

„Nie ścigaj się z Miłością” – hymn dla Ojca Świętego Jego życie to wielkie zwycięstwo

Nie potrafię pesymistycznie myśleć o tym, co się dzieje – mówi Cezary Paciork, gdański muzyk. – Ojciec Święty jest człowiekiem i jest śmiertelny. Najistotniejsze jest to, że jest to człowiek, który przeżył życie tak jak chciał tego Chrystus. Jego życie to wielkie zwycięstwo i światło, które nie gaśnie tak długo, jak długo my będziemy kontynuować dzieło Papieża.

Spotkania Paciorka z Ojcem Świętym są dowodem na to, że warto marzyć i wierzyć. Kiedy pojawiły się pierwsze informacje o planowanej pielgrzymce Ojca Świętego do Polski w 1999 roku, gdański muzyk przyznał się arcybiskupowi Gocłowskiemu, że marzy o tym, by zaśpiewać dla Papieża.

Marzenie Paciorka spełniło się na sopockim hipodromie, kiedy wraz ze 110-osobowym zespołem odpiewał skomponowaną przez siebie pieśń „Nie ścigaj się z Miłością”.

– Fantastyczna była już sama praca nad tą pieśnią – wspomina artysta. – Zawszej, kiedy komponuję, bardzo długo się z tym zmagam. Tworząc muzykę do „Nie ścigaj się z Miłością” nie czułem presji, nie miałem wahań. To było najprawdziwsze natchnienie.

Muzyk mówi, że dopiero znacznie później dotarła do niego świadomość tego, jaką ważną pieśń podjął się skomponować.

– Na szczęście od pierwszego, próbnego wykonania utworu pieśń znalazła swoje miejsce w sercach zarówno wykonujących, jak i słuchaczy – opowiada Paciork.

– Dzięki temu, że pieśń była promowana w mediach, na hipodromie do zespołu dołączyli wszyscy wierni. Efekt był naprawdę imponujący.

– Atmosfery tego dnia nie zapomnę nigdy – opowiada gdański muzyk. – Nie tylko dlatego, że pierwszy raz spotkałem Ojca Świętego, ale też ze względu na niesamowitą wspólnotowość, jaką wyczuwało się wśród zgromadzonych. Nigdy nie widziałem ludzi, którzy byłiby tak zjednoczeni we wspólnym celu – pragnieniu jak najpiękniej, jak najuroczyściej przyjąć Ojca Świętego. Wyraźnie było widać, że Jan Paweł II jak nikt na świecie jest przekąźnikiem miłości Bożej.

Drugie spotkanie Cezarego Paciorka z Papieżem było zdaniem artysty wynikiem „interwencji z góry”.

– Do tej pory cała ta sytuacja jest dla mnie zupełnie nie do pojęcia. Zadzwoń do mnie pani z telewizji i powiedz, że Jan Paweł II chciałby, by występ naszego zespołu Działko-

nia Muzyczna – Jezus Żyje, uświetnił obchody 25-lecia jego pontyfikatu – mówi Paciork. – Oczywiście pojechaliśmy do Watykanu i tam miałem okazję na własne oczy przekonać się, że Papież zawsze robi niespodzianki.

W dniu obchodów Ojciec Święty nie czuł się najlepiej i do końca nie było wiadomo, czy wystąpi na żywo. Jego wejście zaplanowane było po programie artystycznym, jako punkt kulminacyjny.

– Czekaliśmy na hasło. TVP 1 na żywo transmitowała obchody. Dostaliśmy informację, że Papież jednak nie wystąpi na żywo – wspomina Paciork. – Chwilę potem pojawił się Jan Paweł II. Na samym początku programu. W telewizji leciały akurat reklamy, więc jak zwykle Papież pokrzyżował telewizyjny plany.

Magda Bukowska

Fot. Robert Kwaśniewski

W Gdańsku i Gdyni z napięciem słuchaliśmy wieści z Watykanu

Modlimy się za Ojca Świętego

Miało tętni. Pędzą samochody. Unoszą się spaliny. Ludzie biegną – każdy w swoją stronę. Gdzieś radio i wiadomości: „Stan Papieża jest bardzo poważny, ale Ojciec Święty zachowuje świadomość. Odmówił jednak przewiezienia do kliniki Gemelli”. Jest po południu. Zaspą, ul. Dywizjonu 303. Pani Bogusia Małysa grabi liście w ogródku. Mieszka w bloku, gdzie na fasadzie wymalowany jest wizerunek Ojca Świętego. Zapytana o niego mówi:

– To taki wspaniały człowiek. Modlę się za niego i martwię. Jest dla mnie kimś szczególnym. Kiedy wprowadzałam się tutaj, właśnie dowiedziałam się, że przyjeżdża do Polski – wspomina pani Bogusia i jej oczy przez chwilę zachodzą mgłą. – To nie może się stać... – zawieszają głos. Za chwilę opowiada dalej. – Potem była jego wizyta. I tłum rodziny na głowie. Zjechali się z całej Polski. Przygotowałam się do tej wizyty Papieża więc i duchowo i materialnie. To przecież były czasy kartek. I wyżyć wszystkich to nie było takie proste. Ale daliśmy radę. Wspólnymi siłami. A Papież ma te wszystkie chwile przypomina. Pamiętam, jak mówił. Jak wlewał w ludzkie serca otuchę. A teraz czuję bezsilność. Bo nie mogę nic zrobić. Tylko czekać. Czekać i się modlić...

Pod pomnikiem Jana Pawła II przy parafii Opatrzności Bożej stoi Irena Dworakow-

– Jan Paweł II zawsze będzie dla mnie kimś szczególnym – mówi Bogusia Małysa.

Fot. Adam Warzecha

ska. Przy niej młodsza córka Kamila.

– Proszę Boga, by pozwolił Ojcu Świętemu prowadzić Kościół. By dał mu siły do walki z chorobą. Wiadomości z Watykanu słucham wszędzie. W telewizji i w radiu, w domu i w samochodzie. Ze

śmiercią takiego człowieka nieprędko przyjdzie się nam pogodzić. Pyta pani, dlaczego poglaskaliśmy pomnik. Trzy lata temu to samo robiła moja starsza córka, kiedy jej siostra urodziła się z porażeniem, pomogło. Wyszłam potem bez szwanku z wy-

padku, w którym powinienam była zginąć. To cud. Wierzę, że poglaskanie pomnika pomaga. Pomogło mojej rodzinie, pomoże i Papieżowi – pani Bożena nie kryje łez. Odchodzi.

Mirosława Głodecka zatrzymuje się tylko na chwilę.

– Co czuję? – zastanawia się. – Czuję, że bez Papieża świat nie będzie już taki sam. Chciałabym, żeby on taki samiutki w tym Watykanie nie był. Chciałabym, by teraz, kiedy leży pojechali do niego górale i mu pięknie zaśpiewali. Tak z całego serca.

Na całe gardło. Tak się boję, że on tam w tym Watykanie to nawet nie wie, jak my go kochamy. A Papież przecież zawsze mówił, że ten, kto śpiewa, to tak jakby się modlił dwa razy bardziej. Przemasz, biegnę do domu. Może są już nowe wiadomości.

– Jestem wierząca, więc Papież jest dla mnie kimś szczególnym – mówi pani Kasia z Nowego Portu. – Kiedy rano otworzyłam gazetę i przeczytałam, co się stało, gardło mi się ścisnęło. Zaniemówiłam. Kiedy Jan Paweł II trafił do szpitala, ja ktoś nie myślałam, że to coś poważnego. Myślałam, że wyzdrowieje i wyjdzie. Jak zawsze. I że do nas wróci. Nie chcę, by go zabrakło.

Śródmieście. Salon fryzjerski. Godz. 14. Kolejne wiadomości: „Ojciec Święty modli się, słucha lektury Pisma Świętego”.

– On się pogodził. Pogodził się z cierpieniem, z chorobą i chyba z tym, że przyjdzie mu odejść. On już wie – zamysla się Bogusława Wiktoro. – My chyba też powinniśmy się z tym pogodzić. Tylko jak? Tylko jak to zrobić? – pyta.

Ty jesteś Piotr skała i na tej skałe wybuduje kościół swój – głosi napis obok papeńskiego pomnika. Piotr Zuchowicz patrzy na niego młodo.

– Skała zdrzała. Posypały się odłamki. Tak niewiele brakuje, byśmy wszyscy runęli w dół. Nie pozwól na to, Ojciec Święty...

Magdalena Rusakiewicz

Całe miasto umilkło

Jako pierwszą witam Gdynię – tymi słowami Jan Paweł II w czerwcu 1987 roku przywitał pielgrzymów zgromadzonych na Skwerze Kościuszk.

Tłum oszalał i odpowiadał: Witamy, witamy!

Wczoraj Gdynia umilkła. Zamarta w oczekiwaniu, licząc po cichu na boskie miłosierdzie. W sklepach, urzędach, na stacjach benzynowych ludzie nie uśmiechali się, mało kto rozmawiał. Słuchali wiadomości dochodzących z radiodzienników. Gdy w radiowej Trójce wczesnym rankiem prof. Zbigniew Religa mówił, czym jest wstrząs septyczny i zawał, jakie dotknęły Ojca Świętego, i że stan zdrowia najważniejszego teraz na świecie pa-

cjenta jest naprawdę poważny, jakiś starszy mężczyzna, stojący w kolejce do sklepowej kasy krzyknął: – A co on wie! Mój ojciec też to miał i wyszedł z tego. Zobaczycie, przeżyje!

Nikt mu nie odpowiedział, nikt się nie oburzył, nie było słowa komentarza.

Na chodnikach głównie starsi ludzie zatrzymywali się i dyskutowali. Wszyscy na ten sam temat.

– Będzie droga krzyżowa i msza, jak zwykle. Modlić się trzeba i pozostawać w nadziei – mówił wczoraj Henryk Kiedrowski, ksiądz kanonik z parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni. – Gdyby jednak stało się... to powiem – wielbił Pana Boga. Ojciec Święty jest przygotowany na spotkanie z Panem Bogiem.

Pozostaje jednak pytanie, jak mamy się zachowywać my, Polacy, dla których Papież jest nie tylko głową Kościoła, ale też członkiem rodziny – dla wielu najbliższym.

Franciszkanin o. Jan Maciejowski, proboszcz parafii św. Antoniego w Gdyni, odpowiada: – Pan Bóg wie, co robi. Modlmy się, ale jemu pozostawmy decyzję. Jan Paweł II jest Papieżem, ale też bardzo cierpiącym człowiekiem. I nie wolno o tym zapominać. Sam o śmierci powiedział „Dla mnie to nie jest ból”.

Wczoraj przed południem w gdynskim Teatrze Muzycznym dyrektor Maciej Korwin zwołał zebranie. Wieczorem w Kwidzynie miała się odbyć premiera spektaklu „Siostru-

Gdynskie kościoły były pełne wiernych.

Fot. Sławomir Ptasznik

nie”, opowiadającego o zakonnicach śpiewających i tańczących zbierających fundusze

na pochówek zmarłej siostry. Po godzinie 14 wiadomo już było, że premiery nie

będzie. – Odwołałem ją po konsultacjach z burmistrzem Kwidzyna – poinformował Maciej Korwin. – Natomiast gdyniska premiera odwołano. Oczywiście uzależniamy decyzję od rozwoju sytuacji. Uznaliśmy, że nie wolno nam ogłaszać żałoby, zanim rzeczywiście nie będzie ku niej powodu.

Nie odwołano również odbywającego się w Gdyni finału III Ogólnopolskiego Konkursu Satyrycznego „O Grudę Bursztynu”. – Z całej Polski zjechali do nas laureaci, dlatego postanowiliśmy jedynie rozdać nagrody, odwołując wszystkie występy – powiedziała Krystyna Weiss z Urzędu Miasta w Gdyni, organizatorka konkursu.

(RM)

Panu prof. **ZBIGNIEWOWI GRZONCE**
Rektorowi Uniwersytetu Gdańskiego w latach 1990-96
wyrazi głębokiego współczucia z powodu śmierci

MATKI

składa
prof. Edmund Wittbrodt
Senator RP.

386108A

Odszedł - tak chciał Bóg
Myszy zostali nam
Wieczysty przekroczył próg
A jednak jesteś z nami

Z głębokim żalem powiadamy, że dnia 30 marca 2005 roku odszedł po długiej, ciężkiej chorobie nasz Brat, Świątek Stryk i Wujek

†
s. p.

JERZY SKOCZYŁAS
długoletni pracownik PZU

Mszę św. żałobną odprawiona zostanie dnia 4 kwietnia 2005 r. o godz. 11.00 w kościele pw. Chrystusa Odkupiciela, ul. Gdńska 8, Gdź-Zabianka.

Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godzinie 14.00 na cmentarzu Katolickim w Sopocie.

Pogrzeb w smutku Rodzina.
Głono przyjaciół i znajomych

386003A

Panu **RAFAŁOWI GIERSEWICKIEMU**
wyrazi głębokiego współczucia z powodu śmierci

Ojca MIECZYŚLAWA

składają
Zarząd i Pracownicy LOT - Usługi Lotniskowe w Gdańsku Sp. z o.o.

384594A

Sekretarzowi SITK RP O/Gdańsk
WITOLDOWI KAMIŃSKIEMU
wyrazi współczucia z powodu śmierci

MATKI

składa
Zarząd Gdańskiego Oddziału SITK RP.

384967A

Panu
MACIEJOWI KOWALCZUKOWI
wyrazi serdecznego współczucia z powodu śmierci

OJCA

składa
Pomorska Federacja Sportu w Gdańsku.

385200A

Z głębokim smutkiem zawiadamiam, że 30 marca 2005 roku odszedł z tego świata mój najukochańszy Mąż

†
s. p.

TADEUSZ DOMINICZAK
doktor medycyny

Żona, synowie, rodzina

Mszę świętą żałobną odprawioną zostanie w poniedziałek, 4 kwietnia o godzinie 10.30 w kościele pw. Świętego Mikołaja u Dominikanów w Gdańsku.

Kondukt żałobny wyjdzie z nowej kaplicy cmentarza Srebrzysko tego samego dnia o godzinie 14.00.

385860A

Nekrologi

przyjmowane są z dnia na dzień do godz. 18*

* Na wydanie piątkowe przyjmowane są do czwartku do godz. 14.30. Istnieje możliwość zamieszczenia nekrologu ze zdjęciem.

Na wszelkie pytania dotyczące nekrologów i kondolencji odpowie Katarzyna Samulka - tel. 30 03 259, faks 30 03 228 od poniedziałku do piątku w godz. 8-16, e-mail: k.samulka@prasabalt.gda.pl

w Biurach Ogłoszeń Prasy Bałtyckiej

Gdańsk, Targ Drzewny 9/11, tel. (058) 30 03 250, 217; faks 30 03 213, pon.-pt. 8-18, sob. 9-14
Sopot, ul. Kościelna 61, tel./faks (058) 551 54 55, pon. - pt. 9-17
Gdynia, ul. Władysława IV 43, tel. (058) 660 65 15, 16; faks 660 65 17, pon.-pt. 8-18, sob. 9-14
Gdynia, ul. Świętojańska 141b, tel./faks (058) 622 74 79, pon.-pt. 9-17

Telefony pozostałych Biur Ogłoszeń w stopce redakcyjnej.

w zakładach pogrzebowych współpracujących z prasą Bałtycką

w Koncesjonowanych Biurach Ogłoszeń

373460B

Panu **MACIEJOWI KOWALCZUKOWI**
Wicedyrektorowi Departamentu Kultury, Sportu i Turystyki
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego
serdecznie wyrazi współczucia z powodu śmierci

OJCA

składają
Zarząd i Rada Powiatu Kartuskiego.

385559A

Pogrążeni w wielkim smutku, żegnamy naszą niezapomnianą Babcię i Prababcię

†
s. p.

JOANNĘ GRABOWSKĄ
Pozostawiła trwały ślad w naszych sercach, będzie nam Ciebie bardzo brakować - BABCIU

Adam, Ela, Kasia, Magda i Artek

385673A

Dnia 31 marca 2005 roku zmarła w Warszawie, przeżywszy 102 lata naszą ukochaną Matka, Babcię i Prababcię

†
s. p.

JOANNA GRABOWSKA
Mszę świętą żałobną odprawioną zostanie w dniu 6 kwietnia br. w kościele pod wezwaniem św. Michała Archanioła na Oksywie o godz. 14.00, po której nastąpi złożenie w grobie na miejscowym cmentarzu.

Pogrążeni w wielkim bólu pozostają córka, synowie, synowa, wnuki i prawnuki

385667A

Pani **EWIE WERNER**
serdecznie wyrazi współczucia z powodu śmierci

TATY

składają
koleżanki i koledzy z SSP nr 35 w Gdyni.

384994A

Koleżce **MACIEJOWI KOWALCZUKOWI**
i RODZINIE
wyrazi szczerego współczucia z powodu śmierci

OJCA

składają
Zarząd Pomorskiego Związku Piłki Nożnej, pracownicy, działacze, środowisko piłkarskie „Pomorze”.

384839A

Wspominamy...

Jeśli chcesz na tej stronie zamieścić wspomnienie o bliskiej Ci osobie, która odeszła, wystarczy, że prześlesz tekst pod adresem naszej redakcji:

„Dziennik Bałtycki”, Targ Drzewny 9/11
80-894 Gdańsk
z dopiskiem „Wspomnienia”.
Do listu możesz też dołączyć fotografię.
(publikacja jest bezpłatna)

385940A

Są na świecie ludzie, którzy mają zdolność zawsze i wszędzie znajdować przyjaciół i pozostawiać ich w żalu odchodząc (Faber)

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 31 marca 2005 r. po długiej chorobie zmarł najukochańszy Tataś

†
s. p.

EUGENIUSZ SITARZ
Mszę św. żałobną odprawioną zostanie 5 kwietnia 2005 r. o godz. 10.00 w kościele pw. św. Krzyża w Gdańsku Wrzeszczu, ul. Mickiewicza.

Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godz. 11.30 na cmentarzu Srebrzysko (Nowa Kaplica).

Córeczka Agnieszka i Karolina z Rodziną

385940A

Ze smutkiem żegnamy naszego Kolegę

ZYGMUNTA WOBALISĄ

wieloletniego projektanta przestrzeni, człowieka wielkiej kultury

Północna Okręgowa Izba Urbanistów

384702A

Dnia 30 marca 2005 r. zmarła nagłe

†
s. p.

BEATA WORONOWICZ
z d. Brumirska

Mszę św. żałobną odprawioną zostanie dnia 2 kwietnia 2005 r. o godz. 13.45 w kościele pw. św. Jakuba w Gdańsku Oliwie.

Pogrzeb odbędzie się tego samego dnia o godz. 14.30 na cmentarzu w Oliwie.

Rodzina

385047A

„Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych”

Z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiam, że 30 marca 2005 r. zmarł mój Kochany Mąż

†
s. p.

PAWEŁ KRUPCZAK
lat 80

Oficer Armii Krajowej, pseudonim „Jacek”, wieloletni więzień polityczny, wyróżniony wieloma wysokimi odznaczeniami.

Mszę żałobną odprawioną zostanie 4 kwietnia 2005 r. o godz. 11.00 w kościele pw. św. Michała w Sopocie przy ulicy 3 Maja.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się tego samego dnia o godz. 13.00 na cmentarzu Komunalnym - Kwatery Armii Krajowej.

Pogrzeb w smutku

Żona

384544A

Wielki Pontyfikat

Życie i działalność apostolska Papieża Jana Pawła II

Urodził się 18 maja 1920 r. w Wadowicach

W 1940 r. zaczyna pracować jako robotnik w kamieniołomach na Zakrzówku w Krakowie

Podczas okupacji Karol Wojtyła organizuje w Krakowie konspiracyjny Teatr Rapsodyczny i jest jednym z pierwszych jego aktorów

1 listopada 1946 r., po ukończeniu studiów teologicznych, otrzymuje święcenia kapłańskie

W latach 1945-51 pisze sztukę teatralną „Brat naszego Boga”

W 1953 r. zostaje wykładowcą teologii moralnej i etyki społecznej w krakowskim Seminarium Duchownym

W lipcu 1958 r. papież Pius XII mianuje go biskupem tytularnym

W grudniu 1963 r. - zostaje mianowany przez papieża arcybiskupem metropolity krakowskiej

W czerwcu 1967 r. otrzymuje kapelusz kardynalski

Karol Wojtyła bierze aktywny udział w pracach II Soboru Watykańskiego

W marcu 1976 r., zaproszony specjalnie przez papieża, prowadził w Watykanie roczne rekolekcje

16 października 1978 r. 111-osobowe konklawe wybrało arcybiskupa i metropolitę Krakowa, 58-letniego kardynała Karola Wojtyłę na Papieża

Zdołał dokonać znacznego postępu na drodze zbliżenia do judaizmu i islamu. W 2000 roku Papież odwiedził Egipt i Ziemię Świętą

Podczas swojej prawie 27-letniej posługi Jan Paweł II ogłosił 14 encyklik i odbył 104 pielgrzymki po świecie

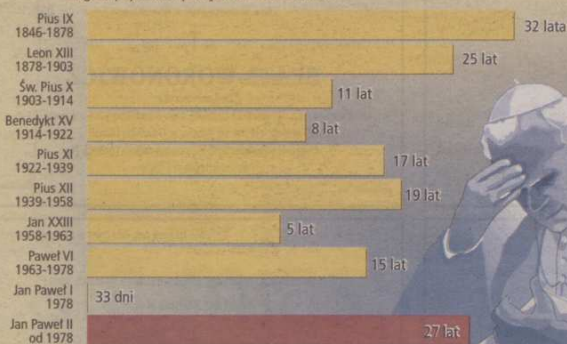

Źródło: oprac. własne

Info.: PAP, Kabron, Berg

Najdłuższe pontyfikaty

Długość papieskich pontyfikatów od Piusa IX

Źródło: oprac. własne

Info.: PAP, Kabron, Berg

Papieskie „kto jest kto”

Jan Paweł II jest 265 lub 266 głową Kościoła katolickiego - podają źródła. W historii Kościoła było kilku szczególnie wyróżniających się papieży.

(w nawiasie długość pontyfikatu)

św. PIOTR (64 lub 67)

Uważany za pierwszego papieża Kościoła katolickiego.

św. LEON I WIELKI (440 - 461)

Jeden z trzech papieży noszących przydomek „Wielki”. Ogłaszając tzw. Teorię Piotrową wzmocnił rolę papieża.

św. LEON III (795 - 816)

Koronował Karola Wielkiego w dzień Bożego Narodzenia roku 800, dało to początek Świętemu Cesarstwu Rzymskiemu.

JAN XII (955 - 964)

Najmłodszy papież w historii Kościoła. Funkcję objął w wieku 18 lat.

INNOCENTY III (1198 - 1216)

Uważany za jednego z najważniejszych papieży średniowiecza. Utworzył Świętą Inkwizycję, tj. sąd kościelny dla zwalczania herezji.

GRZEGORZ XI (1370 - 1378)

Przywrócił stolicę papieską Rzymowi, wynikiem czego był tzw. schizma wschodnia, podczas której było dwóch papieży - w Awinionie i w Rzymie.

BŁOGOSŁAWIONY JAN XXIII (1958 - 1963)

Wpłynął na doktrynę Kościoła przez powołanie drugiego synodu watykańskiego, podczas którego hierarchowie Kościoła dyskutowali o możliwości reform.

JAN PAWEŁ II (1978 - do chwili obecnej)

Pierwszy papież słowiański. Przypisuje mu się kluczowy wkład w obalenie komunizmu w Europie Środkowej i Wschodniej. Jest także najczęściej podróżującym po świecie papieżem.

Źródło: oprac. własne

Info.: PAP, Kabron, Berg

Tydzień z Dziennikiem Bałtyckim

Już w **poniedziałek** okładka i pierwszy odcinek rewelacyjnego poradnika **ATLAS BUDOWLANY**

We **wtorek** kolejna książka z naszej kolekcji „Najpiękniejsze bajki”

Od 7 kwietnia w każdy **czwartek** tylko z **Dziennikiem** Pomorskie Kupony Medyczne dzięki którym **zapłacisz mniej u lekarza**

